

Julkisen liikenteen suoritetilasto 2007

Tekijä Tilastokeskus		Julkaisun laji Tilasto	
		Toimeksiantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	
		Toimielimen asettamispäivämäärä	
Julkaisun nimi Julkisen liikenteen suoritetilasto 2007			
Tiivistelmä Julkisen liikenteen suoritetilastoinnin tarkoituksena on tuottaa liikennepoliittista päätöksentekoa tukevaa tietoa sekä kotimaan henkilöliikenteen tarjonnan ja kysynnän volyymeista että julkisen vallan rahoituspanosten vaikutuksesta. Tilastoinnissa on mukana kotimaan henkilöliikenteestä raideliikenne, linja-autoliikenne, taksiliikenne ja lentoliikenne. Rahoituksen osalta tarkastelu on rajattu puhtaasti liikennöinnin rahoitukseen. Tilastoitavia suoritteita ovat liikennevälineiden ajoneuvo- ja paikkakapasiteetti, liikennepalvelujen tarjonta ajoneuvo- ja paikkakilometreinä ja liikennepalvelujen kysyntä matkustajamäärinä ja henkilökilometreinä. Julkisen liikenteen rahoituksesta on tilastoitu rahan lähteet, liikenteen suoranaisten rahoituksen kohdentaminen liikenteen tarjonnan lisäämiseen ja kustannustason alentamiseen sekä välillisen rahoituksen (matkakustannusten korvausten) kohdentuminen eri liikennetyypeille. Vuonna 2007 julkisen liikenteen käytössä oli 17 600 (vuonna 2005: 17 200) ajoneuvoa ja 561 900 (546 600) matkustajapaikkaa. Liikenteen tarjonta oli 1,5 (1,4) mrd ajoneuvokilometriä, josta joukkoliikenteen osuus oli 47 % (49 %). Loppuosa oli tilausliikennettä. Julkisen liikenteen matkustajia oli 560 (553) miljoonaa. Julkisen liikenteen kokonaisrahoitus oli 696 (629) miljoonaa euroa, josta joukkoliikenteen osuus oli 65 % (64 %). Rahoituksesta 266 (244) miljoonaa oli suoraa liikenteen ostoihin, liikennelaitosten alijäämien kattamiseen tai yleisrahoituksen luonteisiin taksa-alennusten ostoihin kohdistuvaa rahoitusta. Välillistä erityisryhmien matkakustannusten korvauksiin tarkoitettua rahoitusta liikenne sai 430 (385) miljoonaa, josta 44 % (43 %) kohdistui joukkoliikenteeseen.			
Avainsanat (asiasanat) Julkinen liikenne, joukkoliikenne, liikennemuoto, liikennetyyppi, liikennesuorite, henkilösuorite, henkilökilometri, matkustajamäärä, julkisen liikenteen rahoitus, matkakustannusten korvaukset			
Muut tiedot Yhteyshenkilö liikenne- ja viestintäministeriössä: Harri Uusnäkki			
Sarjan nimi ja numero Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 8/2009		ISSN 1457-7488 (painotuote) 1795-4045 (verkkojulkaisu)	ISBN 978-952-243-022-9 (painotuote) 978-952-243-023-6 (verkkojulkaisu)
Sivumäärä (painotuote) 70	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Liikenne- ja viestintäministeriö		Kustantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	

Författare Statistikcentralen		Typ av publikation Statistik	
		Uppdragsgivare Kommunikationsministeriet	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikation Offentliga trafikens prestationsstatistik 2007			
Referat Avsikten med statistikföringen av offentliga trafiken är att producera information till stöd för det trafikpolitiska beslutsfattandet om både den inhemska persontrafikens volym och utbud och om verkningarna av den offentliga sektorns investeringsinsatser. Av den inhemska persontrafiken ingår i statistikföringen spårtrafiken, busstrafiken, taxitrafiken och flygtrafiken. För finansierings del har granskandet begränsats helt och hållet till finansieringen av trafikeringen. De prestationer som man för statistik över är trafikmedlens fordons- och platskapacitet, trafiktjänsternas utbud mätt i fordons- och platskilometer samt efterfrågan på trafiktjänster mätt i passagerarantal och personkilometer. Av offentliga trafikens finansiering har man fört statistik över pengarnas ursprung, allokeringen av den direkta finansieringen av trafiken i syfte att öka på trafikutbudet och sänka på kostnadsnivån, samt inriktningen av den indirekta finansieringen (kompensation för resekostnaderna) för olika trafiktyper. Offentliga trafiken hade år 2007 till sitt förfrågande 17 600 (år 2005 17 200) fordon och 561 900 (546 600) passagerarplatser. Trafikutbudet var 1,5 (1,4) mrd. fordonskilometer, av vilka kollektivtrafikens andel var 47 % (49 %). Resten var abonnemangstrafik. Den offentliga trafikens passagerarantal var 560 (553) miljoner. Den sammanfatta finansieringen för den offentliga trafiken var 696 (629) miljoner euro, varav kollektivtrafikens var 65 % (64 %). Av finansiering utgjorde den finansiering som anvisades till direkt inköp av trafik, kompenserande av de kommunala trafikverkens underskott eller köp av rabatter på tariffer 266 (244) miljoner euro. Trafiken fick indirekt finansiering, som avsetts för sänkning av specialgruppernas resekostnader för ett belopp av 430 (385) miljoner, varav 44 % (43 %) anvisades för kollektivtrafiken.			
Nyckelord Kollektivtrafik, trafikform, trafiktyp, trafikprestation, personprestation, personkilometer, passagerarmängd finansiering av den offentliga trafiken, ersättning av resekostnaderna			
Övriga uppgifter Kontaktperson vid ministeriet är Harri Uusnäkki.			
Seriens namn och nummer Kommunikationsministeriets publikationer 8/2009		ISSN 1457-7488 (trycksak) 1795-4045 (nätpublikation)	ISBN 978-952-243-022-9 (trycksak) 978-952-243-023-6 (nätpublikation)
Sidoantal (trycksak) 70	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Kommunikationsministeriet		Förlag Kommunikationsministeriet	

Author Statistics Finland		Type of publication Statistics	
		Assigned by Ministry of Transport and Communications	
		Date when body appointed	
Name of the publication Public transport performance statistics 2007			
Abstract <p>The purpose of these statistics is to generate data on the volumes of domestic passenger traffic supply and demand and the impact of the financial investments made by public authorities which are useful as a basis for transport policy decisions. The statistics cover domestic rail transport, buses and coaches, taxis and air transport. Funding will be discussed solely with reference to financing of transport services.</p> <p>The statistics comprise the following items: vehicle and place capacity, the supply of transport services in terms of vehicle and place kilometres and demand as indicated by passenger numbers and passenger kilometres. Statistical data are provided on sources of public funding, the allocation of direct transport funding to increasing the supply of transport and reducing costs, and the distribution of indirect funding (reimbursement of travel expenses) between different types of transport.</p> <p>There were 17,600 vehicles and 561,900 passenger seats in public transport in 2007 (17,200 and 546,600 respectively in 2005), the total supply being 1.5 (1.4) billion vehicle kilometres, of which 47% (49%) comprised collective services and the remainder charter services. The total number of passengers in public transport was 560 (553) million, and total funding was EUR 696 (629) million, of which collective services received 65% (64%). EUR 266 (244) million was allocated for the direct purchase of transport services, compensations of transport deficits or general funding of fare reductions, while a further EUR 430 (385) million of indirect funding was used for the reimbursement of travel expenses for special population groups, of which 44% (43%) was directed to collective transport services.</p>			
Keywords Public transport, collective transport, mode of transport, type of transport, transport performance, passenger performance, number of passengers, public transport funding, reimbursement of travel expenses			
Miscellaneous Contact person at the Ministry of Transport and Communications: Harri Uusnäkki			
Serial name and number Publications of the Ministry of Transport and Communications 8/2009		ISSN 1457-7488 (printed version) 1795-4045 (electronic version)	ISBN 978-952-243-022-9 (printed version) 978-952-243-023-6 (electronic version)
Pages, total (printed version) 70	Language Finnish	Price	Confidence status Public
Distributed and published by Ministry of Transport and Communications			

ESIPUHE

Julkisen liikenteen suoritetilasto 2007 on tehty Liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta Tilastokeskuksessa. Tilasto noudattaa pääasiassa samoja laadintaperiaatteita kuin "Julkisen liikenteen suoritetilasto 2005", LVM: Julkaisuja 13/2007. Vastaavat tilastot on tehty Tilastokeskuksessa myös vuosilta 2003, 2001, 1999, 1997, 1995 ja 1993 sekä esiselvitys vuodelta 1992 EP-Logistics Oy:ssä.

Suoritetilaston työryhmään ovat kuuluneet Marcus Merin ja Harri Uusnäkki liikenne- ja viestintäministeriöstä, Marko Vihervuori Helsingin kaupungin liikennelaitokselta, Kimmo Sinisalo Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta, Laura Merivirta Finavialta, Pekka Aalto Suomen Paikallisliikenneliitosta, Juha Pentikäinen Taksiliitosta, Anne Vierimaa Etelä-Suomen lääninhalituksesta, Mikko Saavola Linja-autoliitosta, Jukka Rinkinen VR-Yhtymä Oy:stä ja Rauno Viita Tilastokeskuksesta. Tilaston ovat koonneet Ossi Nurmi ja Sami Kanninen Tilastokeskuksesta.

Tilastoinnissa ovat mukana kotimaan henkilöliikenteestä rautatie-, raitiovaunu-, metro-, linja-auto-, taksi- ja lentoliikenne. Vesiliikenteestä on mukana vain Suomenlinnan lauttaliikenne. Henkilöautoliikenne on mukana koko henkilöliikenteen markkinaosuuksia tilastoitaessa.

Tilastossa on tarkasteltu paitsi julkisen liikenteen kapasiteettia ja suoritteita myös liikenteen saamaa suoraa ja välillistä julkishallinnon rahoitusta sen tehokkuuden seuraamiseksi. Rahoituksen osalta tarkastelu on rajattu puhtaasti liikennöinnin rahoitukseen.

Helsingissä 30.1.2009

Harri Uusnäkki
tarkastaja

JULKISEN LIIKENTEEEN SUORITETILASTO 2007

SISÄLLYSLUETTELO

YHTEENVETO	1
1 HENKILÖLIIKENTEEEN MARKKINAOSUUDET	2
2 LIIKENNEMUODOT JA -TYYPIIT SEKÄ JULKISEN RAHOITUKSEN LÄHTEET	5
3 MÄÄRITELMIÄ JA TILASTOITAVA LIIKENNE	7
3.1 Liikennetyypit.....	7
3.2 Liikennemuodot	9
3.3 Tilastoitavat suoritteet ja julkinen rahoitus	10
3.3.1 Kapasiteetti.....	10
3.3.2 Suoritteet	10
3.3.3 Julkinen rahoitus	11
4 TILASTON LAATIMINEN JA TARKKUUS	12
4.1 Kapasiteetti- ja suoritetiedot	12
4.1.1 Rautatieliikenne	12
4.1.2 Raitiovaunu- ja metrolinno	12
4.1.3 Linja-autoliikenne	12
4.1.4 Taksiliikenne	14
4.1.5 Lentoliikenne	14
4.1.6 Muut tilaston tarkkuuteen vaikuttavat seikat	15
4.2 Julkisen rahoituksen tiedot	15
4.3 Suoritetilastoinnin kehittäminen.....	18
4.3.1 Kapasiteetti- ja suoritetiedot.....	18
4.3.2 Julkisen rahoituksen tiedot	19
4.3.3 Tarvittavat erillisselvitykset	20
4.3.4 Tilaston aikataulua hidastavat seikat	20
4.3.5 Tietojen alueellistaminen	21
5 JULKISEN LIIKENTEEEN SUORITTEET JA RAHOITUS	23
5.1 Kapasiteetti.....	23
5.2 Suoritteet	24
5.3 Julkinen rahoitus	27
5.4 Lääninhallitusten joukkoliikennerahoitus	30
5.5 Julkisen liikenteen liikevaihto	31

LIITTEET

1. SUORITETILASTO 2007
Liikennevälineiden kapasiteetti
Julkisen liikenteen suoritteet
Julkisten varojen käyttö, kohdentaminen ja lähteet
2. SUORITETILASTO 2005
Liikennevälineiden kapasiteetti
Julkisen liikenteen suoritteet
Julkisten varojen käyttö, kohdentaminen ja lähteet
3. Kuvia tilastotiedoista 2007
4. Aikasarjakuvia
5. Julkishallinnon suoran rahoituksen erittelytaulukot
6. Esite henkilöliikennesuoritteiden laskentatavoista eri tietolähteissä

YHTEENVETO

Suoritetilastoinnin tarkoituksena on tuottaa liikennepoliittista päätöksentekoa tukevaa tietoa sekä kotimaan henkilöliikenteen tarjonnan ja kysynnän volyyymeista että julkisen vallan (valtio ja kunnat) rahoituksen vaikutuksesta. Tilastoinnissa ovat mukana kotimaan henkilöliikenteestä rautatie-, raitiovaunu-, metro-, linja-auto-, taksi- ja lentoliikenne. Vesi- liikenteestä on mukana vain Suomenlinnan lauttaliikenne. Henkilöauto- liikenne on mukana koko henkilöliikenteen markkinaosuuksia tilastoitaessa.

Tilastossa on tarkasteltu sekä joukkoliikennettä että tilausliikennettä. Liikennejärjestelmien tarkastelussa on keskitytty puhtaasti liikennöintiin, joten liikennemuotojen toimintaan liittyvät infrastruktuurikustannukset sekä erilaiset joukkoliikenteen viranomaiskustannukset on jätetty tilastoinnin ulkopuolelle.

Tilastoitavia **suoritteita** ovat

- liikennevälineiden ajoneuvo- ja paikkakapasiteetti,
- liikennepalvelujen tarjonta ajoneuvo- ja paikkakilometreinä ja
- liikennepalvelujen kysyntä matkustajamäärinä ja henkilökilometreinä.

Julkishallinnon (valtio ja kunnat) rahoituksesta on tilastoitu

- rahan lähteet,
- liikenteen suoran rahoituksen kohdentaminen liikenteen tarjonnan lisäämiseksi ja kustannustason alentamiseksi sekä
- välillisen rahoituksen kohdentuminen eri liikennetyypeille.

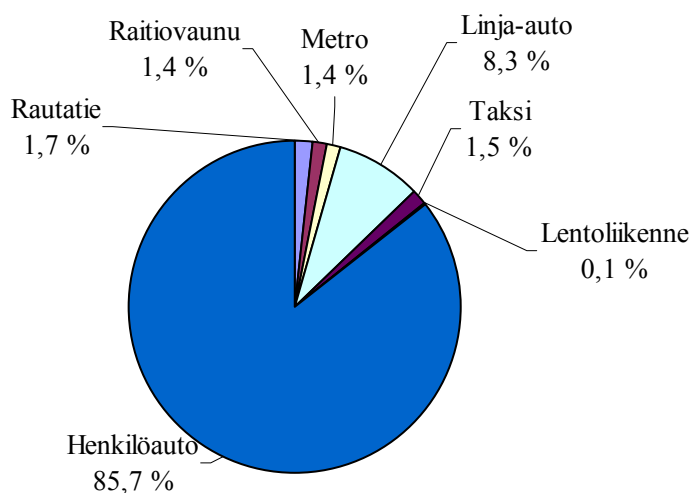
Seuraavaan taulukkoon on koottu suoritetilastoinnin keskeiset tulokset vuosina 2007 ja 2005 sekä muutosprosentit. Lisäksi on ilmoitettu joukkoliikenteen osuus julkisesta liikenteestä. Loppuosa on tilausliikennettä.

JULKISEN LIIKENTEEN SUORITETILASTO	2007		2005		Muutos-%
		Joukkoliik. osuus		Joukkoliik. osuus	
KAPASITEETTI, kpl					
Ajoneuvot	17 600	34 %	17 200	36 %	2,3 %
Istumapaikat	459 100	68 %	450 800	70 %	1,8 %
Matkustajapaikat	561 900	74 %	546 600	76 %	2,8 %
SUORITTEET, miljoonaa					
Ajoneuvokilometrit	1 485	47 %	1 427	49 %	4,1 %
Paikkakilometrit	46 581	83 %	45 177	84 %	3,1 %
Matkustajamäärä	560	89 %	553	90 %	1,3 %
Henkilökilometrit	11 495	82 %	10 846	83 %	6,0 %
RAHOITUS, milj. euroa					
Suora rahoitus, ostot	238	98 %	219	98 %	8,6 %
Suora rahoitus, lipputuet	28	100 %	26	100 %	11,4 %
Matkakustannusten korvaukset	430	44 %	385	43 %	11,9 %
Yhteensä	696	65 %	629	64 %	10,7 %

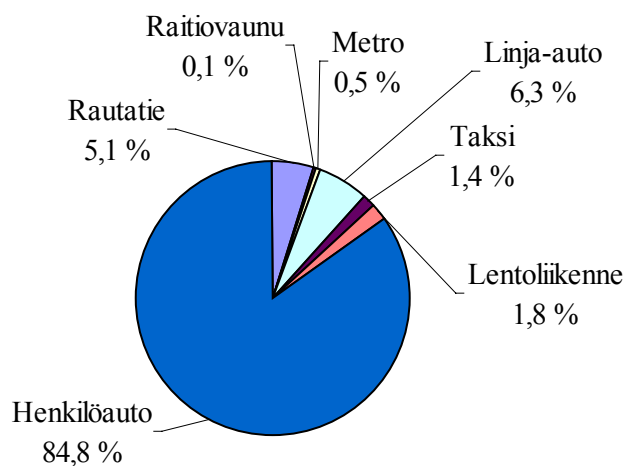
1 HENKILÖLIIKENTEEN MARKKINAOSUUDET

Julkisen liikenteen suoritetilastoon kuuluvat kotimaan julkinen henkilöliikenne rautatie-, raitiovaunu-, metro-, linja-auto-, taksi- ja lentoliikenteen osalta. Vesiliikenteestä kuuluu tilastoon Suomenlinnan lautta, koska se on osa HKL:n liikennettä. Lisäksi markkinaosuustarkasteluissa on mukana myös henkilöautoliikenne, jonka matkustajamäärä perustuu henkilöliikennetutkimuksen¹ (HLT) 2004–05 tietoihin ja henkilökilometrit on arvioitu HLT:n ja Tiehallinnon tietojen keskiarvona.

Markkinaosuudet matkustajamäärästä 2007:

Markkinaosuudet henkilökilometreistä 2007:

¹ Henkilöliikennetutkimus 2004–05 (www.hlt.fi) ja Henkilöliikennetutkimus 1998–99, liikenneministeriön julkaisuja 43/99.

Matkustajamäärä ja henkilökilometrit Julkisen liikenteen suoritetilaston mukaan 2007 ja 2005:

miljoonaa	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Henkilö- auto	SUMMA	Josta julkinen liik. (%)
Matkusta- jaa 2007	66,7	52,7	56,2	323,1	57,0	2,7	1,5	3 342,2	3 902,2	14,4
Henkilö-km 2007	3 819,7	109,7	410,5	4 754,5	1 059,1	1 337,6	4,0	64 111,3	75 606,4	15,2
Matkusta- jaa 2005	63,5	55,6	56,0	320,7	53,0	2,7	1,4	3 233,9	3 786,9	14,6
Henkilö-km 2005	3 477,7	116,7	409,1	4 564,6	985,1	1 288,7	3,8	62 046,9	72 892,5	14,9
Muutos 2007-05, prosenttia										
Matkusta- jaa	5,0	-5,1	0,3	0,8	7,6	0,8	7,1	3,3	3,0	
Henkilö-km	9,8	-6,0	0,3	4,2	7,5	3,8	5,3	3,3	3,7	

Henkilöautojen suoritteista ajokilometrit perustuvat Tiehallinnon lukuihin, matkustajamäärät Henkilöliikennetutkimukseen (HLT) ja henkilökilometrit on arvioitu Tiehallinnon ja HLT:n lukujen keskiarvona. Henkilöautojen suoritteiden aikasarjan laskennassa on käytetty HLT 1998–99 ja 2004–05 tietoja, jotka on korotettu Suomen koko väkiluvulla vuosittain.

Henkilöautojen suoritteet:

miljoonaa	1995	1997	1999	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ajo-km	35 760	36 790	39 190	40 680	41 675	42 565	43 530	44 220	44 610	45 560
Henkilö-km	51 075	52 917	55 522	57 545	58 681	59 827	61 024	62 047	62 880	64 111
Matkoja	2 741	2 835	2 946	3 039	3 085	3 132	3 182	3 234	3 289	3 342

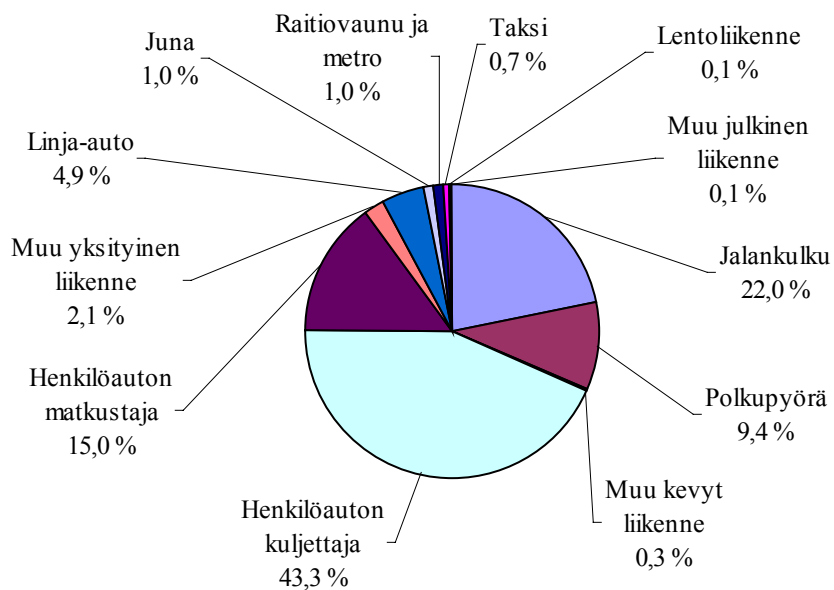
Henkilöliikennetutkimuksessa 2004–05 selvitettiin kaiken henkilöliikenteen markkinaosuuksia, mukaan lukien kevyt liikenne. Henkilöliikennetutkimuksen tulokset on esitetty vertailun vuoksi alla. Tutkimuksen mukaan henkilöliikenteen markkinaosuudet olivat seuraavat:

Päivittäiset matkat ja kuljetut kilometrit Henkilöliikennetutkimuksen 2004–05 mukaan:

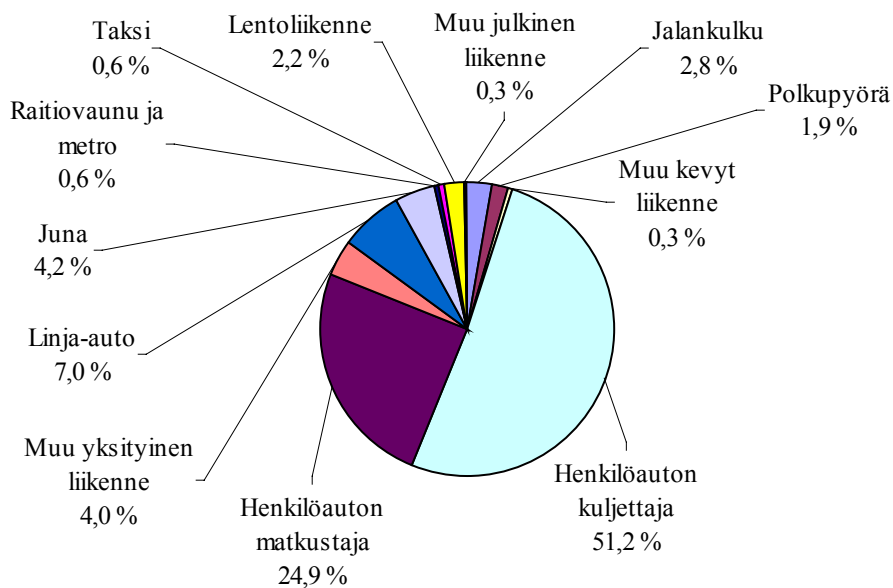
Kulku- tapa	Jalan- kulk	Polku- pyörä	Muu kevyt liikenne	Henki- löauton kuljet- taja	Henki- löauton mat- kustaja	Muu yksityi- nen liikenne	Linja- auto	Juna	Raitio- vaunu ja metro	Taksi	Lento- liikenne	Muu julkisen liikenne	Yh- teensä
matkaa /hlö/d	0,63	0,27	0,01	1,24	0,43	0,06	0,14	0,03	0,03	0,02	0,002	0,002	2,86
km /hlö/d	1,18	0,81	0,11	21,50	10,47	1,69	2,93	1,76	0,24	0,27	0,92	0,14	42,02

Julkisen liikenteen osuus päivittäisistä matkoista oli 0,22 matkaa/henkilö eli 7,8 prosenttia ja päivittäisestä suoritteesta 6,26 kilometriä/henkilö eli 14,9 prosenttia, joka on käytännössä sama luku kuin suoritetilaston mukaan (15,2 %).

Keskimääräinen matkojen jakauma päivittäisinä matkamäärinä Henkilöliikennetutkimuksen 2004–05 mukaan:

Keskimääräinen matkojen jakauma päivittäin kuljettuina kilometreinä Henkilöliikennetutkimuksen 2004-05 mukaan:

2 LIIKENNEMUODOT JA -TYYPIT SEKÄ JULKISEN RAHOITUKSEN LÄHTEET

Liikenteen tarkoitus kuvataan liikennetyypillä ja kulkumuoto liikennemuodolla. Tällä hetkellä ajankohtaiset liikennetyypit ja -muodot on esitetty seuraavassa taulukossa. Taulukkoon on sisällytetty myös ostoliikenne. Liikenteen jaottelua on käsitelty tarkemmin kappaleissa 2.1 ja 2.2.

	LIIKENNEMUOTO				
JULKINEN LIIKENNE	Rautatie	Raitiovaunu, metro	Linja-auto	Taksi	Lento
JOUKKOLIIKENNE					
Kaukoliikenne					
- lipputuloperusteinen	Kaukoliikenne		Pikavuoroliikenne		Reittiliikenne
- ostoliikenne	Kaukoliikenteen osto				LVM lentojen osto
Paikallisliikenne					
Liikennelaitokset, Sopimusliikenne					
Suurten kaupunkien liikenne	YTV-alueen paikallisliikenne	HKL:n liikenne	Sopimusliikenne, palveluliikenne		
Muu kaupunkiliikenne					
- lipputuloperusteinen kaupunkiliikenne			Kaupunkiliikenne, palveluliikenne		
- ostoliikenne			Kaupunkiliikenteen ja palveluliikenteen osto		
Muu joukkoliikenne					
- lipputuloperusteinen joukkoliikenne	YTV-alueen ulkopuolinen lähiliikenne		Vakiovuoroliikenne		
- ostoliikenne	Lähiliikenteen osto		Alueellisen runkoliikenteen ja paikallisen liikenteen osto	Reitti- ja palveluliikenteen osto	
TILAUSLIIKENNE					
Säännöllinen tilausliikenne			Koululaistilausajot, varusmiesten lomakuljetukset	Koululais-tilausajot	Tilauslento-liikenne
Muu tilausliikenne	Tilausliikenne		Bussimatkailu yms.	Tyypillinen taksiliikenne	Ansiolento-liikenne

Suoritetilastoinnin liikennejärjestelmien tarkastelussa on keskitytty liikennöintiin ja sen julkiseen rahoitukseen. Eri liikennemuotojen toimintaan liittyvä infrastruktuurin kehittäminen, rakentaminen ja ylläpito sekä viranomaistoimintana tapahtuva joukkoliikenteen järjestäminen on rajattu tilastointialueen ulkopuolelle. Tällaisia viranomaiskustannuksia on mm. liikennelaitoksilla ja YTV:lla.

Valtio ja kunnat ostavat liikennepalveluita, mikä lisää suoraan julkisen liikenteen tarjontaa ja alentaa hintatasoa. Yhteiskunnan maksamat erityisryhmien matkakustannusten korvaukset ovat liikenteen välillistä ra-

hoitusta. Seuraavassa taulukossa on kuvattu julkisen rahoituksen sisältöä.

	Tarjontaan vaikuttava rahoitus	Kysyntään vaikuttava rahoitus
Liikenne- ja viestintäministeriö	Rautatieliikenteen osto, lentoliikenteen osto	Nuorisolippujen valtionavut ja taksa-alennusten osto
Lääninhallitukset	Runkoliikenteen osto, kaupunkimaisen paikallisliikenteen valtionapu	Taksa-alennusten valtionapu
Opetustoimi	Koulumatkatuki, toisen asteen oppilaitokset	Koululais- ja opiskelijaliput
Sosiaali- ja terveys-toimi		Matkakustannusten korvaukset
Puolustusministeriö	Varusmies- ja reserviläistilaukset	Varusmiesten ja reserviläisten matkakustannusten korvaukset
Työministeriö		Siviilipalvelusmiesten matkakustannusten korvaukset
Suuret kaupungit (Helsinki, Espoo+ Kauniainen, Vantaa, Tampere, Turku)	Liikennelaitosten alijäämät, sopimusliikenne	Erityisryhmien alennusliput, tariffituki ²
Muut kunnat	Liikennepalvelujen ostot, linjat tai yrityskohtaisen alijäämän kattaminen	Sosiaaliset alennukset, taksa-alennusten osto

Julkisesta rahoituksesta tilastoidaan rahan lähteet, rahoituksen kohdentaminen ja jos mahdollista, myös rahoituksella aikaansaadut suoritteet. Julkisella rahoituksella aikaansaadut suoritemäärät ovat osittain epätarkkoja, koska niitä ei ole kaikilta osin mahdollista erottaa kokonais-suoritteesta.

² Tariffitukea on usein vaikeaa luokitella kysyntään tai tarjontaan vaikuttavaan rahoitukseen, koska sillä samanaikaisesti katetaan liikennelaitosten alijäämiä ja alennetaan lippujen hintoja.

3 MÄÄRITELMIÄ JA TILASTOITAVA LIIKENNE

Suoritetilastoinnissa julkista liikennettä tarkastellaan ensisijaisesti liikenteen tarkoituksen ja toissijaisesti kulkumuodon perusteella. Liikenteen tarkoitusta kuvataan liikennetyypillä ja kulkumuotoa liikennemudolla. Julkista liikennettä tarkastellaan lisäksi jaettuna lipputuloperusteeseen ja ostoliikenteeseen. Seuraavassa tarkastellaan tilastossa käytettyä luokittelua.

Kotimaan liikenteeksi on luettu myös rautateiden Venäjän liikenteen Suomen puoleinen osuus ja ulkomaan linja-automatkailu kokonaisuudessaan eli kotimaassa plus ulkomailla suoritettavat osuudet, koska näiden jakaumasta ei ole tietoa.

3.1 Liikennetyypit

Tilastoinnin luokittelu lähtee liikenteen tarkoituksesta ja kulkumuodosta (liikenneväline). Joukkoliikenteen liikennetyypit voivat sisältää sekä linja- että ostoliikennettä. Seuraavassa on kuvattu tällä hetkellä käytössä olevia liikennetyyppejä ja näiden alalajeja.

Kaukoliikenne palvelee etenkin taajamien välistä liikennettä. Tyypillinen matkan pituus on yli 50 km.

- * **Lipputuloperusteisen kaukoliikenteen** tarjonta on liikennöitsijän suunnittelemaa linjaliikennettä. Toiminta tapahtuu liikennöitsijän taloudellisella riskillä.

- * **Valtion ostoliikenne** ostetaan nettoperiaatteella, jossa lipputuloriski säilyy liikennöitsijällä.

Paikallisliikenteellä tarkoitetaan kunnan tai talousalueen sisäistä liikennettä. Ajoneuvon reitti voi kulkea useiden kuntien ja talousalueiden kautta. Matkustajien tekemät matkat ovat yleensä lyhyitä.

- * **Suurten kaupunkien liikenne** kattaa Pääkaupunkiseudun (Helsinki, Vantaa, Espoo ja Kauniainen) lisäksi Tampereen ja Turun liikenteen. Liikenne on sopimusliikennettä, joka toteutetaan ostosopimuksin. Liikenne toimii täysin tai suurelta osin tilaajan taloudellisella vastuulla sekä tilaajan määrittelemällä tarjonnalla. Liikennöitsijä saa tilaajalta lipputuloista riippumattoman sopimuskorvauksen, joka kattaa koko liikennöinnin ja tilaaja saa lipputulot. Tällaista liikennettä voidaan kutsua myös bruttoperiaatteella tapahtuvaksi ostoliikenteeksi.

- * **Muu kaupunkiliikenne** on joko lipputuloperusteista linjaliikennettä tai ostoliikennettä, joka palvelee ensisijaisesti taajaman sisäistä liikennetarvetta. Liikenteessä noudatetaan tiheää vuoro- ja pysäkkiväliä. Se on joko nettoperiaatteella hankittua ostoliikennettä tai lipputuloperusteista linjaliikennettä. Tarjonta on liikennöitsijän suunnittelemaa ja lipputuloriski on liikennöitsijällä.

- * **Muu joukkoliikenne** on vakiovuoroliikennettä, joka sopii reittinsä ja pysäkkivälinsä puolesta lyhyiden matkojen tekoon. Se

huolehtii etenkin haja-asutusalueiden liikennetarpeesta. Liikenne on joko liikennöitsijän suunnittelemaa lipputuloperusteista linjaliikennettä tai kunnan tai lääninhallituksen suunnittelemaa nettoperiaatteella hankittua ostoliikennettä. Lipputuloriski säilyy liikennöitsijällä.

Tunnuslukujen jako liikennetyyppien muu kaupunkiliikenne ja muu joukkoliikenne tapahtuu seuraavasti. Kapasiteettien osalta Linja-autoliitto (LAL) ilmoittaa tiedot liikennetyypeittäin, bussimäärän laskentaperiaatteena liikennetyypin kokonaissuorite per bussia kohti toteutuva keskimääräinen suorite. Sen jälkeen LAL arvioi bussien paikamäärän liikennetyypillä käytettävän tyyppillisen kaluston avulla. Suoritteen osalta ollaan riippuvaisia liikennöitsijöiden Tilastokeskuksen laatimaan linja-autojen tilinpäätöstilastoon ilmoittamasta suoritteiden jakaumasta.

Rahoituksessa lääninhallitusten ylläpitämän Seitti-aineiston tiedoista on ensin poimittu suurten kaupunkien liikenne, joka käsittää Helsingin, Espoon, Kauniaisen, Vantaan, Tampereen ja Turun. Lopun rahoituksen jako muun kaupunkiliikenteen ja muun joukkoliikenteen tapahtuu siten, että lupaviranomaiskaupunkien (Asetus luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 15.7.1994/666) liikenne on muuta kaupunkiliikennettä ja jäljelle jäävien kuntien liikenne on muuta joukkoliikennettä. Kaikki julkista rahoitusta kuvaavat luvut on esitetty nettomääräisinä. Suurten kaupunkien sopimusliikenteen ja lääninhallitusten runkoliikenteen ostojen osalta lipputulot on vähennetty julkisesta rahoituksesta.

Palveluliikenne on kaikille avointa joukkoliikennettä, joka on suunniteltu erityisesti vanhempien ja toimintaesteisten henkilöiden tarpeiden mukaan. Tarpeet on otettu huomioon kalustossa, kuljettajan ominaisuuksissa ja koulutuksessa, aikataulussa, ajorytmissä ja reitissä. Reitiltä poikkeaminen on tarvittaessa mahdollista. Korkeatasoiset palvelut helpottavat joukkoliikenteen käyttöä myös muiden matkustajien kannalta. Suurten kaupunkien osalta palveluliikenne sisältyy jo valmiiksi suoritteisiin. Muu palveluliikenne on sisällytetty suoritteiden osalta liikennetyyppiin muu kaupunkiliikenne. Koska palveluliikenteen osuus kokonaissuoritteesta on alle prosentti ja Seitti-aineiston perusteella suurin osa palveluliikennettä tarjoavista kunnista on kaupunkimaisia, niin laskentatapa ei aiheuta juurikaan epätarkkuutta. Rahoituksen osalta Seitti-aineisto mahdollistaa palveluliikenteen jaottelun liikennetyypeille. Läänien ostaman palveluliikenteen suoritteet ja rahoitus on lisäksi esitetty erikseen kohdassa 5.4.

Tilausliikennettä suoritetaan vain tilauksesta ja tilaajan määräämällä tavalla. Matkustusosoikeus on yleensä vain tilaussopimuksen mukaisilla henkilöryhmillä.

* **Säännöllisen tilausliikenteen** reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäköjä aikoja. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot ja varusmiesten lomakuljetukset.

* **Muun tilausliikenteen** reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluvat esimerkiksi bussimatkailu ja tyypillinen taksitoiminta.

3.2 Liikennemuodot

Julkisen liikenteen suoritetilastoinnin piiriin kuuluvat rautatie-, raitiovaunu-, metro-, linja-auto-, taksi- ja lentoliikenne. Ulkopuolelle rajataan vesiliikenne, henkilöautoliikenne sekä yksityiset henkilökuljetukset, joista on omat tilastonsa. Poikkeuksena rajauksesta on Suomenlinnan lauttaliikenne, joka on mukana osana Helsingin joukkoliikennejärjestelmää.

Liikennemuodot noudattavat Suomessa voimassa olevaa toimialaluokitusta, joka perustuu EU:n NACE-toimialaluokitukseen. Toimialaluokitus on esitetty seuraavassa taulukossa.

JULKINEN LIIKENNE	Rautatie	Raitiovaunu ja metro	Linja-auto	Taksi	Lento
JOUKKOLIIKENNE					
Kaukoliikenne	60100 Rautatieliikenne		60212 Säännöll. linja-autoliikenne		62100 Säännöll. lentoliikenne
Suurten kaupunkien liikenne	60100 Rautatieliikenne	60211 Raitiotie- ja metroliikenne	60212 Säännöll. linja-autoliikenne		
Muu kaupunkiliikenne			60212 Säännöll. linja-autoliikenne		
Muu joukkoliikenne	60100 Rautatieliikenne		60212 Säännöll. linja-autoliikenne	60220 Taksiliikenne	
TILAUSLIIKENNE					
Säännöllinen tilausliikenne			60231 Linja-autojen tilausliikenne	60220 Taksiliikenne	62200 Tilauslento-liikenne
Muu tilausliikenne			60231 Linja-autojen tilausliikenne	60220 Taksiliikenne	62200 Tilauslento-liikenne

Julkisen liikenteen suoritetilaston ja EU-käytännön välillä on tavallista taksiliikennettä koskeva luokitteluerro. Suomessa katsotaan tyypillinen taksiliikenne tilausliikenteeksi ja lähinnä vain taksikalustolla ajettava linja-autoliikenteen ehdoilla ja lipputuotteilla toimiva taksiliikenne joukkoliikenteeksi, kun taas EU luokittelee kaiken taksiliikenteen osaksi joukkoliikennettä. Siten taksien osalta saman toimialaluokituksen piiriin kuuluu sekä joukko- että tilausliikennettä.

3.3 Tilastoitavat suoritteet ja julkinen rahoitus

3.3.1 Kapasiteetti

Kapasiteetti määritetään kalenterivuoden lopun tilanteessa. Kapasiteettitiedot kerätään **liikennemuodoittain** kuvaamaan kotimaan julkisessa liikenteessä käytettävissä olevaa **ajoneuvomäärää** ja sen **henkilökuljetuskykyä**. Paikkakapasiteettina käytetään istumapaikkoja sekä kokonaispaikkamäärää. Rautateillä on myös makuupaikkoja, jotka tässä tilastossa sisältyvät istumapaikkoihin.

Rautatie- ja raitiovaunuliikenteen **ajoneuvokapasiteettina** ilmoitetaan henkilövaunut, metrolla vaunuparit, linja-auto- ja taksiliikenteelle autot ja lentoliikenteelle rekisteröidyt koneet kotimaan käytön suhteessa. Pienten lentoyhtiöiden osalta tällaista jakoa ei aina voida tehdä, jolloin joudutaan käyttämään yhtiön koko konekapasiteettia. **Paikkakapasiteettia** kuvaamassa ovat istumapaikat sekä rautatie-, raitiovaunu-, metro- ja linja-autoliikenteen osalta myös kaikki paikat, joka sisältää myös mahdolliset seisomapaikat (rautateiden makuupaikat katsotaan istumapaikoiksi).

3.3.2 Suoritteet

Suoritetietoina tilastossa käytetään liikenteen kysyntää ja tarjontaa.

Kysyntänä tilastoidaan toteutuneet joukkoliikennevälineeseen nousseet matkustajat ja vastaavat henkilökilometrit.

Tarjonta tilastoidaan kokonaistarjontana liikennetyypeittäin. **Ajoneuvokilometreinä** ilmoitetaan rautatieliikenteestä vaunukilometrit, raitiovaunu-, metro- ja linja-autoliikenteestä linjakilometrit (linja-autoille lisäksi tilausliikenteen kilometrit), taksiliikenteelle ammattiajon ajokilometrit ja lentoliikenteelle reittikilometrit. **Paikkakilometrejä** kuvaamassa ovat istumapaikka- ja paikkakilometrit, johon sisältyvät kaikki paikat eli myös mahdolliset seisomapaikat (rautateiden makuupaikat katsotaan tilastossa istumapaikoiksi).

Tarjonnan käyttöastetta kuvaa kaksi mittaria. Istumapaikkatarjonnan käyttöaste on maksettujen henkilökilometrien ja tarjottujen istumapaikkakilometrien suhde. Lisäksi lasketaan koko tarjonnan käyttöaste maksettujen henkilökilometrien ja tarjottujen paikkakilometrien suhteena.

3.3.3 Julkinen rahoitus

Kaikki rahoitusluvut ovat arvonnäkökulmasta.

Julkista rahoitusta julkiselle liikenteelle antavat valtion eri ministeriöt ja kunnat. Liikenteen suoraan rahoitukseen on tilastossa sisällytetty:

- valtion ja kuntien liikennepalvelujen ostot,
- sopimusliikenteen alijäämien korvaukset ja
- taksa-alennusten ostot eli lippurahoitus.

Tämän lisäksi liikenne saa myös välillistä julkista rahoitusta erityisryhmien matkakustannusten korvausten muodossa. Rahoitusluvut on esitetty nettomääräisinä, eli jos julkinen taho saa lipputulot (esim. sopimusliikenteessä), ne on vähennetty julkisesta bruttorahoituksesta alijäämää laskettaessa.

Kokonaiskuvan saaminen julkisen rahoituksen vaikutuksista edellyttää useampaa näkökulmaa rahoitukseen. Näitä on kuvattu seuraavassa.

RAHOITUKSEN NÄKÖKULMA	KUVAAMISALUE
Rahoituksen kohdistuminen eri liikennetyypeille ja -muodoille	Rahoituksen merkitys julkisen liikenteen kannattavuudelle
Rahoituksen lähteet	Eri rahoittajien osuus julkisen liikenteen kokonaisrahoituksesta
Rahoituksen kohdistaminen	Liikennepoliittiset ja muut tavoitteet
Rahoituksella aikaansaadut suoritteet	Rahoituksen tehokkuus

Julkisen liikenteen rahoitus voidaan tarkoituksensa mukaan jakaa seuraaviin luokkiin:

Tarjontaa lisäävää julkista rahoitusta ovat liikenteen ostot, valtionavut sekä liikennelaitosten alijäämien korvaukset. Rahoituksella aikaansaatua lisätarjontaa voidaan tunnistaa lähinnä liikenteen ostojen osalta.

Kysyntää lisäävää julkista rahoitusta ovat erilaiset erityisryhmien matkakustannusten korvaukset sekä taksa-alennusten ostot. Rahoitus näkyy liikennöitsijälle matkalipputuottoina. Useimmiten voidaan selvittää rahoituksella aikaansaatujen matkojen määrä. Tariffitukea on käsitelty tässä yhteydessä kysynnän puolella, mutta rajanveto tarjontaan tai kysyntään vaikuttavaan rahoitukseen on usein vaikeaa.

Julkisella rahoituksella aikaansaatuja suoritteita on tilastoitu vain osin. Kappaleessa 5.3 esitetyt luvut ovat suuntaa-antavia.

4 TILASTON LAATIMINEN JA TARKKUUS

4.1 Kapasiteetti- ja suoritetiedot

Julkisen liikenteen suoritetilaston perustiedot hankitaan lähteistä, jotka tilastoivat ainakin osaa suoritteista. Jotkin tarvittavista lisätiedoista perustuvat erityisselvityksiin. Eri liikennemuotojen osalta tilannetta on esitelty seuraavassa.

4.1.1 Rautatieliikenne

Rautatieliikenteen tilastot saadaan VR-Yhtymä Oy:ltä valmiiksi tilastoituna. YTV-alueella henkilökilometrit lasketaan kertomalla VR:n ilmoittamat matkustajamäärät lippulajitutkimuksen mukaisella YTV-alueen junaliikenteen keskimatkan pituudella. Vaunukilometreihin ei sisälly siirto- eikä huoltoajo lukuun ottamatta joitakin lyhyitä vaunujen siirtoja. Rautateiden lähiliikenteessä tilastoidaan toteutuneet joukkoliikennevälineeseen nousseet matkustajat ja vastaavat henkilökilometrit. Kaukoliikenteessä matkustajien lukumäärät saadaan myydyistä lipuista, joten pienet lapset, vapaalippulaiset ja eräät kansainvälisillä lipuilla (esim. Interrail) tehtävät matkat jäävät ulkopuolelle.

Matkojen lukumäärää laskettaessa on huomattava, että junan vaihdon sisältävä matka kaukojunaliikenteessä lasketaan yhdeksi matkaksi. Vaihdollisia matkoja arvioidaan olevan 10–15 prosenttia.

4.1.2 Raitiovaunu- ja metroliikenne

Raitiovaunu- ja metroliikennettä on vain Helsingin kaupungin liikennelaitoksella (HKL). Tiedot saadaan suoraan HKL:lta. Raitiovaunujen suoritetiedot perustuvat otostietoihin ja metron suoritetiedot perustuvat automaattisista laskureista kerättyihin tietoihin. Tilastoidaan toteutuneet joukkoliikennevälineeseen nousseet matkustajat ja vastaavat henkilökilometrit. Joukkoliikennevälineeseen nousseiden matkustajien määrät ovat vaihtojen määrän verran suurempia, kuin matkoja tehneiden henkilöiden määrät (eli yhdestä matkustaneesta henkilöstä tulee tilastoon kaksi matkustajaa, jos matka sisältää yhden vaihdon). Tämä ei kuitenkaan vaikuta tilastoinnin tarkkuuteen. Paikkakilometrit perustuvat HKL:n vuonna 2007 uusiman suunnitteluohjeen mukaisiin paikkamäärämitoituksiin. Aikaisempien vuosien paikkakilometrit on päivitetty näiden mitoitusten mukaisiksi, jotta aikasarjat säilyisivät yhtenäisinä.

4.1.3 Linja-autoliikenne

Bussiyritysten linja- ja tilausliikenteen kapasiteettitiedot, ajoneuvokilometrit ja matkustajamäärät saadaan Linja-autoliitolta (LAL) ja siihen kuulumattomien yritysten osalta Tilastokeskuksen Linja-autojen tilinpäätöstilastosta. Vuosien 2001, 1999 ja 1997 tilastoissa on käytetty suoraan LAL:n lukuja, jotka perustuvat myös tilinpäätöstilastoon ja ne on korotettu LAL:n koko jäsenistön tasolle bussimäärän perusteella. On-

gelmaksiksi on muodostunut se, että erityisesti tilausliikenteeseen on tullut vuosi vuodelta lisää pieniä yrityksiä, jotka eivät kuulu LAL:oon ja ovat siten jääneet tilastoinnin ulkopuolelle. Tämän takia on vuodesta 2002 alkaen ryhdytty täydentämään LAL:n lukuja tilinpäätöstilaston luvuilla. Tilinpäätöstilastoon vastanneiden LAL:oon kuulumattomien yritysten tiedot on ensin korotettu veroaineistosta saatavien liikevaihtotietojen perusteella vastaamaan kaikkia LAL:oon kuulumattomia yrityksiä ja sitten lisätty tilaston kapasiteetteihin, suoritteisiin ja liikevaihtoon (rahoitustietojen osalta vastaavaa korotusmenettelyä ei tarvita, koska kokonaistiedot saadaan muuta kautta). Vuoden 2005 LAL:oon kuulumattomien yritysten kapasiteettitietoja on päivitetty tarkentuneiden tietojen pohjalta. Vuonna 1995 ja aikaisemmissa tilastoissa on käytetty Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen tilinpäätöstilaston tietoja. Heikkoutena tässä menettelyssä oli se, että läheskään kaikki yritykset eivät vastaa kyselyyn (ongelma on korostunut erityisesti viime vuosina) ja lukuja ei korotettu millään tavalla.

Valtaosa suurten kaupunkien (Helsinki, Tampere ja Turku) ja YTV:n (pääkaupunkiseudun seutuliikenne sekä Espoon+Kauniaisten ja Vantaan sisäinen liikenne) bussiyrityksiltä ostamasta sopimusliikenteestä sisältyy myös Linja-autoliiton tilastoon ja päällekkäisyys on poistettu käyttämällä sopimusliikenteen osalta vain kaupungeilta ja YTV:ltä saatuja tietoja.

Suurten kaupunkien sopimusliikenne on hyvin tilastoitua ja tiedot saadaan suoraan liikenteen ostajilta. Helsingin paikkakilometrit perustuvat HKL:n vuonna 2007 uusiman suunnitteluohjeen mukaisiin paikkamäärämitoituksiin.

Linja-autoliiton (LAL) toimittamiin ajokilometreihin ei sisälly siirto- ja huoltoajo. LAL:n tilastotiedot koskevat linja-autoliiton jäsenyrityksiä ja ovat niiltä osin tarkkoja. LAL:oon kuuluvat lähes kaikki suuret yhtiömuotoiset yritykset ja tietojen kattavuus linja-automäärän suhteen on yli 90 %. Henkilökilometrit on laskettu keskimatkatutkimuksen "Linja-autoliikenteen keskimatkan pituus"³ pohjalta. Vuonna 2006 Matkahuollon tietojen perusteella tehdyn selvityksen perusteella, näyttää siltä että ainakin liikennetyypin muu joukkoliikenne osalta mainitun keskimatkatutkimuksen tiedot näyttävät edelleen pitävän paikkansa. Muut liikennetyypit kannattaa tarkistaa Matkahuollon kautta ennen uuden laajemman tutkimuksen suorittamista.

Henkilökilometrisuoritteiden tarkkuuteen lipputuloperusteisessa liikenteessä vaikuttaa oleellisesti laskennan taustalla oleva keskimatkatutkimus. Suurten kaupunkien liikenteessä laskentoja on niin usein, että virhe suoritteissa on varsin pieni.

Seutuliikenteen suoritetietoja kerättiin suoraan Lääninhallituksilta ja ne näkyvät tilastossa osana kokonaissuoritteita sekä erillisinä seutuliikennettä kuvaavissa taulukoissa.

³ Linja-autoliikenteen keskimatkan pituus, liikenneministeriön julkaisuja 37/94

Linja-autoliikenteessä tilastoidaan toteutuneet joukkoliikennevälineeseen nousseet matkustajat ja vastaavat henkilökilometrit. Joukkoliikennevälineeseen nousseiden matkustajien määrät ovat vaihtojen määrän verran suurempia, kuin matkoja tehneiden henkilöiden määrät (eli yhdestä matkustaneesta henkilöstä tulee tilastoon kaksi matkustajaa, jos matka sisältää yhden vaihdon). Tämä ei kuitenkaan vaikuta tilastoinnin tarkkuuteen.

4.1.4 Taksiliikenne

Taksiliikenteen kokonaiskapasiteetti ja ajokilometrit on saatu Taksiliitolta. Tiedot kuvaavat koko taksialaa eli myös Taksiliittoon kuulumattomien yrittäjien tiedot ovat mukana tilastossa.

Taksiliiton toimittamista kokonaisajokilometreistä vähennetään huolto- ja siirtoajon osuus ja saadaan tuottavat ajokilometrit (tai ammattiajokilometrit). Ajokilometritietoja ei ole saatavissa taksien tilinpäätöstiedoista. Taksien liikennetyypeille muu joukkoliikenne ja säännöllinen tilausliikenne kohdistuva suorite on arvioitu ajokilometrien muutoksen, opeustoitimen peruskoulujen kuljetuskustannusten muutoksen ja taksien taksan muutoksen avulla. Laskennan perusvuosi on 1995, jolloin tehtiin taksiliikenteen suoritettutkimus. Sitten taksien kokonaisajosuoritteesta vähennetään edellä mainitut liikennetyypit ja saadaan taksien muu (eli ”tavallinen”) tilausliikenne. Ajokilometreistä saadaan paikkakilometrit kertomalla yhden taksin keskimääräisellä matkustajapaikkamäärällä. Taksiliikenteen suoritettutkimuksesta 1995 käytetään seuraavia tietoja:

- liikennetyypeittaiset ajokilometrit vuonna 1995,
- huolto- ja siirtoajon osuus (%),
- kyydin keskimatka (km),
- keskimääräinen matkustajamäärä (matkustajaa/kyyti),
- henkilösuorite / kyyti (henkilö-km/kyyti).

4.1.5 Lentoliikenne

Lentokoneiden paikkamäärät vaihtelevat käytettävästä luokkajaosta ja muista tekijöistä riippuen. Lentokoneen paikkakapasiteetiksi on valittu nimelliskapasiteetti, joka saattaa poiketa liikenteessä olevan koneen todellisesta kapasiteetista. Tästä huolimatta lentoliikenteen paikkatarjonta tilastoidaan toteutuneen tarjonnan perusteella. Finnair käyttää samoja koneita kotimaan ja ulkomaan liikenteessä. Kotimaan liikenteen osuus kapasiteetista on laskennallinen.

Lentoliikenteen suorit tiedot on saatu Ilmailulaitoksen Lentoliikennetilastosta ja sitä täydentävistä taulukoista. Lentoliikenteen aikasarjaan sisältyvät kaikki merkittävät kotimaan liikennettä lentäneet lentoyhtiöt. Kotimaan tilausliikennettä ei erikseen tilastoida ja se on esitetty osana tavallista lentoliikennettä. Yleisilmailu, joka koostuu pääasiassa lentoharrastuksesta, ei sisälly tilastoon ja lentotaksiliikenteen osalta on käytetty Ilmailulaitoksen arviota. Lentotaksiliikenteen matkustajamäärä on hyvin pieni, joten muita suoritteita ei ole tilastoon arvioitu.

Lentoliikenteessä matkustaja pysyy yhtenä matkustajana niin kauan kuin reittinumero on sama. Reittinumero on sama koko matkan välilaskut mukaan luettuna. Sen sijaan koneen vaihdot, joilla kummallekin lennolle tulee oma lippunsa, aiheuttavat matkustajan kirjautumisen kahtena matkustajana. Tällöin on useimmiten kyse ainakin toisen lennon osalta ulkomaan liikenteestä.

Vapaaliput tms. eivät ole mukana lentoliikenteen tilastoissa. Finnairin mukaan vapaalipuksi katsotaan lippu, joka on hinnaltaan enintään 24 % tavallisesta lipusta. Sylilapsista (ei omaa paikkaa) menee noin 10 % normaali hinnasta, joten he eivät kirjaudu matkustajatilastoihin.

Lentoliikenteessä henkilökilometrisuorite on nykyisten tilastointitapojen perusteella varsin tarkka.

4.1.6 Muut tilaston tarkkuuteen vaikuttavat seikat

Ostoliikenteen ja julkisella rahoituksella aikaansaaduista suoritteista ei saada kaikkia määrätietoja, mutta se ei vaikuta kokonaissuoritteiden tarkkuuteen.

Tilastossa tapahtuu useimpina vuosina jonkin lähtötiedon päivittämistä, jonka takia edellisessä painetussa tilastossa olevat luvut eivät kaikilta osin pidä enää paikkaansa. Esimerkiksi Helsingissä uusittiin vuonna 2007 suunnitteluohje paikkamäärämitoituksista. Aikaisempien vuosien paikkakilometrit on päivitetty näiden mitoitusten mukaisiksi, jotta aikasarjat säilyisivät yhtenäisinä.

4.2 Julkisen rahoituksen tiedot

Seuraavassa taulukossa on kuvattu tämän hetkistä julkisen liikenteen rahoitusta koskevan tiedon saantia.

Rahoittaja	Tarjontaan vaikuttava rahoitus	Kysyntään vaikuttava rahoitus
Liikenne- ja viestintäministeriö	LVM:n tilastot	
Lääninhallitukset	LH:n tilastot	LH:n tilastot
Opetustoimi	Kuntien tilastot, erillisselvitykset	Kelan tilastot
Sosiaali- ja terveystoimi	Kuntien tilastot, erillisselvitykset	Kelan tilastot
Puolustusministeriö	Pääesikunnan tilastot	Pääesikunnan tilastot
Työministeriö		Työministeriön tilastot
Suuret kaupungit	HKL, YTV, Tampereen joukkoliikenne, Turun joukkoliikennelautakunta	HKL, YTV, Tampereen joukkoliikenne, Turun joukkoliikennelautakunta
Muut kunnat	Kuntien tilastot, erillisselvitykset	Erillisselvitykset

Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) rahoitustiedot on saatu ministeriöstä. Liikenne- ja viestintäministeriö kerää **lääninhallituksilta**

tiedot runkoliikenteen ostoista ja paikallis-, kaupunki-, seutu-, työmatkaliikenteen valtionavuista.

Kuntien ostaman joukkoliikenteen rahoitus on määritelty vuosina 1995–2001 Tilastokeskuksen tuottaman kuntien talous- ja toimintatilaston luvuista ja vuodesta 2003 alkaen Seitti-aineistosta. Kunnat eivät rahoita takseilla tapahtuvaa runkoliikennettä, joten kuntien ostot kohdistuvat pelkästään linja-autoliikenteeseen. Kuntien matkakustannusten korvauksien osalta on jouduttu vuosina 1995–2001 käyttämään rahojen jakamisessa liikennetyypeille ja -muodoille vuoden 1995 erillisselvityksen⁴ mukaisia jakaumia, eli jakaumat ovat vuosille 1997–2001 osittain arvionvaraisia. Vuoden 2001 tilastossa on käytetty vuodelta 2000 erillisselvityksellä⁵ saatuja kuntien sosiaali- ja terveystoimen matkakustannusten korvauksia. Sosiaali- ja terveystoimen kuljetuskustannukset vuosille 1999 ja 1997 on interpoloitu vuoden 1995 erillisselvityksen ja 2001 tilaston luvuista olettamalla, että rahoituksen kasvu vuosien 1995 ja 2001 välillä on ollut suoraviivaista. Opetustoimen matkakustannusten korvaukset on saatu aiempiin tilastoihin (2001 ja vanhemmat) vuosittain. Muiden kuntasektorien kuin opetus-, sosiaali- ja terveystoimen kuljetuskustannuksina on aiemmissa tilastoissa (2001 ja vanhemmat) käytetty vuonna 1995 erillisselvityksellä tutkittuja kuljetuskustannuksia, josta seuraava virhe on pieni, koska muiden kuntasektorien matkakustannusten korvaukset ovat hyvin pieniä edellä mainittuihin verrattuna. Kuntien matkakustannusten korvaukset jakautuvat kaikille liikenne- muodoille ja -tyypeille kaukoliikennettä lukuun ottamatta.

Valtionavut paikallisliikenteen ja palveluliikenteen ostamiseksi on käsitelty ostoina. Valtio maksaa lipputukia kaupunki-, seutu- ja työmatkalippuihin. Valtion osuus edellä mainituista on korkeintaan puolet ja kunnat maksavat loput. Kaikkien valtion lipputukien kohdistaminen liikennetyypeille on tehty arvionvaraisesti vuosille 1997–2001, jolloin on käytetty laskentatapaa: muulle joukkoliikenteelle saman verran kuin kunnille ja loput muulle kaupunkiliikenteelle. Valtio maksaa lipputukia korkeintaan yhtä paljon kuin kunta maksaa, mutta kunta saattaa maksaa lipputukia myös ilman valtionapua. Liikennetyyppiäottelu on tehty kuntatyyppin avulla käyttäen tietolähteenä kuntien talous- ja toimintatilastoa (tehtäväluokka joukkoliikenne eli 630) vuosille 1997–2001 ja Seitti-aineistosta vuodesta 2003 eteenpäin. Seitti-aineisto on myös näiltä osin ollut hieman puutteellinen ja tämän takia liikennetyyppiäjako on osittain arvionvarainen. Näiden puutteiden vaikutus on kuitenkin pieni. Jos valtion ostojen ja lipputukien osalta Seitti-aineistossa on ollut erilainen luku kuin liikenne- ja viestintäministeriön toimittama luku, on käytetty ministeriön lukua; paitsi palveluliikenteen ostot on katsottu Seitti-aineistosta.

Rahoitus on jaettu liikennetyypeille seuraavasti: ensin on otettu suurten kaupunkien liikenne, joka käsittää Helsingin, Espoon, Kauniaisen, Vantaan, Tampereen ja Turun. Lopun rahoituksen jako muun kaupunki-

⁴ Kuntien henkilökuljetuskustannukset, liikenneministeriön julkaisuja 40/97

⁵ Liikennepalvelut 2001, Liikenne- ja viestintäministeriön raportti 3.6.2001

liikenteen ja muun joukkoliikenteen tapahtuu siten, että lupaviranomais-kaupunkien (Asetus luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 15.7.1994/666), pois lukien liikennetyypin suurten kaupunkien liikenne, liikenne on muuta kaupunkiliikennettä ja jäljelle jäävien kuntien liikenne on muuta joukkoliikennettä.

Seitti-aineiston tietoja on käytettävissä vuodesta 2003 alkaen, joten tilaston aikasarjoissa on erilaisesta laskentatavasta johtuva katkos vuosien 2001 ja 2003 välillä. Aikasarjaa on yhdenmukaistettu käyttämällä vanhempien vuosien (1995–2001) lukuihin samaa julkisen liikenteen osuutta kokonaiskorvauksista kuin vuonna 2003 Seitti-aineiston mukaan oli. Vuoden 1995 erillisselvityksen mukaan julkisen liikenteen osuus kokonaiskorvauksista oli pienempi kuin Seitti-aineiston mukaan vuosina 2003 ja 2005 oli, joten tässä tilastossa esitetyt luvut eroavat paljon vuoden 2003 tilaston (LVM julkaisuja 8/2005) luvuista.

Vuoden 2007 osalta yli 75% kunnista on toimittanut tietonsa läänihallituksille joulukuuhun 2008 mennessä. Viiden maakunnan tietoja ei ollut lainkaan vuodelta 2007. Puuttuvat tiedot on korvattu ensisijaisesti kuntien vuonna 2006 ilmoittamilla tiedoilla. Jos kunta ei ole ilmoittanut tietojaan vuodelta 2006, on puuttuva tieto korvattu vuoden 2005 tiedolla. Jos kunnalta on tämänkin jälkeen puuttunut tiedot, on etsitty asukastiheyden perusteella mahdollisimman samankaltainen kunta, jonka tiedoilla puuttuvan kunnan tiedot on korvattu. Tällaisia kuntia oli alle 20 ja ne sijaitsevat kaikki Lapin maakunnassa. Vuoden 2005 osalta puuttuvia kuntia oli noin 6% ja korvausmenettely oli ajallisesti päinvastainen kuin edellä kuvattu vuoden 2007 puuttuvien kuntien korvausmenettely. Aineiston tietojen käytössä on myös se ongelma, että kunnat saattavat kohdistaa rahoja epäyhtenäisellä tavalla, joten rahoituksen jaottelussa saattaa olla epätarkkuutta. Rahoituksen kokonaissummiin tämä ei vaikuta.

Luvuista on karsittu pois kaikki tavaraliikenne eli esimerkiksi rahdin, aterioiden ja tarvikkeiden kuljetukset ja sosiaalitoimen kotipalveluun liittyvät kustannukset. Kuntayhtymät eivät osta liikennettä YTV:tä lukuun ottamatta. Kuntayhtymien mahdollisesti maksamat matkakustannusten korvaukset muodostavat hyvin pienen osa kuntien niille maksamista kuntaosuuksista, eikä niitä tilastoida erikseen, joten niitä ei pystytä erottelemaan kuntayhtymän toimintojen käyttökustannuksista muuten kuin käymällä kirjanpito lasku laskulta läpi. Näin ollen tämän tiedon saaminen on käytännössä mahdotonta ja Kuntaliiton arvion mukaan näiden rahojen merkitys olisi marginaalinen kuntien maksamiin korvauksiin verrattuna, joten tämä ei ole merkittävä puute rahoitusluvuissa.

Opetustoimeen kuuluvat peruskoulun koulukuljetukset rahoitetaan kuntien toimesta. Kela maksaa koulumatkatukea lukion, ammatillisten oppilaitosten ja sellaisia vastaavien tutkintoon tähtäävien oppilaitosten oppilaille. Kuntien opetustoimen matkakustannusten korvaukset on saatu lääninhallitusten Seitti-aineistosta vuodesta 2003 alkaen.

Sosiaali- ja terveystoimeen kuuluvat terveydenhuollon ja sosiaali-palvelun kuljetustiedot. Valtion rahoittamien sairausvakuutuslain mukaisten kuljetusten osalta tiedot saadaan Kelan tilastoista. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen matkakustannusten korvaukset on saatu lääninhallitusten Seitti-aineistosta vuodesta 2003 alkaen.

Muiden kuntasektorien (kuin opetus-, sosiaali- ja terveystoimen) kuljetuskustannuksina on Seitti-aineistosta saatuja matkakustannusten korvauksia kohdasta "kaikille avoin taksiliikenne" vuodesta 2003 alkaen.

Puolustusministeriön rahoittamia asevelvollisten ja reserviläisten matkojen rahoitusta on tiedusteltu suoraan pääesikunnasta ja **työministeriön** rahoittamia siviilipalvelusmiesten matkojen rahoitusta työministeriöstä. Puolustustoimen rahoitus on osittain arvionvarainen, koska Pääesikunta ei seuraa kuljetuskustannuksiin meneviä rahoja tilastossa tarvittavalla tarkkuudella. Edellisessä tilastossa ollut Puolustusministeriön antama vuoden 2005 rahoitusarvio on tässä tilastossa korvattu todellisilla luvuilla.

Suurten kaupunkien sopimusliikenteen ostotiedot on saatu suoraan kaupungeilta.

4.3 Suoritetilastoinnin kehittäminen

Seuraavassa on esitetty suoritetilastoinnin keskeisimpiä kehittämis-kohteita, jotka liittyvät niin lähtötietojen tarkkuuden ja tiedon saannin parantamiseen kuin itse tilastoinnin kehittämiseen.

4.3.1 Kapasiteetti- ja suoritetiedot

Saamalla yritykset vastaamaan paremmin tilinpäätöstilaston kyselyyn saataisiin melko täydellistä tietoa linja-autojen kapasiteeteista ja suoritteista, mutta nykyinen korotusmenettely paikkaa tätä puutetta melko hyvin.

Taulukossa on esitetty linja-autojen määrä ajoneuvorekisterissä ja julkisen liikenteen suoritetilastoissa (sisältää Ahvenanmaalle rekisteröidyt).

31. joulukuuta vuonna	Ajoneuvorekisteri		Julkisen liikenteen suoritetilasto: luvanvaraiset	Luvan- varaisten erotus
	Yhteensä	Luvanvaraiset		
1993	8 255	7 237	6 489	748
1995	8 083	7 133	6 471	662
1997	8 450	7 534	6 579	955
1999	9 487	8 365	6 921	1 444
2001	9 769	8 538	6 799	1 739
2003	10 358	8 952	6 992	1 960
2005	10 921	9 266	6 876	2 390
2007	11 543	9 610	7 065	2 545

Tilastoinnista puuttuvat ajoneuvot ovat pääosin tilausajomarkkinoilla. Linja-autojen tilinpäätöstilastossa tiedot jaetaan päätoimialan mukaan ja tilastosta puuttuvia busseja on yrityksillä, joiden päätoimiala on taksiliikenne.

Tiehallinnon tilastojen mukaan linja-autojen henkilökilometrisuorite on selvästi tämän tilaston tietoja suurempi. Tämä johtuu osittain siitä, että Tiehallinnon luvut sisältävät myös yksityistä bussiliikennettä, jota tässä tilastossa ei käsitellä ollenkaan (eli ajoneuvorekisterissä muut kuin luvanvaraiset bussit). Lisäksi Tiehallinnon tutkimus eri autotyyppien osuudesta eri tieosien liikenteestä on peräisin 1980-luvun lopulta, eikä enää vastaa nykytilannetta kovin hyvin varsinkaan alemman tieverkon osalta. Se toimii kuitenkin (parhaana mahdollisena arviona) pohjana jaettaessa tieosittain kokonaisliikennemäärää kulkumuodoille.

Henkilöliikennetutkimusta kannattaa käyttää julkisen liikenteen suoritteiden vertailussa. Se on otostutkimus, josta on saatavissa runsaasti taustatietoja: matkan tarkoitus, auton käyttömahdollisuus, kotitalouden tulotaso, vastaajan ikä, sukupuoli jne.

Liikenne- ja viestintäministeriön kehitysprojekti suoritetilastojen yhtenäistämiseksi valmistui vuonna 2001. Selvitys kattaa kaikki liikennemuodot: Julkisen liikenteen suoritetilastoon kuuluvien liikennemuotojen lisäksi myös vesiliikenteen, kevyen liikenteen, muun autoliikenteen ja moottoripyöräliikenteen. Suosituksia löytyy työryhmän raportista⁶.

Tarjonnan ja kysynnän yhteysvälikohtaista selvittämistä on perusteltu selvitettäväksi paikallisen päätöksenteon vuoksi. Alueellisen tilastoinnin kehittämisessä on tiedonkeruun kehityttävä automaattisten rahastusjärjestelmien käyttöönoton mahdollistamassa tahdissa.

4.3.2 Julkisen rahoituksen tiedot

Lääninhallitukset kyselevät vuosittain kunnilta kuljetuskustannuksia Seitti-tiedonkeruussa. Lääninhallitusten tulee varmistaa, että kuljetuskustannustiedot saadaan kaikista kunnista. Suoritteita ei kysellä muiden kuin liikenteen valtionapua saavien kuntien joukkoliikenteen osalta. Julkisen liikenteen suoritetiedon keruuta tulisi keskittää lääninhallitukseen ja kehittää Seitti-tiedonkeruuta Julkisen liikenteen suoritetilaston tietotarpeita vastaavaksi. Liikennetyyppijako voidaan tehdä kuntatyyppin mukaan, mutta ongelmana on se, että kaikkien kuntien tietoja aineistosta ei ole saatu, esimerkiksi 2007 tietojen osalta vain hieman yli 75% kunnista oli joulukuussa 2008 ilmoittanut tietonsa, minkä takia koko Suomen summatietojen saamiseksi aineistoa oli paikkailtava tilastollisin menetelmin. Toisena ongelmana on se, ettei aineiston rahoitustiedoista aina selviä, mille liikennemuodolle ne kohdistuvat.

Julkisen liikenteen suoritetiedon keruuta tulisi siis pyrkiä keskittämään ja edistää tietokantojen käyttöä yrityksiä rasittavien toistuvien kyselyi-

⁶ Henkilöliikennesuoritteet, Liikenne- ja viestintäministeriö B 26/2001.

den määrän vähentämiseksi. Ihannetilanne olisi se, että yksi taho keräisi yrityksiltä kaikki tilastoinnissa tarvittavat tiedot ja muut käyttäjät voisivat käyttää tuloksia hyväkseen. Myös julkisen liikenteen tilastotietopankkia on ehdotettu perustettavaksi. Sen avulla vältettäisiin moninkertaista tietojen keräämistä.

4.3.3 Tarvittavat erillisselvitykset

Linja-autoliikenteen keskimatkan pituustutkimus on peräisin vuodelta 1993 (Linja-autoliikenteen keskimatkan pituus, liikenneministeriön julkaisu 37/94). Keskimatkan pituuksia käytetään henkilökilometrien laskennassa matkustajamääristä. Matkahuollolta saadun selvityksen mukaan ainakin liikennetyypin muu joukkoliikenne keskimatka näyttäisi edelleen pitävän paikkansa ja Henkilöliikennetutkimuksen aineiston (pienehkö määrä havaintoja) mukaan suurta eroa ei näyttäisi olevan muissakaan liikennetyypeissä. Automaattisista rahastusjärjestelmistä ei vielä ole suoraan saatavissa luotettavia liikennetyypikohtaisia keskimatkan pituustietoja, koska niihin ei ole rakennettu tarvittavia raportointityökaluja.

Taksiliikenteen suoritteiden jaottelu liikennetyypeille on peräisin taksiliikenteen suoritettutkimuksesta (kesäkuu 1996), liikenneministeriö. Tutkimuksesta selviää taksien tuottamattoman ajon osuus, keskimääräinen matkustajamäärä, henkilö-km suorite per kyyti, kyydin ja matkustajan keskimatka. Näitä kaikkia tarvitaan laskettaessa taksien liikennetyypeittäiset suoritteet kokonaisajokilometreistä. Tutkimus olisi hyvä päivittää.

Invataksien suoritteista ei ole käytettävissä tuoreita tutkimuksia. Rahoitustietoja on saatavissa Kelan terveystoimen tilastoista ja liikevaihtotietoja Tilastokeskuksen aineistoista.

Valtionhallinnon eri yksiköiden julkiseen liikenteeseen käyttämästä rahasta tulisi aina selvittää maksettujen rahasummien lisäksi niillä saadut suoritteet.

4.3.4 Tilaston aikataulua hidastavat seikat

Tietojen keräämiseen päästään valtaosin vasta syyskuussa vuosikertomusten valmistuttua. Kapasiteettitietoja voidaan silti kerätä jo alkuvuodesta. Osa kunnista toimittaa omia matkakustannusten korvaustietojaan melko verkkaisesti lääninhallituksille, esim. vuoden 2007 tiedot olivat saatavilla noin 75%:ssa kunnista joulukuussa 2008. Myös lääninhallitukset lähettävät kyselyt eri aikaan vuodesta. Lääninhallitukset voisivat aloittaa tiedonkeruun heti tilastovuotta seuraavana keväänä, karhuta tietoja kunnilta aktiivisemmin ja tallentaa tiedot nopeasti järjestelmään. Olisi hyvä, jos kaikki edellistä vuotta koskevat tiedot olisivat käytössä viimeistään seuraavan vuoden marraskuussa. Tilastokeskuksen Linja-autojen tilinpäätöstilasto ja Yritysrekisteri valmistuvat vajaan vuoden päästä tilastoitavan vuoden päättymisestä, yleensä marraskuun joulukuussa. Kaikkia edellä mainittuja tarvitaan julkisen liikenteen lii-

kevaihdon laskennassa, eikä tilasto siten voi nykymuotoisena valmistua ennen kyseisiä tietoja.

4.3.5 Tietojen alueellistaminen

Vuoden 2005 suoritetilaston yhteydessä käynnistettiin keskustelu alueellisen tilastotiedon tuottamisesta.

Rahoitustietojen osalta alueellistaminen onnistuu helposti vuodesta 2003 alkaen, jolloin lääninhallitusten Seitti-aineistosta on alkanut olla saatavissa kuntakohtaisia tietoja. Kapasiteettitietojen osalta alueellistaminen ei olisi kovin kiintoisaa, koska esimerkiksi tilausliikenteessä samaa kalustoa voidaan käyttää eri alueilla kysynnän mukaan ja kaukoliikenteessä sama kalusto kohdentuisi monelle alueelle.

Suoritettujen alueellistamiselle olisi kysyntää. Ensin olisi kerättävä liikennemuodoittain aluekohtaiset tai yhteysväleittaiset suoritteet (ajokilometrit, matkustajamäärät ja henkilökilometrit), jotka sitten jaettaisiin alueille esimerkiksi kuhunkin alueeseen kuuluvan liikenneverkon pituuden avulla. Työmäärä olisi suuri varsinkin kaukoliikenteessä ja tietojen kerääminen olisi varsinkin bussiliikenteessä erittäin vaikeaa. Työssä olisi käytettävä jotakin paikkatietojärjestelmää, jonka avulla suoritteet saataisiin kohdennettua esimerkiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin (ELY) tai maakuntiin. Myös tietojen käsittelyssä olisi varsin suuri työmäärä ainakin ensimmäisellä kerralla.

Rautatieliikenteen osalta kaukoliikenteen alueellisten tietojen tuottaminen voisi olla mahdollista VR:n lipunmyyntiraporttien ja jonkin paikkatietojärjestelmän avulla, jolloin järjestelmästä saatavat yhteysväleittaiset matkustajamäärät ja henkilökilometrit jaettaisiin alueille kuhunkin alueeseen kuuluvan ratapituuden avulla. Lähiliikenteen osalta alueellistaminen on melko helppoa: YTV-alueen lähiliikenne on jo valmiiksi alueellistettu suurten kaupunkien liikenteeksi ja muun pääkaupunkiseudun lähiliikenteen osalta alueellistaminen ei olisi kovin vaikeaa.

Metron, raitiovaunun ja Suomenlinnan lautan osalta tilanne on selkeä: niiden liikennettä on vain Helsingissä.

Linja-autojen osalta kaukoliikenteen alueellistaminen voisi periaatteessa olla mahdollista samalla tavalla kuin rautatieliikenteessä, mutta useiden toimijoiden ja erilaisten rahastuslaitteiden takia erittäin vaikeaa. Rahastusjärjestelmät eivät yleensä tunne alueellisia rajoja eikä niihin ole valmiiksi rakennettu tarvittavia raportointityökaluja. Suurten kaupunkien liikenne on helposti alueellistettavissa. Kaukoliikennettä, muiden kaupunkien liikennettä ja muuta joukkoliikennettä ei saada alueellistettua, koska tietoja kerätessä ei kysytä, millä alueella liikenne tapahtuu. Näiden osalta alueellistaminen vaatisi muutosta linja-autojen tilinpidon tiedonkeruuseen, joka aiheuttaisi yrityksille erittäin suuren työmäärän, eikä näytä tällä hetkellä mahdolliselta jo ennestään suuren vastausrasitteen ja vastauskadon vuoksi.

Lentoliikenteen osalta suoritteiden alueellinen jakaminen onnistuu lentokenttien matkustajamäärien osalta, mutta lento- ja henkilökilometrien alueellistaminen ei onnistu, koska niitä ei pysty jakamaan matkustajamäärän suhteessa ja ei ole muutakaan perusteita.

Alueellistamisessa voitaisiin ehkä käyttää apuna Henkilöliikennetutkimusta täydentämässä muita mahdollisia tietolähteitä. Koska Julkisen liikenteen suoritetilaston suoritteiden lähteinä on pääosin aggregoitua dataa (vuosikertomukset yms.), tulisi myös tiedonkeruussa ja lähdemateriaaleissa huomioida alueellistaminen, jotta se voisi kunnolla onnistua.

5 JULKISEN LIIKENTEEN SUORITTEET JA RAHOITUS

Tässä luvussa esitellään tietoja kaikista tehdyistä Julkisen liikenteen suoritetilastoista. Kokonaisuudessaan tämän (2007) ja edellisen (2005) tilaston tiedot on esitetty liitteissä 1 ja 2. Tulosten tarkastelussa on otettava huomioon luvussa 3 esitetyt lukuihin sisältyvät epävarmuustekijät.

Kapasiteetti- ja rahoitustietojen aikaväli on kaksi vuotta, koska niitä kerätään vain Julkisen liikenteen suoritetilaston yhteydessä. Suoritetietoja kerätään myös Julkisen liikenteen markkinaosuustilastoa varten, joten niissä aikaväli on yksi vuosi.

5.1 Kapasiteetti

Taulukoissa on esitetty liikennevälineiden ajoneuvo- sekä paikkakapasiteetit. Linja-autojen kapasiteettilukuihin sisältyvät myös kaikki Linja-autoliittoon kuulumattomat yritykset vuodesta 2003 alkaen.

Ajoneuvokapasiteetti, kpl

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	888	105	42	6 579	9 676	27	4	17 321
1999	918	104	42	6 921	9 700	27	4	17 716
2001	896	109	54	6 799	9 272	32	3	17 165
2003	878	122	54	6 992	9 186	29	3	17 264
2005	904	131	54	6 876	9 152	32	3	17 152
2007	869	131	54	7 065	9 449	22	3	17 593

Istumapaikkakapasiteetti, kpl

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	58 710	3 953	5 460	311 793	48 699	2 174	750	431 539
1999	64 315	3 922	5 460	317 331	50 000	2 044	870	443 942
2001	67 785	4 317	6 948	311 749	48 200	2 730	710	442 439
2003	63 940	5 320	6 948	322 658	46 900	2 764	710	449 240
2005	70 441	5 889	6 948	317 511	46 332	2 895	810	450 826
2007	69 607	5 898	6 948	325 426	48 473	1 959	810	459 121

Kokonaispaikkakapasiteetti, kpl

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	67 535	11 946	16 800	372 934	48 699	2 174	1 270	521 358
1999	73 561	11 858	16 800	389 206	50 000	2 044	1 220	544 689
2001	77 628	12 768	21 300	381 304	48 200	2 730	1 000	544 930
2003	71 971	15 087	21 300	387 981	46 900	2 764	1 000	547 003
2005	80 176	16 293	21 300	378 675	46 332	2 895	900	546 571
2007	79 327	16 305	21 300	393 618	48 473	1 959	900	561 882

Lähteet: VR-Yhtymä Oy, Linja-autoliitto, HKL, YTV, Tampereen liikennelaitos, Turun joukkoliikennelautakunta, Suomen taksiliitto, Ilmailulaitos Finavia, Tilastokeskus: linja-autojen tilinpäätöstilasto ja yritysrekisteri, Suomenlinnan liikenne Oy ja lentoyhtiöt: Finnair, Blue1, Finnish Commuter Airlines.

Rautatie- ja raitiovaunuliikenteen ajoneuvokapasiteettina ilmoitetaan vaunut, metrolla vaunuparit, linja-auto- ja taksiliikenteelle autot ja lentoliikenteelle rekisteröidyt koneet kotimaan käytön suhteessa.

5.2 Suoritteet

Taulukoissa on kuvattu julkisen liikenteen tarjontaa ja kysyntää. Linja-autojen suoritelukuihin sisältyvät myös kaikki Linja-autoliittoon kuulumattomat yritykset vuodesta 2002 alkaen.

HKL:n paikkakilometrit perustuvat vuonna 2007 uusitun suunniteluohjeen mukaisiin paikkamäärämitoituksiin. HKL:n aikaisempien vuosien paikkakilometrit on päivitetty näiden mitoitusten mukaisiksi, jotta aikasarjat säilyisivät yhtenäisinä.

VR:n matkustajamäärien ja henkilökilometrien tilastointia on täsmennetty vuodesta 2006 alkaen, jonka vuoksi vuodet 2006 ja 2007 eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. Täsmennykset koskevat kuukausilippujen tuottamia matkamääriä sekä joidenkin yhteysvälien ratakilometrien tilastointia. Näistä johtuen matkustajamäärät ja henkilökilometrit ovat hieman pienempiä kuin aiemmalla tavalla tilastoidut, eron ollessa kuitenkin alle 2%.

Vuodesta 2006 alkaen YTV-alueen junaliikenteen henkilökilometrien laskennassa käytettävä tarkempi keskimatkan pituus perustuu YTV:n lippulajitutkimukseen. Aiempina vuosina on henkilökilometrit on saatu suoraan VR:ltä. Tässä tilastossa olevia YTV-alueen vuoden 2006 ja 2007 tarkempia henkilökilometrejä ei tästä johtuen voi suoraan verrata muihin aihealueen tilastojulkaisuihin (esimerkiksi Tilastokeskuksen julkaisemaan Liikennetilastolliseen vuosikirjaan).

Ajoneuvokilometrit, milj. km

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	175,4	5,4	8,9	433,9	655,4	20,5	0,1	1 299,6
1999	178,1	5,3	11,1	443,2	689,7	22,1	0,1	1 349,6
2001	178,1	5,5	11,7	455,6	703,1	23,3	0,1	1 377,4
2002	183,7	5,5	12,9	485,7	703,1	21,7	0,1	1 412,7
2003	188,4	5,5	12,9	455,0	696,7	22,3	0,1	1 380,9
2004	184,8	5,3	13,0	459,8	704,6	23,3	0,1	1 390,8
2005	183,3	5,3	13,2	458,2	742,6	24,4	0,1	1 426,9
2006	180,5	5,2	13,1	455,4	787,2	24,2	0,1	1 465,7
2007	182,5	5,2	13,5	461,3	800,0	22,7	0,1	1 485,2

Istuinkilometrit, milj. km (sisältää myös junaliikenteen makuupaikat)

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	10 067	213	577	20 485	3 297	2 025	24	36 688
1999	10 469	211	719	20 439	3 555	2 300	24	37 717
2001	10 885	219	755	21 028	3 655	2 435	18	38 995
2003	11 563	218	833	20 957	3 557	2 374	18	39 519
2004	11 141	233	840	21 182	3 611	2 410	19	39 435
2005	11 039	227	850	21 035	3 805	2 361	20	39 337
2006	11 329	223	845	20 859	4 038	2 378	21	39 693
2007	11 776	220	871	21 021	4 104	2 245	22	40 258

Paikkakilometrit, milj. km

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	11 179	472	1 284	23 892	3 297	2 025	41	42 190
1999	11 623	470	1 598	24 572	3 555	2 300	41	44 160
2001	12 095	490	1 682	25 532	3 655	2 435	23	45 912
2003	12 238	505	1 852	24 827	3 557	2 374	24	45 376
2004	11 841	489	1 871	24 964	3 611	2 410	22	45 208
2005	11 716	485	1 891	24 897	3 805	2 361	21	45 177
2006	12 252	478	1 876	24 637	4 038	2 378	22	45 681
2007	12 793	476	1 941	24 999	4 104	2 245	23	46 581

Matkustajamäärät, milj.

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	50,0	53,6	42,3	330,1	46,9	2,6	1,2	526,7
1999	53,2	55,5	49,5	338,1	49,3	2,8	1,4	549,8
2001	55,0	57,3	52,8	347,5	50,2	2,9	1,4	567,1
2002	57,7	56,1	54,9	345,4	50,2	2,7	1,5	568,5
2003	59,9	56,8	55,4	335,4	49,8	2,6	1,3	561,2
2004	60,1	56,6	55,4	326,8	50,4	2,8	1,4	553,5
2005	63,5	55,6	56,0	320,7	53,0	2,7	1,4	553,0
2006	63,8	52,8	56,8	322,2	56,1	2,8	1,4	555,9
2007	66,7	52,7	56,2	323,1	57,0	2,7	1,5	560,0

Henkilökilometrit, milj. km

	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	3 376,0	116,2	300,6	4 600,2	872,1	1 133,4	3,3	10 401,9
1999	3 414,0	120,5	359,8	4 608,1	915,5	1 244,6	3,7	10 666,2
2001	3 282,0	119,3	385,3	4 684,6	933,0	1 319,2	3,8	10 727,2
2002	3 318,0	116,7	400,8	4 888,2	933,4	1 216,9	4,1	10 878,1
2003	3 337,6	118,2	404,1	4 642,0	925,8	1 206,2	3,6	10 637,4
2004	3 352,0	118,9	404,4	4 662,9	936,5	1 307,7	3,8	10 786,2
2005	3 477,7	116,7	409,1	4 564,6	985,1	1 288,7	3,8	10 845,6
2006	3 573,6	109,7	414,4	4 728,0	1 041,8	1 344,0	3,9	11 215,4
2007	3 819,7	109,7	410,5	4 754,5	1 059,1	1 337,6	4,0	11 495,1

Lähteet: VR-Yhtymä Oy, Linja-autoliitto, HKL, YTV, Tampereen liikennelaitos, Turun joukkoliikennelautakunta, Suomen taksiliitto ry, Ilmailulaitos Finavia, Tilastokeskus: linja-autojen tilinpäätöstilasto, Suomenlinnan liikenne Oy.

Seutuliikenteellä tarkoitetaan useamman kuin yhden kunnan alueella tapahtuvaa kuntien välistä liikennettä, jonka tariffi on (yleensä) yhtenäinen. Tiedot sisältyvät edellä olevien taulukoiden matkustajamääriin ja henkilökilometreihin. Matkustajamäärinä on käytetty tehtyjen matkojen määrää.

Seutuliikenteen matkustajamäärät on kerätty YTV:ltä sekä lääninhallitusten Seitti-aineistosta. Aineistossa oli pieni määrä kuntia, joiden matkustajamäärä oli puutteellinen. Näiden kuntien matkustajamäärä on arvioitu siten, että ensiksi on verrattu valtion maksamaa seutulipun subventiota vuosilta 2005 ja 2007, ja tämän jälkeen subvention muutos on kerrottu vuoden 2005 matkustajamäärällä. Lääninhallituksilta on saatu matkustajamäärän lisäksi arvio keskimääräisestä matkan pituudesta. Henkilökilometrit on laskettu kertomalla matkustajamäärä keskimääräisillä matkan pituuksilla. Läänien seutuliikenteeseen sisältyy vähäisiä määriä takseilla ajettavaa joukkoliikennettä. Seutuliikennettä on alla olevan lisäksi paikallisjunien lähiliikenne YTV-alueella. Taulukossa on esitetty Etelä-Suomen osalta YTV-alueen seutuliikenne (ilman Helsingin, Espoon ja Vantaan sisäistä liikennettä) ja muu läänin seutuliikenne erikseen.

Seutuliikenteen tietoja 2007, bussiliikenne

Lääni	YTV (seutu)	Etelä- Suomi	Länsi- Suomi	Itä- Suomi	Oulun lääni	Lapin lääni	Yhteensä
Matkustajia, miljoonaa	48,0	2,9	7,3	1,0	0,6	0,3	60
Keskimatka, km	10	25	10	29	22	27	11
Henkilö-km, miljoonaa	485	42	73	29	14	7	650

Lähteet: YTV, lääninhallitukset.

Seutuliikenteen tietoja 2005, bussiliikenne

Lääni	YTV (seutu)	Etelä- Suomi	Länsi- Suomi	Itä- Suomi	Oulun lääni	Lapin lääni	Yhteensä
Matkustajia, miljoonaa	45,1	2,7	6,7	1,0	0,7	0,3	57
Keskimatka, km	10	25	10	29	22	27	11
Henkilö-km, miljoonaa	456	41	67	30	16	7	618

Lähteet: YTV, lääninhallitukset.

5.3 Julkinen rahoitus

Kaikki rahoitusluvut ovat arvonlisäverottomia. Rahoituksessa esitetyt rahasummat ovat nettomääräisiä, eli bruttokustannuksista on vähennetty rahoittajalle mahdollisesti tuloutuvat lipputulot. Vastaavasti menoista on vähennetty mahdolliset liikenteen hoitoon suoraanaisesti kuulumattomat erät, esim. infrastruktuurikustannukset.

Rahoituksen laskentatapa on vaihdellut käytettävissä olevien tietojen mukaan. Tässä tilastossa on saatu käyttöön matkakustannusten korvausten osalta lääninhallitusten Seitti-aineiston tiedot, joita on käytetty vuosien 2003-2007 laskennassa erityisesti kuntien rahoituksen osalta. Koska vuoden 2001 ja vanhemmat tiedot on laskettu eri tavalla, kuntien rahoitustiedot vuosilta 2003 ja 2001 eivät ole täysin vertailukelpoiset.

Rahoitus on jakautunut suoraan rahoitukseen (valtion ja kuntien liikennepalvelujen ostot, lipputuet eli taksa-alennusten ostot ja sopimusliikenteen alijäämien korvaukset) ja matkakustannusten korvauksiin seuraavien taulukoiden mukaisesti. Ostot ja lipputuet on tarkemmin eroteltu liitteessä 5. Sopimusliikenteen alijäämien korvaukset katsotaan tilastossa ostoiksi. Metron laskennallisen ylijäämän (ainoa ylijäämäinen liikennemuoto) on katsottu kuluvan investointipoistoihin, joten se on kaikissa taulukoissa merkitty nollassi.

Vuoden 2005 rahoitustiedot ovat tarkentuneet edellisestä tilastojulkaisusta. Seitti-aineistosta oli joulukuussa 2008 saatavissa rahoitustiedot 95% kunnista vuodelta 2005, kun vuoden 2005 suoritetilastoa tehtäessä tietoja oli noin joka toisesta kunnasta.

Rahoituksen lähteet yhteensä, milj. euroa

	Valtio			Kunnat			Yhteensä		
	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä
1997	77,5	68,6	146,1	122,5	167,8	290,3	200,1	236,3	436,4
1999	75,5	85,8	161,3	122,3	182,0	304,2	197,7	267,8	465,5
2001	77,2	96,1	173,3	140,3	200,3	340,6	217,5	296,4	513,9
2003	77,7	104,1	181,7	158,2	251,4	409,6	235,9	355,5	591,3
2005	83,4	105,6	189,0	161,0	279,1	440,1	244,4	384,7	629,1
2007	82,1	124,6	206,8	183,9	305,8	489,7	266,1	430,4	696,5

Rahoituksen lähteet joukkoliikenteelle, milj. euroa

	Valtio			Kunnat			Yhteensä		
	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä
1997	73,0	29,2	102,2	122,5	81,3	203,8	195,5	110,5	306,0
1999	70,4	37,3	107,7	122,3	82,6	204,8	192,7	119,9	312,6
2001	72,9	42,7	115,6	140,3	86,7	227,0	213,2	129,4	342,7
2003	77,3	47,0	124,3	158,2	117,7	275,9	235,5	164,7	400,2
2005	80,0	33,3	113,3	161,0	130,7	291,7	241,0	164,0	405,0
2007	78,6	34,6	113,2	183,9	153,7	337,7	262,5	188,4	450,9

Rahoituksen lähteet tilausliikenteelle, milj. euroa

	Valtio			Kunnat			Yhteensä		
	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matkakust. korvauks.	Yhteensä
1997	4,6	39,4	43,9	0,0	86,4	86,4	4,6	125,8	130,4
1999	5,0	48,5	53,5	0,0	99,4	99,4	5,0	147,9	152,9
2001	4,3	53,4	57,7	0,0	113,6	113,6	4,3	167,0	171,3
2003	0,4	57,1	57,5	0,0	133,7	133,7	0,4	190,8	191,2
2005	3,4	72,3	75,7	0,0	148,4	148,4	3,4	220,7	224,1
2007	3,6	90,0	93,6	0,0	152,0	152,0	3,6	242,1	245,6

Kokonaisrahoituksen kohdentuminen liikennetyypeittäin, milj. euroa

	Kauko-liikenne	Suurten kaupunkien liikenne*)	Muu kaupunki-liikenne	Muu joukko-liikenne	Säännöll. tilaus-liikenne	Muu tilaus-liikenne	Yhteensä
1997	48,5	102,2	29,8	125,5	25,1	105,2	436,4
1999	47,9	100,1	31,6	133,0	26,2	126,7	465,5
2001	50,2	108,7	38,6	145,2	26,1	145,2	513,9
2003	54,9	118,6	42,4	184,3	45,8	145,4	591,3
2005	43,0	121,0	47,9	193,1	55,3	168,8	629,1
2007	38,1	135,2	56,9	220,7	56,4	189,2	696,5

*) Helsinki, Espoo+Kauniainen, Vantaa, Tampere ja Turku.

Kokonaisrahoituksen kohdentuminen, milj. euroa

	Rautatie	Raitio-vaunu	Metro	Linja-auto	Taksi	Lento-liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	63,5	4,1	0,4	214,1	152,4	0,9	1,0	436,4
1999	62,3	2,1	0,4	224,6	174,6	0,4	1,1	465,5
2001	65,3	5,1	0,5	245,8	195,4	0,4	1,5	513,9
2003	70,8	6,0	1,0	294,7	216,5	0,7	1,6	591,3
2005	62,9	3,9	1,6	311,7	245,3	1,3	2,3	629,1
2007	60,9	4,5	1,9	346,5	279,7	0,5	2,4	696,5

Suoran rahoituksen kohdentuminen, milj. euroa

(Liikenteen ostot liikennemuodoittain, linja-autoille kohdistuu myös lipputukea)

	Rautatie	Raitiovaunu	Metro	Linja-auto			Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
				Yhteensä	Ostot	Lipputuet				
1997	55,1	3,9	0,0	138,9	126,2	12,6	0,7	0,5	1,0	200,1
1999	52,5	2,0	0,0	140,9	127,5	13,4	1,2	0,0	1,1	197,7
2001	55,2	5,0	0,0	154,3	137,5	16,8	1,5	0,0	1,5	217,5
2003	56,7	5,0	0,0	170,9	148,3	22,6	1,5	0,2	1,6	235,9
2005	54,5	2,4	0,0	183,2	157,6	25,5	1,3	0,8	2,3	244,4
2007	52,8	2,7	0,0	206,9	178,4	28,5	1,3	0,0 *)	2,3	266,1

*) 2007 Lapin lääninhallituksella ei ollut tiedossa olevia kuntien ostamia erämaalentoja

Matkakustannusten korvausten kohdentuminen, milj. euroa

	Rautatie	Raitiovaunu	Metro	Linja-auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	8,4	0,2	0,4	75,3	151,7	0,4	0,0	236,3
1999	9,8	0,1	0,4	83,7	173,4	0,3	0,0	267,8
2001	10,0	0,1	0,5	91,5	193,9	0,4	0,0	296,4
2003	14,1	1,0	1,0	123,8	215,0	0,5	0,0	355,5
2005	8,4	1,6	1,6	128,6	244,0	0,5	0,0	384,7
2007	8,1	1,8	1,9	139,6	278,4	0,5	0,1	430,4

Lähteet: liikenne- ja viestintäministeriö; puolustusministeriö; työministeriö; lääninhallitukset; Kela, HKL; YTV; Tampereen joukkoliikenne; Turun joukkoliikennelautakunta; Tilastokeskus: kuntien talous- ja toimintatilasto; Kuntien henkilökuljetustannukset (LM 40/97), Liikennepalvelut 2001, Liikenne- ja viestintäministeriön raportti 3.6.2001.

Liikenne- ja viestintäministeriön sekä lääninhallitusten ostoliikennettä vastaavat suoritteet (ajokilometrit) on voitu selvittää seuraavilta osin:

Ostoliikenne	2007		2005	
	Milj. euroa	Milj. km	Milj. euroa	Milj. km
Kaukoliikenteen ostot (LVM)				
- rautatieliikenne	30,1	6,6	32,1	9,7
- lentoliikenne	0	0	0,4	tietoa ei ole
Lähiliikenteen ostot (LVM)				
- rautatieliikenne (Korso-Riihimäki ym.)	9,2	4,4	7,6	3,2
Runkoliikenteen ostot (lääninhallitukset)	21,2	23,6	21,9	31,2
- linja-autot	19,9	22,1	20,6	29,2
- taksit	1,3	1,5	1,3	2,0

Lähde: Liikenne- ja viestintäministeriö.

5.4 Lääninhallitusten joukkoliikennerahoitus

Seuraavassa taulukossa on esitetty läänien joukkoliikennerahoitus. Taulukon lukuihin ei sisälly joukkoliikenteen kehitys-, kokeilu- ja tiedotus- kustannuksia.

Edellisessä taulukossa esitetyt nettohintaiset runkoliikenteen ostot on esitetty seuraavissa taulukoissa lääneittäin.

Lääninhallitusten joukkoliikennerahoitus 2007, milj. euroa

Lääni	Runko- liikenteen ostot	Valtionavut						Kaikki yhteensä
		Ostoihin		Lipputukiin			Valtion- avut yht.	
		Paikallis- liikenne	Palvelu- liikenne	Kaupunki- liput	Seutu- liput	Työmatka- liput		
Etelä-Suomi	3,6	2,1	0,8	1,8	0,9	0,9	6,5	10,1
Länsi-Suomi	7,1	1,4	0,5	1,1	2,9	-	5,9	13,0
Itä-Suomi	6,0	0,6	0,4	1,0	0,7	0,0	2,7	8,7
Oulu	2,4	0,5	0,3	0,7	0,5	0,0	2,0	4,4
Lappi	2,1	0,4	0,2	0,2	0,1	-	0,9	3,0
Yhteensä	21,2	4,9	2,3	4,8	5,2	0,9	18,0	39,3

Lähde: Liikenne- ja viestintäministeriö, lääninhallitukset.

Lääninhallitusten joukkoliikennerahoitus 2005, milj. euroa

Lääni	Runko- liikenteen ostot	Valtionavut						Kaikki yhteensä
		Ostoihin		Lipputukiin			Valtion- avut yht.	
		Paikallis- liikenne	Palvelu- liikenne	Kaupunki- liput	Seutu- liput	Työmatka- liput		
Etelä-Suomi	3,6	1,9	0,8	1,7	0,9	1,1	6,4	10,0
Länsi-Suomi	7,3	1,7	0,6	1,3	2,8	-	6,4	13,7
Itä-Suomi	6,3	0,5	0,4	0,9	0,7	-	2,5	8,8
Oulu	2,6	0,3	0,3	0,8	0,5	0,0	1,9	4,5
Lappi	2,1	0,3	0,2	0,1	0,1	-	0,7	2,8
Yhteensä	21,9	4,7	2,3	4,9	5,0	1,1	18,0	39,8

Lähde: Liikenne- ja viestintäministeriö, lääninhallitukset.

Lääninhallitukset jakavat lisäksi valtionapua palveluliikenteelle, jonka suorite sisältyy aiemmin ilmoitettuihin muihin lukuihin:

Läänien antamat palveluliikenteen valtionavut ja matkustajamäärät 2007

Lääni	Valtionapu milj. euroa	Ajokilometrit	Matkustaja- määrä	Rahoitus euroa / matkustaja
Etelä-Suomi	0,8	1 728 309	531 425	1,5
Länsi-Suomi	0,5	750 630	183 220	2,7
Itä-Suomi	0,4	711 759	155 984	2,8
Oulu	0,3	430 572	88 704	3,8
Lappi	0,2	315 688	78 948	2,4
Yhteensä	2,3	3 936 958	1 038 281	2,2

Lähde: liikenne- ja viestintäministeriö.

Läänien antamat palveluliikenteen valtionavut ja matkustajamäärät 2005

Lääni	Valtionapu milj. euroa	Ajokilometrit	Matkustaja- määrä	Rahoitus euroa / matkustaja
Etelä-Suomi	0,8	1 128 977	364 654	2,3
Länsi-Suomi	0,6	648 209	169 436	2,4
Itä-Suomi	0,4	699 806	175 497	2,1
Oulu	0,3	657 305	125 718	3,0
Lappi	0,2	510 823	93 093	2,7
Yhteensä	2,3	3 645 120	928 398	2,4

Lähde: liikenne- ja viestintäministeriö.

5.5 Julkisen liikenteen liikevaihto

Seuraavissa taulukoissa on esitetty julkisen liikenteen liikevaihto liikennemuodoittain vuosina 2007 ja 2005 sekä niiden välinen muutos. Julkisen liikenteen subventioaste (julkishallinnon suora rahoitus yhteensä jaettuna liikevaihdolla) vuonna 2007 oli 10,8% lentoliikenne mukaan luettuna ja 12,2% ilman lentoliikennettä.

Julkisen liikenteen liikevaihto 2007, miljoonaa euroa

Liikennemuoto, liikennetyyppi	Liike- vaihto	Valtio			Kunnat			Julkishallinto yhteensä				
		Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Osuus liikevaihd.	Subventio- aste
Rautatieliikenne yhteensä	370	39,3	4,1	43,4	13,5	4,0	17,5	52,8	8,1	60,9	16,5 %	14,3 %
Kaukoliikenne	289	30,1	3,0	33,1	0,0	0,0	0,0	30,1	3,0	33,1	11,4 %	10,4 %
YTV-alue	49	0,0	0,0	0,0	13,5	1,4	14,9	13,5	1,4	14,9	30,6 %	27,6 %
Muu Helsingin lähiliikenne	32	9,2	1,2	10,4	0,0	2,6	2,6	9,2	3,7	12,9	40,3 %	28,6 %
Raitiovaunu, metro ja Suomenlinnan lautta	56	0,0	0,0	0,0	5,1	3,8	8,9	5,1	3,8	8,9	15,7 %	9,0 %
Bussiliikenne yhteensä	967	41,5	32,4	74,0	165,3	107,2	272,5	206,9	139,6	346,5	35,9 %	21,4 %
Suurten kaupunkien bussiliikenne 1)	258	0,9	0,3	1,1	103,6	6,8	110,3	104,4	7,0	111,5	43,2 %	40,5 %
Bussien tilausliikenne 2)	166	3,6	2,4	6,0	0,0	21,9	21,9	3,6	24,4	27,9	16,9 %	2,2 %
Muu bussiliikenne 3), josta:	543	37,1	29,7	66,8	61,8	78,5	140,3	98,9	108,2	207,1	38,2 %	18,2 %
Kaukoliikenne	79	0,0	4,5	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	4,5	5,7 %	0,0 %
Muu linjaliikenne	463	37,1	25,2	62,3	61,8	78,5	140,3	98,9	103,7	202,6	43,7 %	21,3 %
Taksiliikenne yhteensä 4)	793	1,3	87,6	88,9	0,0	190,8	190,8	1,3	278,4	279,7	35,3 %	0,2 %
Lentoliikenne	279	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,2 %	0,0 %
Yhteensä	2 465	82,1	124,6	206,8	183,9	305,8	489,7	266,1	430,4	696,5	28,3 %	10,8 %

Lähteet: VR-Yhtymä Oy, Linja-autoliitto, HKL, YTV, Tampereen joukkoliikenne, Turun liikennelaitos, Suomen taksiliitto, Finnair Oy, Blue1 Oy, Finnish Commuter Airlines Oy, lääninhallitukset, Tilastokeskus.

Julkisen liikenteen subventioaste (suora rahoitus jaettuna liikevaihdolla) vuonna 2005 oli 11,3% lentoliikenne mukaan luettuna ja 13,0% ilman lentoliikennettä.

Julkisen liikenteen liikevaihto 2005, miljoonaa euroa

Liikennemuoto, liikennetyyppi	Liike- vaihto	Valtio			Kunnat			Julkishallinto yhteensä				
		Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Osuus liikevaihd.	Subventio- aste
Rautatieliikenne yhteensä	320	39,7	5,5	45,2	14,8	3,0	17,7	54,5	8,4	62,9	19,6 %	17,0 %
Kaukoliikenne	252	32,1	4,4	36,5	0,0	0,0	0,0	32,1	4,4	36,5	14,5 %	12,7 %
YTV-alue	45	0,0	0,0	0,0	14,8	1,2	15,9	14,8	1,2	15,9	35,3 %	32,7 %
Muu Helsingin lähiliikenne	23	7,6	1,1	8,7	0,0	1,8	1,8	7,6	2,9	10,5	45,0 %	32,5 %
Raitiovaunu, metro ja Suomenlinnan lautta	53	0,0	0,0	0,0	4,7	3,2	7,9	4,7	3,2	7,9	14,8 %	8,8 %
Bussiliikenne yhteensä	827	42,0	29,7	71,7	141,2	98,8	240,0	183,2	128,6	311,7	37,7 %	22,2 %
Suurten kaupunkien bussiliikenne 1)	237	0,8	0,3	1,1	90,7	5,5	96,2	91,5	5,7	97,3	41,0 %	38,6 %
Bussien tilausliikenne 2)	145	3,4	2,4	5,8	0,0	25,6	25,6	3,4	28,0	31,4	21,6 %	2,3 %
Muu bussiliikenne 3), josta:	444	37,8	27,1	64,8	50,5	67,7	118,2	88,3	94,8	183,1	41,2 %	19,9 %
Kaukoliikenne	79	0,0	5,2	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	5,2	6,6 %	0,0 %
Muu linjaliikenne	365	37,8	21,9	59,6	50,5	67,7	118,2	88,3	89,6	177,9	48,7 %	24,2 %
Taksiliikenne yhteensä 4)	675	1,3	69,9	71,2	0,0	174,1	174,1	1,3	244,0	245,3	36,3 %	0,2 %
Lentoliikenne	282	0,4	0,5	0,9	0,4	0,0	0,4	0,8	0,5	1,3	0,5 %	0,3 %
Yhteensä	2 158	83,4	105,6	189,0	161,0	279,1	440,1	244,4	384,7	629,1	29,2 %	11,3 %

Lähteet: VR-Yhtymä Oy, Linja-autoliitto, HKL, YTV, Tampereen liikennelaitos, Turun liikennelaitos, Suomen taksiliitto, Finnair Oy, Golden Air Oy, Blue 1 Oy, Flying Finn Oy, lääninhallitukset, Tilastokeskus.

Julkisen liikenteen subventioaste on laskenut 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2005. Ilman lentoliikennettä subventioasteen lasku on 0,8 prosenttiyksikköä.

Julkisen liikevaihdon muutos 2007-2005, miljoonaa euroa (prosentit merkitsevät prosenttiyksikköjä)

Liikennemuoto, liikennetyyppi	Liike- vaihto	Valtio			Kunnat			Julkishallinto yhteensä				
		Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Suora rahoitus	Matka- korv.	Yhteensä	Osuus liikevaihd.	Subventio- aste
Rautatieliikenne yhteensä	50	-0,4	-1,4	-1,8	-1,3	1,0	-0,2	-1,7	-0,3	-2,0	-3,2 %	-2,7 %
Kaukoliikenne	37	-2,0	-1,4	-3,4	0,0	0,0	0,0	-2,0	-1,4	-3,4	-3,0 %	-2,3 %
YTV-alue	4	0,0	0,0	0,0	-1,3	0,3	-1,0	-1,3	0,3	-1,0	-4,7 %	-5,1 %
Muu Helsingin lähiliikenne	9	1,6	0,1	1,7	0,0	0,8	0,8	1,6	0,8	2,4	-4,8 %	-3,9 %
Raitiovaunu, metro ja Suomenlinnan lautta	3	0,0	0,0	0,0	0,4	0,6	1,0	0,4	0,6	1,0	0,9 %	0,2 %
Bussiliikenne yhteensä	140	-0,5	2,7	2,2	24,2	8,4	32,5	23,7	11,1	34,8	-1,9 %	-0,8 %
Suurten kaupunkien bussiliikenne 1)	21	0,0	0,0	0,0	12,9	1,3	14,1	12,9	1,3	14,2	2,2 %	1,9 %
Bussien tilausliikenne 2)	20	0,2	0,0	0,2	0,0	-3,6	-3,6	0,2	-3,6	-3,4	-4,7 %	-0,2 %
Muu bussiliikenne 3), josta:	99	-0,7	2,7	2,0	11,3	10,8	22,0	10,6	13,4	24,0	-3,1 %	-1,7 %
Kaukoliikenne	0	0,0	-0,7	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7	-0,7	-0,9 %	0,0 %
Muu linjaliikenne	99	-0,7	3,3	2,7	11,3	10,8	22,0	10,6	14,1	24,7	-5,0 %	-2,9 %
Taksiliikenne yhteensä 4)	118	0,0	17,7	17,7	0,0	16,7	16,7	0,0	34,4	34,4	-1,1 %	0,0 %
Lentoliikenne	-3	-0,4	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,8	0,0	-0,9	-0,3 %	-0,3 %
Yhteensä	307	-1,2	19,0	17,8	22,9	26,7	49,6	21,6	45,7	67,4	-0,9 %	-0,5 %

- 1) Kaikki Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten, Tampereen ja Turun sopimusliikenne. Liikevaihdoista on vähennetty infrastruktuuri- ja viranomaiskulujen tyyppiset menot. Suoran rahoituksen luvuista on vähennetty lipputulot.

- 2) Sisältää kaiken linja-autojen tilausliikenteen, myös kuntien koulubussit ja varusmiesten tilausajot.
- 3) Sisältää kaiken muun linja-autoliikenteen paitsi kohdassa 1) mainitun suurten kaupunkien liikenteen ja kohdassa 2) mainitun tilausliikenteen. Ei sisällä posti- ja rahtituottoja.
- 4) Sisältää taksit ja invataksit.

Suoralla rahoituksella tarkoitetaan valtion ja kuntien liikenteen ostoja, valtionapuja ja suurten kaupunkien alijäämäkorvausten nettoa. Matkakustannusten korvauksiin sisältyvät korvaukset erityisryhmille ja erityisryhmien alennusliput. Rahoituksen lähteitä on kuvattu sanallisesti tarkemmin taulukossa sivulla 5.

Osuus liikevaihdosta tarkoittaa julkisen kokonaisrahoituksen (suora rahoitus plus matkakustannusten korvaukset) osuutta liikevaihdosta. Subventioaste tarkoittaa suoran rahoituksen osuutta liikevaihdosta.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

LIIKENNEVÄLINEIDEN KAPASITEETTI VUODEN LOPUSSA 2007

2007	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
Kaukoliikenne								
Ajoneuvot	686	0	0	621	0	22	0	1 329
Istumapaikat	39 359	0	0	33 008	0	1 959	0	74 326
Kaikki paikat	41 517	0	0	33 008	0	1 959	0	76 484
Suurten kaupunkien liikenne				45	istumap/bussi			
Ajoneuvot	70	131	54	1 550	0	0	3	1 808
Istumapaikat	13 300	5 898	6 948	69 225	0	0	810	96 181
Kaikki paikat	16 625	16 305	21 300	113 099	0	0	900	168 229
Muu kaupunkiliikenne				43	istumap/bussi			
Ajoneuvot	0	0	0	988	0	0	0	988
Istumapaikat	0	0	0	42 438	0	0	0	42 438
Kaikki paikat	0	0	0	64 151	0	0	0	64 151
Muu joukkoliikenne				47	istumap/bussi			
Ajoneuvot	113	0	0	1 754	0	0	0	1 867
Istumapaikat	16 948	0	0	82 147	0	0	0	99 095
Kaikki paikat	21 185	0	0	84 753	0	0	0	105 938
Tilausliikenne				46	istumap/bussi			
Ajoneuvot	0	0	0	2 152	9 449	0	0	11 601
Istumapaikat	0	0	0	98 608	48 473	0	0	147 081
Kaikki paikat	0	0	0	98 608	48 473	0	0	147 081
Yhteensä				46	istumap/bussi			
Ajoneuvot	869	131	54	7 065	9 449	22	3	17 593
Istumapaikat	69 607	5 898	6 948	325 426	48 473	1 959	810	459 121
Kaikki paikat	79 327	16 305	21 300	393 618	48 473	1 959	900	561 882

- 1) Suurten kaupunkien liikenne tarkoittaa kaikkea YTV-alueella (Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa), Tampereella ja Turussa tapahtuvaa liikennettä
- 2) Kapasiteetti vastaa vuoden viimeisen päivän tilannetta (lentoliikenteessä pienten yhtiöiden osalta voi olla poikkeuksia).
- 3) Jos liikennevälineiden paikkakapasiteetti voi vaihdella (esim. lentokoneet), kapasiteettitilastossa käytetään nimelliskapasiteettia, vaikka paikkatarjonta tilastoidaan todellisen tarjotun paikkamäärän perusteella.
- 4) Rautateiden kaukoliikenteeseen sisältyy myös Venäjän liikenteen Suomen puoleinen osa. Makuupaikat sisältyvät istumapaikkoihin.
- 5) Linja-autojen tilausliikenteeseen sisältyy myös ulkomaan bussimatkailu, koska osa siitä tapahtuu Suomen puolella.
- 6) Lentoliikenteeseen sisältyvät kaikki merkittävät kotimaan liikennettä lentäneet yhtiöt.
- 7) Rautateillä ajoneuvokapasiteetti on vaunujen määrä.
- 8) Metron ajoneuvokapasiteetti on vaunuparien määrä.
- 9) Tilausliikenteen kapasiteetti voidaan erotella muusta liikenteestä vain linja-autojen osalta.
- 10) Linja-autojen lukuihin sisältyvät myös sellaiset yritykset, jotka eivät kuulu Linja-autoliittoon.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISEN LIIKENTEEN SUORITTEET VUONNA 2007

2007	Tarjonta, milj. km					Kysyntä, milj.				Käyttöaste	
	Ajoneuvo	Osuus	Istuin	Paikka	Osuus	Matkustajat	Osuus	Henk. km	Osuus	Istuin	Paikka
JOUKKOLIIKENNE	702,7	47,3%	32 151,4	38 474,1	82,6%	499,7	89,2%	9 412,5	81,9%	29 %	24 %
Kaukoliikenne	253,8	17,1%	15 327,7	15 764,7	33,8%	23,1	4,1%	4 964,1	43,2%	32 %	31 %
Rautatie 1) 2)	159,6	10,7%	9 451,0	9 888,0	21,2%	12,9	2,3%	2 951,0	25,7%	31 %	30 %
Linja-auto	71,6	4,8%	3 631,3	3 631,3	7,8%	7,4	1,3%	675,5	5,9%	19 %	19 %
Lento 3)	22,7	1,5%	2 245,4	2 245,4	4,8%	2,7	0,5%	1 337,6	11,6%	60 %	60 %
Suurten kaupunkien liikenne	133,2	9,0%	6 745,6	10 722,0	23,0%	350,7	62,6%	2 255,3	19,6%	33 %	21 %
Rautatie 1)	9,9	0,7%	988,0	1 234,0	2,6%	42,3	7,5%	443,7	3,9%	45 %	36 %
Raitiovaunu 1)	5,2	0,3%	219,7	475,9	1,0%	52,7	9,4%	109,7	1,0%	50 %	23 %
Metro 1)	13,5	0,9%	870,8	1 941,1	4,2%	56,2	10,0%	410,5	3,6%	47 %	21 %
Linja-auto	104,6	7,0%	4 645,6	7 048,5	15,1%	198,0	35,4%	1 287,4	11,2%	28 %	18 %
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	21,6	22,5	0,0%	1,5	0,3%	4,0	0,0%	19 %	18 %
Muu kaupunkiliikenne	66,5	4,5%	2 861,0	4 324,7	9,3%	55,7	10,0%	401,4	3,5%	14 %	9 %
Linja-auto	66,5	4,5%	2 861,0	4 324,7	9,3%	55,7	10,0%	401,4	3,5%	14 %	9 %
Muu joukkoliikenne	249,2	16,8%	7 217,1	7 662,6	16,5%	70,2	12,5%	1 791,7	15,6%	25 %	23 %
Rautatie 1)	13,0	0,9%	1 337,0	1 671,0	3,6%	11,5	2,1%	425,0	3,7%	32 %	25 %
Linja-auto	111,7	7,5%	5 241,7	5 353,3	11,5%	45,3	8,1%	1 060,8	9,2%	20 %	20 %
Taksi 4)	124,4	8,4%	638,4	638,4	1,4%	13,4	2,4%	305,9	2,7%	48 %	48 %
TILAUSLIIKENNE	782,4	52,7%	8 107,1	8 107,1	17,4%	60,3	10,8%	2 082,5	18,1%	26 %	26 %
Säännöllinen tilausliikenne	64,5	4,3%	863,8	863,8	1,9%	9,2	1,6%	188,2	1,6%	22 %	22 %
Linja-auto	13,6	0,9%	602,7	602,7	1,3%	4,2	0,7%	78,9	0,7%	13 %	13 %
Taksi 4)	50,9	3,4%	261,0	261,0	0,6%	5,1	0,9%	109,2	1,0%	42 %	42 %
Muu tilausliikenne	717,9	48,3%	7 243,3	7 243,3	15,5%	51,1	9,1%	1 894,4	16,5%	26 %	26 %
Linja-auto 5)	93,3	6,3%	4 038,8	4 038,8	8,7%	12,5	2,2%	1 250,4	10,9%	31 %	31 %
Taksi 4)	624,7	42,1%	3 204,6	3 204,6	6,9%	38,6	6,9%	644,0	5,6%	20 %	20 %
JULKINEN LIIKENNE YHT.	1 485,2	100,0%	40 258,5	46 581,2	100,0%	560,0	100,0%	11 495,1	100,0%	29 %	25 %
Liikennemuodot											
Rautatie	182,5	12,3%	11 776,0	12 793,0	27,5%	66,7	11,9%	3 819,7	33,2%	32 %	30 %
Raitiovaunu	5,2	0,3%	219,7	475,9	1,0%	52,7	9,4%	109,7	1,0%	50 %	23 %
Metro	13,5	0,9%	870,8	1 941,1	4,2%	56,2	10,0%	410,5	3,6%	47 %	21 %
Linja-auto	461,3	31,1%	21 021,1	24 999,3	53,7%	323,1	57,7%	4 754,5	41,4%	23 %	19 %
Taksi	800,0	53,9%	4 104,0	4 104,0	8,8%	57,0	10,2%	1 059,1	9,2%	26 %	26 %
Lento	22,7	1,5%	2 245,4	2 245,4	4,8%	2,7	0,5%	1 337,6	11,6%	60 %	60 %
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	21,6	22,5	0,0%	1,5	0,3%	4,0	0,0%	19 %	18 %

Ajosuoritteet ilman siirto- ja huoltoajoja (hyvin pieniä määriä sisältyy suoritteeseen rautateillä). Istuin- ja paikka-km on laskettu ilman kuljettajan paikkaa. Suurten kaupunkien liikenne tarkoittaa kaikkea YTV-alueella (Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa), Tampereella ja Turussa tapahtuvaa liikennettä. Linja-autojen lukuihin sisältyvät myös sellaiset yritykset, jotka eivät kuulu Linja-autoliittoon.

- 1) Tarjonta vaunukilometrejä.
- 2) Rautateiden kaukoliikenteeseen sisältyy Venäjän liikenteen Suomen puoleinen osa. Makuupaikat sisältyvät istumapaikkoihin.
- 3) Lentoliikenteeseen sisältyvät kaikki merkittävät kotimaan liikennettä lentäneet yhtiöt. Tilauslentoliikennettä ei enää tilastoida erikseen vaan se on osana kaukoliikennettä, johon sisältyy lentotaksiliikenne (josta on vain matkustajamäärät tiedossa, liikenne vähäistä).
- 4) Taksien kokonaissuorite perustuu Taksiliiton ajokilometritietoihin, joista säännöllisen tilausliikenteen osuus arvioidaan peruskoulujen oppilaskuljetusten rahoituksen kehityksen ja taksien taksojen muutosten avulla. Muuta joukkoliikennettä ja tavanomaista tilausliikennettä on jäljelle jäävän osuuden verran ja niiden keskinäisen osuuden on oletettu säilyneen vakiona edelliseen taksien suoritustutkimukseen verrattuna.
- 5) Linja-autojen tilausliikenteeseen sisältyy myös ulkomaan bussimatkailu, koska osa siitä tapahtuu Suomen puolella.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISTEN VAROJEN KÄYTTÖ VUONNA 2007

Liite 1
3 (6)

2007	Kokonaissuorite, miljoonaa						Kokonaisrahoitus 1)				
	Ajon. km	Osuus	Matkustajat	Osuus	Hlö. km.	Osuus	Milj. euroa	Osuus	Senttiä/ ajo-km	Senttiä/ matkust.	Senttiä/ hlö. km
JOUKKOLIIKENNE	702,7	47,3%	499,7	89,2%	9 412,5	81,9%	450,9	64,7%	64,2	90,2	4,8
Kaukoliikenne	253,8	17,1%	23,1	4,1%	4 964,1	43,2%	38,1	5,5%	15,0	164,9	0,8
Rautatie	159,6	10,7%	12,9	2,3%	2 951,0	25,7%	33,1	4,7%	20,7	255,4	1,1
Linja-auto	71,6	4,8%	7,4	1,3%	675,5	5,9%	4,5	0,6%	6,3	61,1	0,7
Lento	22,7	1,5%	2,7	0,5%	1 337,6	11,6%	0,5	0,1%	2,1	17,3	0,0
Suurten kaupunkien liikenne	133,2	9,0%	350,7	62,6%	2 255,3	19,6%	135,2	19,4%	101,5	38,6	6,0
Rautatie	9,9	0,7%	42,3	7,5%	443,7	3,9%	14,9	2,1%	150,5	35,3	3,4
Raitiovaunu	5,2	0,3%	52,7	9,4%	109,7	1,0%	4,5	0,7%	88,3	8,6	4,1
Metro	13,5	0,9%	56,2	10,0%	410,5	3,6%	1,9	0,3%	14,2	3,4	0,5
Linja-auto	104,6	7,0%	198,0	35,4%	1 287,4	11,2%	111,5	16,0%	106,6	56,3	8,7
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	1,5	0,3%	4,0	0,0%	2,4	0,3%	3 426,0	159,9	60,0
Muu kaupunkiliikenne	66,5	4,5%	55,7	10,0%	401,4	3,5%	56,9	8,2%	85,5	102,0	14,2
Linja-auto	66,5	4,5%	55,7	10,0%	401,4	3,5%	56,9	8,2%	85,5	102,0	14,2
Muu joukkoliikenne	249,2	16,8%	70,2	12,5%	1 791,7	15,6%	220,7	31,7%	88,6	314,4	12,3
Rautatie	13,0	0,9%	11,5	2,1%	425,0	3,7%	12,9	1,9%	99,6	112,7	3,0
Linja-auto	111,7	7,5%	45,3	8,1%	1 060,8	9,2%	145,7	20,9%	130,4	321,4	13,7
Taksi	124,4	8,4%	13,4	2,4%	305,9	2,7%	62,1	8,9%	49,9	463,8	20,3
TILAUSLIIKENNE	782,4	52,7%	60,3	10,8%	2 082,5	18,1%	245,6	35,3%	31,4	407,2	11,8
Säännöllinen tilausliikenne	64,5	4,3%	9,2	1,6%	188,2	1,6%	56,4	8,1%	87,5	611,3	30,0
Linja-auto	13,6	0,9%	4,2	0,7%	78,9	0,7%	27,7	4,0%	203,4	666,9	35,1
Taksi	50,9	3,4%	5,1	0,9%	109,2	1,0%	28,7	4,1%	56,5	565,9	26,3
Muu tilausliikenne	717,9	48,3%	51,1	9,1%	1 894,4	16,5%	189,2	27,2%	26,4	370,3	10,0
Linja-auto	93,3	6,3%	12,5	2,2%	1 250,4	10,9%	0,2	0,0%	0,2	1,8	0,0
Taksi	624,7	42,1%	38,6	6,9%	644,0	5,6%	189,0	27,1%	30,3	489,7	29,3
JULKINEN LIIKENNE YHT.	1 485,2	100,0%	560,0	100,0%	11 495,1	100,0%	696,5	100,0%	46,9	124,4	6,1
Liikennemuodot											
Rautatie	182,5	12,3%	66,7	11,9%	3 819,7	33,2%	60,9	8,7%	33,4	91,4	1,6
Raitiovaunu	5,2	0,3%	52,7	9,4%	109,7	1,0%	4,5	0,7%	88,3	8,6	4,1
Metro	13,5	0,9%	56,2	10,0%	410,5	3,6%	1,9	0,3%	14,2	3,4	0,5
Linja-auto	461,3	31,1%	323,1	57,7%	4 754,5	41,4%	346,5	49,7%	75,1	107,2	7,3
Taksi	800,0	53,9%	57,0	10,2%	1 059,1	9,2%	279,7	40,2%	35,0	490,4	26,4
Lento	22,7	1,5%	2,7	0,5%	1 337,6	11,6%	0,5	0,1%	2,1	17,3	0,0
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	1,5	0,3%	4,0	0,0%	2,4	0,3%	3 426,0	159,9	60,0

1) Kokonaisrahoitukseen sisältyy:

- Liikenne- ja viestintäministeriön sekä lääninhallitusten liikenteen ostot ja valtionavut.
- opetus-, sosiaali- ja terveystoimen, puolustus- ja työministeriön sekä muut kuntien ostamat tilausajot ja suorittamat matkakustannusten korvaukset.
- kaupunkien liikennelaitosten ja sopimusliikennöitsijöiden liikennöintikorvausten ja matkalipputuottojen erotus, jotka on katettu kuntien varoista.
- kuntien lipputuloperusteiselle liikenteelle maksamat taksa- ja pääomatuet sekä alijäämien korvaukset.

Mahdolliset infrastruktuurikustannukset ja joukkoliikennettä järjestävien viranomaisten kustannukset eivät sisälly rahoituslukuihin.

Ostoliikenteen rahamäärät ja niitä vastaavat ajosuoritteet on esitetty taulukossa luvussa 5.3.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne
JULKISTEN VAROJEN KOHDENTAMINEN VUONNA 2007

Liite 1
4 (6)

2007 Milj. euroa	Miljoonaa henkilö- kilometriä	Suora rahoitus 1)			Matkakust. korv. 2)			Kokonaisrahoitus 3)		
		Miljoonaa euroa	Osuus	Senttiä/ hlö. km	Miljoonaa euroa	Osuus	Senttiä/ hlö. km	Miljoonaa euroa	Osuus	Senttiä/ hlö. km
JOUKKOLIIKENNE	9 412,5	262,5	98,7%	2,8	188,4	43,8%	2,0	450,9	64,7%	4,8
Kaukoliikenne	4 964,1	30,1	11,3%	0,6	8,0	1,8%	0,2	38,1	5,5%	0,8
Rautatie	2 951,0	30,1	11,3%	1,0	3,0	0,7%	0,1	33,1	4,7%	1,1
Linja-auto	675,5	0,0	0,0%	0,0	4,5	1,1%	0,7	4,5	0,6%	0,7
Lento	1 337,6	0,0	0,0%	0,0	0,5	0,1%	0,0	0,5	0,1%	0,0
Suurten kaupunkien liikenne	2 255,3	123,0	46,2%	5,5	12,2	2,8%	0,5	135,2	19,4%	6,0
Rautatie	443,7	13,5	5,1%	3,0	1,4	0,3%	0,3	14,9	2,1%	3,4
Raitiovaunu	109,7	2,7	1,0%	2,5	1,8	0,4%	1,6	4,5	0,7%	4,1
Metro	410,5	0,0	0,0%	0,0	1,9	0,4%	0,5	1,9	0,3%	0,5
Linja-auto	1 287,4	104,4	39,2%	8,1	7,0	1,6%	0,5	111,5	16,0%	8,7
Suomenlinnan lautta	4,0	2,3	0,9%	58,7	0,1	0,0%	1,3	2,4	0,3%	60,0
Muu kaupunkiliikenne	401,4	43,7	16,4%	10,9	13,2	3,1%	3,3	56,9	8,2%	14,2
Linja-auto	401,4	43,7	16,4%	10,9	13,2	3,1%	3,3	56,9	8,2%	14,2
Muu joukkoliikenne	1 791,7	65,7	24,7%	3,7	154,9	36,0%	8,6	220,7	31,7%	12,3
Rautatie	425,0	9,2	3,5%	2,2	3,7	0,9%	0,9	12,9	1,9%	3,0
Linja-auto	1 060,8	55,2	20,8%	5,2	90,5	21,0%	8,5	145,7	20,9%	13,7
Taksi	305,9	1,3	0,5%	0,4	60,7	14,1%	19,9	62,1	8,9%	20,3
TILAUSLIIKENNE	2 082,5	3,6	1,3%	0,2	242,1	56,2%	11,6	245,6	35,3%	11,8
Säännöllinen tilausliikenne	188,2	3,3	1,3%	1,8	53,1	12,3%	28,2	56,4	8,1%	30,0
Linja-auto	78,9	3,3	1,3%	4,2	24,4	5,7%	30,9	27,7	4,0%	35,1
Taksi	109,2	0,0	0,0%	0,0	28,7	6,7%	26,3	28,7	4,1%	26,3
Muu tilausliikenne	1 894,4	0,2	0,1%	0,0	189,0	43,9%	10,0	189,2	27,2%	10,0
Linja-auto	1 250,4	0,2	0,1%	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,2	0,0%	0,0
Taksi	644,0	0,0	0,0%	0,0	189,0	43,9%	29,3	189,0	27,1%	29,3
JULKINEN LIIKENNE YHT.	11 495,1	266,1	100,0%	2,3	430,4	100,0%	3,7	696,5	100,0%	6,1
Liikennemuodot								0,0		
Rautatie	3 819,7	52,8	19,8%	1,4	8,1	1,9%	0,2	60,9	8,7%	1,6
Raitiovaunu	109,7	2,7	1,0%	2,5	1,8	0,4%	1,6	4,5	0,7%	4,1
Metro	410,5	0,0	0,0%	0,0	1,9	0,4%	0,5	1,9	0,3%	0,5
Linja-auto	4 754,5	206,9	77,7%	4,4	139,6	32,4%	2,9	346,5	49,7%	7,3
Taksi	1 059,1	1,3	0,5%	0,1	278,4	64,7%	26,3	279,7	40,2%	26,4
Lento	1 337,6	0,0	0,0%	0,0	0,5	0,1%	0,0	0,5	0,1%	0,0
Suomenlinnan lautta	4,0	2,3	0,9%	58,7	0,1	0,0%	1,3	2,4	0,3%	60,0

- 1) Liikenteen ostot, valtionavut ja alijäämäisen liikenteen rahoitus.
2) Erityisryhmien matkaliput ja matkakustannusten korvaaminen.
3) Kokonaisrahoitus on suoran rahoituksen ja matkakustannusten korvausten summa.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISTEN VAROJEN LÄHTEET RAHOITTAJAN MUKAAN VUONNA 2007

2007 Milj. euroa	Suora rahoitus					Matkakust. korvaukset					Valtion rahoitus	Kuntien rahoitus	Julkinen rahoitus
	Valtio	1) Osuus	Kunnat	2) Osuus	Milj. euroa	Valtio	3) 4) 5) Osuus	Kunnat	3) 4) Osuus	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa
JOUKKOLIKENNE	78,6	17,4%	183,9	40,8%	262,5	34,6	7,7%	153,7	34,1%	188,4	113,2	337,7	450,9
Kaukoliikenne	30,1	79,1%	0,0	0,0%	30,1	8,0	20,9%	0,0	0,0%	8,0	38,1	0,0	38,1
Rautatie	30,1	91,0%	0,0	0,0%	30,1	3,0	9,0%	0,0	0,0%	3,0	33,1	0,0	33,1
josta ostoliikenne	30,1				30,1						30,1		
Linja-auto	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	4,5	100,0%	0,0	0,0%	4,5	4,5	0,0	4,5
josta ostoliikenne	0,0				0,0						0,0		
Lento	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,5	100,0%	0,0	0,0%	0,5	0,5	0,0	0,5
josta ostoliikenne	0,0		0,0		0,0						0,0	0,0	
Suurten kaupunkien liikenne	0,9	0,6%	122,1	90,3%	123,0	0,3	0,2%	12,0	8,9%	12,2	1,1	134,1	135,2
Rautatie	0,0	0,0%	13,5	90,3%	13,5	0,0	0,0%	1,4	9,7%	1,4	0,0	14,9	14,9
Raitiovaunu	0,0	0,0%	2,7	60,4%	2,7	0,0	0,0%	1,8	39,6%	1,8	0,0	4,5	4,5
Metro	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	1,9	100,0%	1,9	0,0	1,9	1,9
Linja-auto	0,9	0,8%	103,6	92,9%	104,4	0,3	0,2%	6,8	6,1%	7,0	1,1	110,3	111,5
Suomenlinnan lautta	0,0	0,0%	2,3	97,9%	2,3	0,0	0,0%	0,1	2,1%	0,1	0,0	2,4	2,4
Muu kaupunkiliikenne	12,2	21,4%	31,5	55,3%	43,7	0,9	1,7%	12,3	21,6%	13,2	13,1	43,7	56,9
Linja-auto	12,2	21,4%	31,5	55,3%	43,7	0,9	1,7%	12,3	21,6%	13,2	13,1	43,7	56,9
josta valtion ostoliikenne	6,2												
josta kuntien ostoliikenne			21,0										
Muu joukkoliikenne	35,4	16,1%	30,3	13,7%	65,7	25,4	11,5%	129,5	58,7%	154,9	60,9	159,8	220,7
Rautatie	9,2	71,1%	0,0	0,0%	9,2	1,2	9,1%	2,6	19,8%	3,7	10,4	2,6	12,9
Linja-auto	24,9	17,1%	30,3	20,8%	55,2	24,3	16,7%	66,2	45,5%	90,5	49,2	96,5	145,7
josta valtion ostoliikenne	20,6				20,6						20,6		
josta kuntien ostoliikenne			24,1		24,1							24,1	
Taksi	1,3	2,1%	0,0	0,0%	1,3	0,0	0,0%	60,7	97,9%	60,7	1,3	60,7	62,1
josta valtion ostoliikenne	1,3				1,3						1,3		
josta kuntien ostoliikenne					0,0								
TILAUSLIKENNE	3,6	1,5%	0,0	0,0%	3,6	90,0	36,7%	152,0	61,9%	242,1	93,6	152,0	245,6
Säännöllinen tilausliikenne	3,3	5,9%	0,0	0,0%	3,3	2,6	4,7%	50,5	89,4%	53,1	6,0	50,5	56,4
Linja-auto	3,3	12,0%	0,0	0,0%	3,3	2,4	8,8%	21,9	79,2%	24,4	5,8	21,9	27,7
Taksi	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,2	0,7%	28,5	99,3%	28,7	0,2	28,5	28,7
Muu tilausliikenne	0,2	0,1%	0,0	0,0%	0,2	87,4	46,2%	101,6	53,7%	189,0	87,6	101,6	189,2
Linja-auto	0,2	100,0%	0,0	0,0%	0,2	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,2	0,0	0,2
Taksi	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	87,4	46,2%	101,6	53,8%	189,0	87,4	101,6	189,0
JULKINEN LIKENNE YHT	82,1	11,8%	183,9	26,4%	266,1	124,6	17,9%	305,8	43,9%	430,4	206,8	489,7	696,5
Liikennemuodot													
Rautatie	39,3	64,5%	13,5	22,1%	52,8	4,1	6,8%	4,0	6,6%	8,1	43,4	17,5	60,9
Raitiovaunu	0,0	0,0%	2,7	60,4%	2,7	0,0	0,0%	1,8	39,6%	1,8	0,0	4,5	4,5
Metro	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	1,9	100,0%	1,9	0,0	1,9	1,9
Linja-auto	41,5	12,0%	165,3	47,7%	206,9	32,4	9,4%	107,2	30,9%	139,6	74,0	272,5	346,5
Taksi	1,3	0,5%	0,0	0,0%	1,3	87,6	31,3%	190,8	68,2%	278,4	88,9	190,8	279,7
Lento	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,5	100,0%	0,0	0,0%	0,5	0,5	0,0	0,5
Suomenlinnan lautta	0,0	0,0%	2,3	97,9%	2,3	0,0	0,0%	0,1	2,1%	0,1	0,0	2,4	2,4

Osuudet on laskettu kokonaisrahoituksesta.

1) Kaukoliikennepalvelujen (LVM) sekä maaseudun runkoliikenteen, kaupunkimaisen paikallisiikenteen ja taksa-alennusten ostot (LVM, LH) sekä Puolustusvoimien tilausajojen ostot.

2) Liikennöintikorvausten ja matkalipputulojen erotuksen kattaminen ja suurten kaupunkien liikenteen alijäämien korvaukset.

3) Koululaistilausajot ja koululaisliput, liikennetyyppijakautuma osittain arvionvarainen.

4) Sosiaalihuollon ja sairausvakuutuslain mukaiset matkakustannusten korvaukset, liikennetyyppijako osittain arvionvarainen.

5) Puolustus- ja työministeriöiden suorittamat varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten lomamatkojen korvaukset, liikennetyyppijako arvionvarainen.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

MATKAKUSTANNUSTEN KORVAUSTEN LÄHTEET VUONNA 2007

2007 Milj. euroa	Matkakustannusten korvaukset, milj. euroa										Yhteensä Milj. euroa
	Opetus- toimi	1) Osuus	Sosiaali- ja terveys- toimi	2) Osuus	Muut kunta- sektorit	Osuus	Puolustus- ministeriö	3) Osuus	Työminis- t siviili- palvelus	3) Osuus	
JOUKKOLIIKENNE	139,9	74,3%	41,1	21,8%	0,0	0,0%	6,4	3,4%	1,0	0,5%	188,4
Kaukoliikenne	1,1	14,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	5,9	73,9%	1,0	12,1%	8,0
Rautatie	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	2,3	79,4%	0,6	20,6%	3,0
Linja-auto	1,1	24,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	3,1	68,6%	0,3	6,8%	4,5
Lento	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,4	91,0%	0,0	9,0%	0,5
Suurten kaupunkien liikenne	3,0	24,2%	9,3	75,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	12,2
Rautatie	0,4	24,8%	1,1	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,4
Raitiovaunu	0,4	24,8%	1,4	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,8
Metro	0,5	24,8%	1,4	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,9
Linja-auto	1,7	23,8%	5,4	76,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	7,0
Suomenlinnan lautta	0,0	24,8%	0,0	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,1
Muu kaupunkiliikenne	5,6	42,1%	7,5	56,5%	0,0	0,0%	0,2	1,4%	0,0	0,0%	13,2
Linja-auto	5,6	42,1%	7,5	56,5%	0,0	0,0%	0,2	1,4%	0,0	0,0%	13,2
Muu joukkoliikenne	130,3	84,1%	24,3	15,7%	0,0	0,0%	0,4	0,2%	0,0	0,0%	154,9
Rautatie	0,8	22,1%	2,9	77,9%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	3,7
Linja-auto	71,0	78,5%	19,1	21,1%	0,0	0,0%	0,4	0,4%	0,0	0,0%	90,5
Taksi	58,4	96,2%	2,3	3,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	60,7
TILAUSLIIKENNE	50,9	21,0%	189,4	78,2%	1,8	0,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	242,1
Säännöllinen tilausliikenne	50,9	95,8%	2,2	4,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	53,1
Linja-auto	22,1	90,8%	2,2	9,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	24,4
Taksi	28,7	100,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	28,7
Muu tilausliikenne	0,0	0,0%	187,1	99,0%	1,8	1,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	189,0
Linja-auto	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0
Taksi	0,0	0,0%	187,1	99,0%	1,8	1,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	189,0
JULKINEN LIIKENNE YHT.	190,8	44,3%	230,5	53,5%	1,8	0,4%	6,4	1,5%	1,0	0,2%	430,4
Liikennemuodot											
Rautatie	1,2	14,5%	4,0	49,1%	0,0	0,0%	2,3	28,8%	0,6	7,5%	8,1
Raitiovaunu	0,4	24,8%	1,4	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,8
Metro	0,5	24,8%	1,4	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,9
Linja-auto	101,5	72,7%	34,2	24,5%	0,0	0,0%	3,7	2,6%	0,3	0,2%	139,6
Taksi	87,1	31,3%	189,5	68,0%	1,8	0,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	278,4
Lento	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,4	91,0%	0,0	9,0%	0,5
Suomenlinnan lautta	0,0	24,8%	0,0	75,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,1

Osuudet on laskettu matkakustannusten korvausten kokonaissummasta.

1) Koululaistilausajot ja koululaisliput, liikennetyyppijakautuma osittain arvionvarainen.

2) Sosiaalihuollon ja sairausvakuutuslain mukaiset matkakustannusten korvaukset, liikennetyyppijako arvionvarainen.

3) Puolustus- ja työministeriöiden suorittamat varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten lomamatkojen korvaukset, liikennetyyppijako arvionvarainen.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

LIIKENNEVÄLINEIDEN KAPASITEETTI VUODEN LOPUSSA 2005

2005	Rautatie	Raitio- vaunu	Metro	Linja- auto	Taksi	Lento- liikenne	SL lautta	Yhteensä
Kaukoliikenne								
Ajoneuvot	722	0	0	648	0	32	0	1 402
Istumapaikat	40 383	0	0	32 831	0	2 895	0	76 109
Kaikki paikat	42 603	0	0	32 831	0	2 895	0	78 329
Kaupunkien taloudellisesti vastaama kaupunkiliikenne				44	istumap/bussi			
Ajoneuvot	70	131	54	1 499	0	0	3	1 757
Istumapaikat	13 300	5 889	6 948	66 250	0	0	810	93 197
Kaikki paikat	16 625	16 293	21 300	104 289	0	0	900	159 407
Muu kaupunkiliikenne				43	istumap/bussi			
Ajoneuvot	0	0	0	964	0	0	0	964
Istumapaikat	0	0	0	41 475	0	0	0	41 475
Kaikki paikat	0	0	0	62 693	0	0	0	62 693
Muu joukkoliikenne				47	istumap/bussi			
Ajoneuvot	112	0	0	1 914	0	0	0	2 026
Istumapaikat	16 758	0	0	89 774	0	0	0	106 532
Kaikki paikat	20 948	0	0	91 681	0	0	0	112 629
Tilausliikenne				47	istumap/bussi			
Ajoneuvot	0	0	0	1 851	9 152	0	0	11 003
Istumapaikat	0	0	0	87 181	46 332	0	0	133 513
Kaikki paikat	0	0	0	87 181	46 332	0	0	133 513
Yhteensä				46	istumap/bussi			
Ajoneuvot	904	131	54	6 876	9 152	32	3	17 152
Istumapaikat	70 441	5 889	6 948	317 511	46 332	2 895	810	450 826
Kaikki paikat	80 176	16 293	21 300	378 675	46 332	2 895	900	546 571

- 1) Suurten kaupunkien liikenne tarkoittaa kaikkea YTV-alueella (Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa), Tampereella ja Turussa tapahtuvaa liikennettä
- 2) Kapasiteetti vastaa vuoden viimeisen päivän tilannetta (lentoliikenteessä pienten yhtiöiden osalta voi olla poikkeuksia).
- 3) Jos liikennevälineiden paikkakapasiteetti voi vaihdella (esim. lentokoneet), kapasiteettitilastossa käytetään nimelliskapasiteettia, vaikka paikkatarjonta tilastoidaan todellisen tarjotun paikkamäärän perusteella.
- 4) Rautateiden kaukoliikenteeseen sisältyy myös Venäjän liikenteen Suomen puoleinen osa. Makuupaikat sisältyvät istumapaikkoihin.
- 5) Linja-autojen tilausliikenteeseen sisältyy myös ulkomaan bussimatkailu, koska osa siitä tapahtuu Suomen puolella.
- 6) Lentoliikenteeseen sisältyvät kaikki merkittävät kotimaan liikennettä lentäneet yhtiöt.
- 7) Rautateillä ajoneuvokapasiteetti on vaunujen määrä.
- 8) Metron ajoneuvokapasiteetti on vaunuparien määrä.
- 9) Tilausliikenteen kapasiteetti voidaan erotella muusta liikenteestä vain linja-autojen osalta.
- 10) Linja-autojen lukuihin sisältyvät myös sellaiset yritykset, jotka eivät kuulu Linja-autoliittoon.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISEN LIIKENTEEN SUORITTEET 2005

Liite 2
2 (6)

2005	Tarjonta, milj. km					Kysyntä, milj.				Käyttöaste	
	Ajoneuvo	Osuus	Istuin	Paikka	Osuus	Matkustajat	Osuus	Henk. km.	Osuus	Istuin	Paikka
JOUKKOLIIKENNE	706,3	49,5%	31 944,4	37 784,2	83,6%	498,3	90,1%	9 040,7	83,4%	28 %	24 %
Kaukoliikenne	256,9	18,0%	14 950,4	15 115,4	33,5%	22,7	4,1%	4 716,0	43,5%	32 %	31 %
Rautatie 1) 2)	161,8	11,3%	8 993,0	9 158,0	20,3%	12,5	2,3%	2 743,7	25,3%	31 %	30 %
Linja-auto	70,8	5,0%	3 596,3	3 596,3	8,0%	7,5	1,4%	683,6	6,3%	19 %	19 %
Lento 3)	24,4	1,7%	2 361,1	2 361,1	5,2%	2,7	0,5%	1 288,7	11,9%	55 %	55 %
Kaupunkien taloudellisesti vastaama kaupunkiliikenne	132,8	9,3%	6 668,1	10 425,7	23,1%	347,8	62,9%	2 171,6	20,0%	33 %	21 %
Rautatie 1)	10,0	0,7%	946,0	1 183,0	2,6%	40,9	7,4%	388,4	3,6%	41 %	33 %
Raitiovaunu 1)	5,3	0,4%	226,5	485,1	1,1%	55,6	10,0%	116,7	1,1%	52 %	24 %
Metro 1)	13,2	0,9%	850,1	1 891,1	4,2%	56,0	10,1%	409,1	3,8%	48 %	22 %
Linja-auto	104,4	7,3%	4 625,2	6 845,2	15,2%	193,9	35,1%	1 253,7	11,6%	27 %	18 %
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	20,3	21,2	0,0%	1,4	0,3%	3,8	0,0%	19 %	18 %
Muu kaupunkiliikenne	69,1	4,8%	2 974,4	4 496,2	10,0%	58,1	10,5%	418,0	3,9%	14 %	9 %
Linja-auto	69,1	4,8%	2 974,4	4 496,2	10,0%	58,1	10,5%	418,0	3,9%	14 %	9 %
Muu joukkoliikenne	247,4	17,3%	7 351,5	7 747,0	17,1%	69,8	12,6%	1 735,2	16,0%	24 %	22 %
Rautatie 1)	11,5	0,8%	1 100,0	1 375,0	3,0%	10,1	1,8%	345,6	3,2%	31 %	25 %
Linja-auto	120,8	8,5%	5 661,5	5 781,9	12,8%	47,3	8,6%	1 106,5	10,2%	20 %	19 %
Taksi 4)	115,1	8,1%	590,0	590,0	1,3%	12,4	2,2%	283,0	2,6%	48 %	48 %
TILAUSLIIKENNE	720,6	50,5%	7 392,9	7 392,9	16,4%	54,6	9,9%	1 804,9	16,6%	24 %	24 %
Säännöllinen tilausliikenne	59,4	4,2%	675,6	675,6	1,5%	8,6	1,6%	176,1	1,6%	26 %	26 %
Linja-auto	9,8	0,7%	421,8	421,8	0,9%	3,7	0,7%	69,8	0,6%	17 %	17 %
Taksi 4)	49,5	3,5%	253,8	253,8	0,6%	4,9	0,9%	106,3	1,0%	42 %	42 %
Muu tilausliikenne	661,3	46,3%	6 717,3	6 717,3	14,9%	46,0	8,3%	1 628,7	15,0%	24 %	24 %
Linja-auto 5)	83,3	5,8%	3 755,6	3 755,6	8,3%	10,3	1,9%	1 032,9	9,5%	28 %	28 %
Taksi 4)	577,9	40,5%	2 961,7	2 961,7	6,6%	35,7	6,5%	595,8	5,5%	20 %	20 %
JULKINEN LIIKENNE YHT.	1 426,9	100,0%	39 337,3	45 177,1	100,0%	553,0	100,0%	10 845,6	100,0%	28 %	24 %
Liikennemuodot											
Rautatie	183,3	12,8%	11 039,0	11 716,0	25,9%	63,5	11,5%	3 477,7	32,1%	32 %	30 %
Raitiovaunu	5,3	0,4%	226,5	485,1	1,1%	55,6	10,0%	116,7	1,1%	52 %	24 %
Metro	13,2	0,9%	850,1	1 891,1	4,2%	56,0	10,1%	409,1	3,8%	48 %	22 %
Linja-auto	458,2	32,1%	21 034,8	24 897,1	55,1%	320,7	58,0%	4 564,6	42,1%	22 %	18 %
Taksi	742,6	52,0%	3 805,5	3 805,5	8,4%	53,0	9,6%	985,1	9,1%	26 %	26 %
Lento	24,4	1,7%	2 361,1	2 361,1	5,2%	2,7	0,5%	1 288,7	11,9%	55 %	55 %
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	20,3	21,2	0,0%	1,4	0,3%	3,8	0,0%	19 %	18 %

Ajosuoritteet ilman siirto- ja huoltoajoja (hyvin pieniä määriä sisältyy suoritteeseen rautateilla). Istuin- ja paikka-km on laskettu ilman kuljettajan paikkaa. Suurten kaupunkien liikenne tarkoittaa kaikkea YTV-alueella (Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa), Tampereella ja Turussa tapahtuvaa liikennettä. Linja-autojen lukuihin sisältyvät myös sellaiset yritykset, jotka eivät kuulu Linja-autoliittoon.

- 1) Tarjonta vaunukilometrejä.
- 2) Rautateiden kaukoliikenteeseen sisältyy Venäjän liikenteen Suomen puoleinen osa. Makuupaikat sisältyvät istumapaikkoihin.
- 3) Lentoliikenteeseen sisältyvät kaikki merkittävät kotimaan liikennettä lentäneet yhtiöt. Tilauslentoliikennettä ei enää tilastoida erikseen vaan se on osana kaukoliikennettä, johon sisältyy lentotaksiliikenne (josta on vain matkustajamäärät tiedossa, liikenne vähäistä).
- 4) Taksien kokonaissuorite perustuu Taksiliiton ajokilometritietoihin, joista säännöllisen tilausliikenteen osuus arvioidaan peruskoulujen oppilaskuljetustarvoituksen kehityksen ja taksien taksojen muutosten avulla. Muuta joukkoliikennettä ja tavanomaista tilausliikennettä on jäljelle jäävän osuuden verra ja niiden keskinäisen osuuden on oletettu säilyneen vakiona edelliseen taksien suorituskimukseen verrattuna.
- 5) Linja-autojen tilausliikenteeseen sisältyy myös ulkomaan bussimatkailu, koska osa siitä tapahtuu Suomen puolella.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISTEN VAROJEN KÄYTTÖ 2005

Liite 2
3 (6)

2005	Kokonaissuorite, miljoonaa						Kokonaisrahoitus 1)				
	Ajon. km	Osuus	Matkustajat	Osuus	Hlö. km.	Osuus	Milj. euroa	Osuus	Senttiä/ ajo-km	Senttiä/ matkust.	Senttiä/ hlö. km
JOUKKOLIIKENNE	706,3	49,5%	498,3	90,1%	9 040,7	83,4%	405,0	64,4%	57,3	81,3	4,5
Kaukoliikenne	256,9	18,0%	22,7	4,1%	4 716,0	43,5%	43,0	6,8%	16,7	189,4	0,9
Rautatie	161,8	11,3%	12,5	2,3%	2 743,7	25,3%	36,5	5,8%	22,5	291,7	1,3
Linja-auto	70,8	5,0%	7,5	1,4%	683,6	6,3%	5,2	0,8%	7,4	69,5	0,8
Lento	24,4	1,7%	2,7	0,5%	1 288,7	11,9%	1,3	0,2%	5,5	49,3	0,1
Suurten kaupunkien liikenne	132,8	9,3%	347,8	62,9%	2 171,6	20,0%	121,0	19,2%	91,1	34,8	5,6
Rautatie	10,0	0,7%	40,9	7,4%	388,4	3,6%	15,9	2,5%	159,5	38,9	4,1
Raitiovaunu	5,3	0,4%	55,6	10,0%	116,7	1,1%	3,9	0,6%	75,1	7,1	3,4
Metro	13,2	0,9%	56,0	10,1%	409,1	3,8%	1,6	0,3%	12,0	2,8	0,4
Linja-auto	104,4	7,3%	193,9	35,1%	1 253,7	11,6%	97,3	15,5%	93,2	50,2	7,8
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	1,4	0,3%	3,8	0,0%	2,3	0,4%	3 584,7	167,1	61,6
Muu kaupunkiliikenne	69,1	4,8%	58,1	10,5%	418,0	3,9%	47,9	7,6%	69,2	82,5	11,5
Linja-auto	69,1	4,8%	58,1	10,5%	418,0	3,9%	47,9	7,6%	69,2	82,5	11,5
Muu joukkoliikenne	247,4	17,3%	69,8	12,6%	1 735,2	16,0%	193,1	30,7%	78,0	276,8	11,1
Rautatie	11,5	0,8%	10,1	1,8%	345,6	3,2%	10,5	1,7%	91,1	104,2	3,0
Linja-auto	120,8	8,5%	47,3	8,6%	1 106,5	10,2%	130,0	20,7%	107,6	274,9	11,7
Taksi	115,1	8,1%	12,4	2,2%	283,0	2,6%	52,6	8,4%	45,7	424,9	18,6
TILAUSLIIKENNE	720,6	50,5%	54,6	9,9%	1 804,9	16,6%	224,1	35,6%	31,1	410,0	12,4
Säännöllinen tilausliikenne	59,4	4,2%	8,6	1,6%	176,1	1,6%	55,3	8,8%	93,2	642,1	31,4
Linja-auto	9,8	0,7%	3,7	0,7%	69,8	0,6%	31,2	5,0%	316,5	848,0	44,6
Taksi	49,5	3,5%	4,9	0,9%	106,3	1,0%	24,2	3,8%	48,8	488,9	22,7
Muu tilausliikenne	661,3	46,3%	46,0	8,3%	1 628,7	15,0%	168,8	26,8%	25,5	366,6	10,4
Linja-auto	83,3	5,8%	10,3	1,9%	1 032,9	9,5%	0,2	0,0%	0,3	2,1	0,0
Taksi	577,9	40,5%	35,7	6,5%	595,8	5,5%	168,5	26,8%	29,2	472,1	28,3
JULKINEN LIIKENNE YHT.	1 426,9	100,0%	553,0	100,0%	10 845,6	100,0%	629,1	100,0%	44,1	113,8	5,8
Liikennemuodot											
Rautatie	183,3	12,8%	63,5	11,5%	3 477,7	32,1%	62,9	10,0%	34,3	99,1	1,8
Raitiovaunu	5,3	0,4%	55,6	10,0%	116,7	1,1%	3,9	0,6%	75,1	7,1	3,4
Metro	13,2	0,9%	56,0	10,1%	409,1	3,8%	1,6	0,3%	12,0	2,8	0,4
Linja-auto	458,2	32,1%	320,7	58,0%	4 564,6	42,1%	311,7	49,5%	68,0	97,2	6,8
Taksi	742,6	52,0%	53,0	9,6%	985,1	9,1%	245,3	39,0%	33,0	462,6	24,9
Lento	24,4	1,7%	2,7	0,5%	1 288,7	11,9%	1,3	0,2%	5,5	49,3	0,1
Suomenlinnan lautta	0,1	0,0%	1,4	0,3%	3,8	0,0%	2,3	0,4%	3 584,7	167,1	61,6

1) Kokonaisrahoitukseen sisältyy:

- Liikenne- ja viestintäministeriön sekä lääninhallitusten liikenteen ostot ja valtionavut.
- opetus-, sosiaali- ja terveystoimen, puolustus- ja työministeriön sekä muut kuntien ostamat tilausajot ja suorittamat matkakustannusten korvaukset.
- kaupunkien liikennelaitosten ja sopimusliikennöitsijöiden liikennöintikorvausten ja matkalipputuottojen erotus, jotka on katettu kuntien varoista.
- kuntien lipputuloperusteiselle liikenteelle maksamat taksa- ja pääomatuet sekä alijäämien korvaukset.

Mahdolliset infrastruktuurikustannukset ja joukkoliikennettä järjestävien viranomaisten kustannukset eivät sisälly rahoituslukuihin.

Ostoliikenteen rahamäärät ja niitä vastaavat ajosuoritteet on esitetty taulukossa luvussa 5.3.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISTEN VAROJEN KOHDENTAMINEN 2005

2005 Milj. euroa	Miljoonaa henkilö- kilometriä	Suora rahoitus 1)			Matkakust. korv. 2)			Kokonaisrahoitus 3)		
		Miljoonaa euroa	Osuus	Senttiä/ hlö. km	Miljoonaa euroa	Osuus	Senttiä/ hlö. km	Miljoonaa euroa	Osuus	Senttiä/ hlö. km
JOUKKOLIIKENNE	9 040,7	241,0	98,6%	2,7	164,0	42,6%	1,8	405,0	64,4%	4,5
Kaukoliikenne	4 716,0	32,9	13,5%	0,7	10,1	2,6%	0,2	43,0	6,8%	0,9
Rautatie	2 743,7	32,1	13,1%	1,2	4,4	1,1%	0,2	36,5	5,8%	1,3
Linja-auto	683,6	0,0	0,0%	0,0	5,2	1,4%	0,8	5,2	0,8%	0,8
Lento	1 288,7	0,8	0,3%	0,1	0,5	0,1%	0,0	1,3	0,2%	0,1
Suurten kaupunkien liikenne	2 171,6	111,0	45,4%	5,1	10,1	2,6%	0,5	121,0	19,2%	5,6
Rautatie	388,4	14,8	6,0%	3,8	1,2	0,3%	0,3	15,9	2,5%	4,1
Raitiovaunu	116,7	2,4	1,0%	2,0	1,6	0,4%	1,3	3,9	0,6%	3,4
Metro	409,1	0,0	0,0%	0,0	1,6	0,4%	0,4	1,6	0,3%	0,4
Linja-auto	1 253,7	91,5	37,4%	7,3	5,7	1,5%	0,5	97,3	15,5%	7,8
Suomenlinnan lautta	3,8	2,3	0,9%	60,5	0,0	0,0%	1,0	2,3	0,4%	61,6
Muu kaupunkiliikenne	418,0	35,9	14,7%	8,6	12,0	3,1%	2,9	47,9	7,6%	11,5
Linja-auto	418,0	35,9	14,7%	8,6	12,0	3,1%	2,9	47,9	7,6%	11,5
Muu joukkoliikenne	1 735,2	61,3	25,1%	3,5	131,8	34,3%	7,6	193,1	30,7%	11,1
Rautatie	345,6	7,6	3,1%	2,2	2,9	0,8%	0,8	10,5	1,7%	3,0
Linja-auto	1 106,5	52,4	21,4%	4,7	77,6	20,2%	7,0	130,0	20,7%	11,7
Taksi	283,0	1,3	0,5%	0,5	51,3	13,3%	18,1	52,6	8,4%	18,6
TILAUSLIIKENNE	1 804,9	3,4	1,4%	0,2	220,7	57,4%	12,2	224,1	35,6%	12,4
Säännöllinen tilausliikenne	176,1	3,2	1,3%	1,8	52,2	13,6%	29,6	55,3	8,8%	31,4
Linja-auto	69,8	3,2	1,3%	4,5	28,0	7,3%	40,1	31,2	5,0%	44,6
Taksi	106,3	0,0	0,0%	0,0	24,2	6,3%	22,7	24,2	3,8%	22,7
Muu tilausliikenne	1 628,7	0,2	0,1%	0,0	168,5	43,8%	10,3	168,8	26,8%	10,4
Linja-auto	1 032,9	0,2	0,1%	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,2	0,0%	0,0
Taksi	595,8	0,0	0,0%	0,0	168,5	43,8%	28,3	168,5	26,8%	28,3
JULKINEN LIIKENNE YHT.	10 845,6	244,4	100,0%	2,3	384,7	100,0%	3,5	629,1	100,0%	5,8
Liikennemuodot										
Rautatie	3 477,7	54,5	22,3%	1,6	8,4	2,2%	0,2	62,9	10,0%	1,8
Raitiovaunu	116,7	2,4	1,0%	2,0	1,6	0,4%	1,3	3,9	0,6%	3,4
Metro	409,1	0,0	0,0%	0,0	1,6	0,4%	0,4	1,6	0,3%	0,4
Linja-auto	4 564,6	183,2	74,9%	4,0	128,6	33,4%	2,8	311,7	49,5%	6,8
Taksi	985,1	1,3	0,5%	0,1	244,0	63,4%	24,8	245,3	39,0%	24,9
Lento	1 288,7	0,8	0,3%	0,1	0,5	0,1%	0,0	1,3	0,2%	0,1
Suomenlinnan lautta	3,8	2,3	0,9%	60,5	0,0	0,0%	1,0	2,3	0,4%	61,6

1) Liikenteen osto, valtionavut ja alijäämäisen liikenteen rahoitus.

2) Erityisryhmien matkaliput ja matkakustannusten korvaaminen.

3) Kokonaisrahoitus on suoran rahoituksen ja matkakustannusten korvausten summa.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne

JULKISTEN VAROJEN LÄHTEET RAHOITTAJAN MUKAAN 2005

Liite 2
5 (6)

2005 Milj. euroa	Suora rahoitus					Matkakust. korvaukset					Valtion rahoitus	Kuntien rahoitus	Julkinen rahoitus
	Valtio	1) Osuus	Kunnat	2) Osuus	Milj. euroa	Valtio	3) Osuus	4) Kunnat	5) Osuus	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa	Milj. euroa
JOUKKOLIIKENNE	80,0	0,2	161,0	0,4	241,0	33,3	0,1	130,7	0,3	164,0	113,3	291,7	405,0
Kaukoliikenne	32,5	0,8	0,4	0,0	32,9	10,1	0,2	0,0	0,0	10,1	42,6	0,4	43,0
Rautatie	32,1	0,9	0,0	0,0	32,1	4,4	0,1	0,0	0,0	4,4	36,5	0,0	36,5
josta ostoliikenne	32,1				32,1						32,1		
Linja-auto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	1,0	0,0	0,0	5,2	5,2	0,0	5,2
josta ostoliikenne	0,0				0,0						0,0		
Lento	0,4	0,3	0,4	0,3	0,8	0,5	0,5	0,0	0,0	0,5	0,9	0,4	1,3
josta ostoliikenne	0,4		0,4		0,8						0,4	0,4	
Suurten kaupunkien liikenne	0,8	0,0	110,1	0,9	111,0	0,3	0,0	9,8	0,1	10,1	1,1	119,9	121,0
Rautatie	0,0	0,0	14,8	0,9	14,8	0,0	0,0	1,2	0,1	1,2	0,0	15,9	15,9
Raitiovaunu	0,0	0,0	2,4	0,6	2,4	0,0	0,0	1,6	0,4	1,6	0,0	3,9	3,9
Metro	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	1,0	1,6	0,0	1,6	1,6
Linja-auto	0,8	0,0	90,7	0,9	91,5	0,3	0,0	5,5	0,1	5,7	1,1	96,2	97,3
Suomenlinnan lautta	0,0	0,0	2,3	1,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	2,3
Muu kaupunkiliikenne	11,9	0,2	24,0	0,5	35,9	0,9	0,0	11,1	0,2	12,0	12,8	35,1	47,9
Linja-auto	11,9	0,2	24,0	0,5	35,9	0,9	0,0	11,1	0,2	12,0	12,8	35,1	47,9
josta valtion ostoliikenne	5,9												
josta kuntien ostoliikenne			15,6										
Muu joukkoliikenne	34,8	0,2	26,5	0,1	61,3	22,1	0,1	109,7	0,6	131,8	56,9	136,2	193,1
Rautatie	7,6	0,7	0,0	0,0	7,6	1,1	0,1	1,8	0,2	2,9	8,7	1,8	10,5
Linja-auto	25,9	0,2	26,5	0,2	52,4	21,0	0,2	56,6	0,4	77,6	46,9	83,1	130,0
josta valtion ostoliikenne	21,5				21,5						21,5		
josta kuntien ostoliikenne			20,9		20,9							20,9	
Taksi	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	51,3	1,0	51,3	1,3	51,3	52,6
josta valtion ostoliikenne	1,3				1,3						1,3		
josta kuntien ostoliikenne					0,0								
TILAUSLIIKENNE	3,4	0,0	0,0	0,0	3,4	72,3	0,3	148,4	0,7	220,7	75,7	148,4	224,1
Säännöllinen tilausliikenne	3,2	0,1	0,0	0,0	3,2	2,6	0,0	49,5	0,9	52,2	5,8	49,5	55,3
Linja-auto	3,2	0,1	0,0	0,0	3,2	2,4	0,1	25,6	0,8	28,0	5,6	25,6	31,2
Taksi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	23,9	1,0	24,2	0,2	23,9	24,2
Muu tilausliikenne	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	69,7	0,4	98,8	0,6	168,5	69,9	98,8	168,8
Linja-auto	0,2	1,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
Taksi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,7	0,4	98,8	0,6	168,5	69,7	98,8	168,5
JULKINEN LIIKENNE YHT	83,4	0,1	161,0	0,3	244,4	105,6	0,2	279,1	0,4	384,7	189,0	440,1	629,1
Liikennemuodot													
Rautatie	39,7	0,6	14,8	0,2	54,5	5,5	0,1	3,0	0,0	8,4	45,2	17,7	62,9
Raitiovaunu	0,0	0,0	2,4	0,6	2,4	0,0	0,0	1,6	0,4	1,6	0,0	3,9	3,9
Metro	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	1,0	1,6	0,0	1,6	1,6
Linja-auto	42,0	0,1	141,2	0,5	183,2	29,7	0,1	98,8	0,3	128,6	71,7	240,0	311,7
Taksi	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	69,9	0,3	174,1	0,7	244,0	71,2	174,1	245,3
Lento	0,4	0,3	0,4	0,3	0,8	0,5	0,5	0,0	0,0	0,5	0,9	0,4	1,3
Suomenlinnan lautta	0,0	0,0	2,3	1,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	2,3

Osuudet on laskettu kokonaisrahoituksesta.

1) Kaukoliikennepalvelujen (LVM) sekä maaseudun runkoliikenteen, kaupunkimaisen paikallisiikenteen ja taksa-alennusten ostot (LVM, LH) sekä Puolustusvoimien tilausajojen ostot.

2) Liikennöintikorvausten ja matkalipputulosten erotuksen kattaminen ja suurten kaupunkien liikenteen alijäämien korvaukset.

3) Koululaistilausajot ja koululaisliput, liikennetyyppijakautuma osittain arvionvarainen.

4) Sosiaalihuollon ja sairausvakuutuslain mukaiset matkakustannusten korvaukset, liikennetyyppijako osittain arvionvarainen.

5) Puolustus- ja työministeriöiden suorittamat varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten lomamatkojen korvaukset, liikennetyyppijako arvionvarainen.

Suomen sisäinen matkustajaliikenne
MATKAKUSTANNUSTEN KORVAUSTEN LÄHTEET 2005

2005 Milj. euroa	Matkakustannusten korvaukset, milj. euroa										Yhteensä Milj. euroa
	Opetus- toimi	1) Osuus	Sosiaali- ja terveys- toimi	2) Osuus	Muut kunta- sektorit	Osuus	Puolustus- ministeriö	3) Osuus	Työminis- t siviili- palvelus	3) Osuus	
JOUKKOLIIKENNE	122,5	74,7%	33,8	20,6%	0,0	0,0%	6,6	4,0%	1,1	0,7%	164,0
Kaukoliikenne	1,0	9,4%	2,0	19,8%	0,0	0,0%	6,1	60,1%	1,1	10,6%	10,1
Rautatie	0,0	0,0%	1,0	22,9%	0,0	0,0%	2,6	60,4%	0,7	16,7%	4,4
Linja-auto	1,0	18,2%	1,0	19,2%	0,0	0,0%	2,9	56,4%	0,3	6,1%	5,2
Lento	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,5	96,4%	0,0	3,6%	0,5
Suurten kaupunkien liikenne	3,1	30,5%	7,0	69,5%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	10,1
Rautatie	0,4	31,3%	0,8	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,2
Raitiovaunu	0,5	31,3%	1,1	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,6
Metro	0,5	31,3%	1,1	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,6
Linja-auto	1,7	29,9%	4,0	70,1%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	5,7
Suomenlinnan lautta	0,0	31,3%	0,0	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0
Muu kaupunkiliikenne	5,7	47,2%	6,2	51,4%	0,0	0,0%	0,2	1,4%	0,0	0,0%	12,0
Linja-auto	5,7	47,2%	6,2	51,4%	0,0	0,0%	0,2	1,4%	0,0	0,0%	12,0
Muu joukkoliikenne	112,8	85,6%	0,3	0,0%	0,0	0,0%	0,3	0,3%	0,0	0,0%	131,8
Rautatie	0,8	26,3%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	2,9
Linja-auto	63,0	81,2%	0,3	0,0%	0,0	0,0%	0,3	0,4%	0,0	0,0%	77,6
Taksi	49,0	95,6%	2,3	4,4%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	51,3
TILAUSLIIKENNE	46,4	21,0%	172,4	78,1%	1,9	0,9%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	220,7
Säännöllinen tilausliikenne	46,4	88,9%	5,8	11,1%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	52,2
Linja-auto	22,2	79,4%	5,8	20,6%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	28,0
Taksi	24,2	100,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	24,2
Muu tilausliikenne	0,0	0,0%	166,6	98,9%	1,9	1,1%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	168,5
Linja-auto	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0
Taksi	0,0	0,0%	166,6	98,9%	1,9	1,1%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	168,5
JULKINEN LIIKENNE YHT.	168,9	43,9%	206,2	53,6%	1,9	0,5%	6,6	1,7%	1,1	0,3%	384,7
Liikennemuodot											
Rautatie	1,1	13,4%	3,9	46,7%	0,0	0,0%	2,6	31,2%	0,7	8,7%	8,4
Raitiovaunu	0,5	31,3%	1,1	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,6
Metro	0,5	31,3%	1,1	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,6
Linja-auto	93,6	72,8%	31,2	24,3%	0,0	0,0%	3,5	2,7%	0,3	0,2%	128,6
Taksi	73,2	30,0%	168,9	69,2%	1,9	0,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	244,0
Lento	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,5	96,4%	0,0	3,6%	0,5
Suomenlinnan lautta	0,0	31,3%	0,0	68,7%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0

Osuudet on laskettu matkakustannusten korvausten kokonaissummasta.

1) Koululaistilaisajat ja koululaisliput, liikennetyyppijakautuma osittain arvionvarainen.

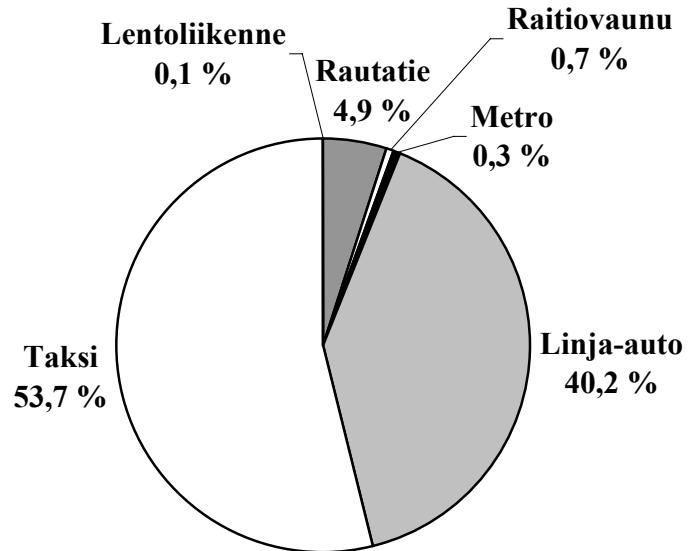
2) Sosiaalihuollon ja sairausvakuutuslain mukaiset matkakustannusten korvaukset, liikennetyyppijako arvionvarainen.

3) Puolustus- ja työministeriöiden suorittamat varusmiesten ja siviilipalvelusmiesten lomamatkojen korvaukset, liikennetyyppijako arvionvarainen.

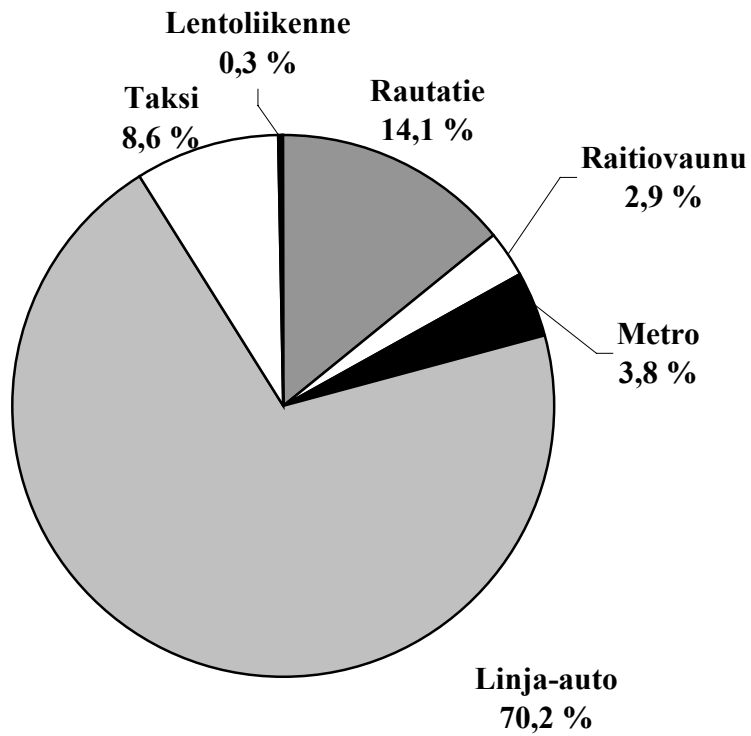
KAPASITEETTI 31.12.2007

Ajoneuvokapasiteetti

Liite 3
1 (5)

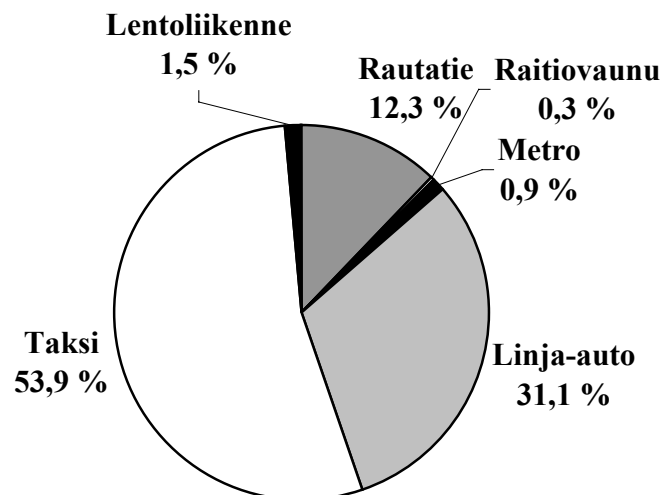
Paikkakapasiteetti (sisältää myös seisomapaikat)

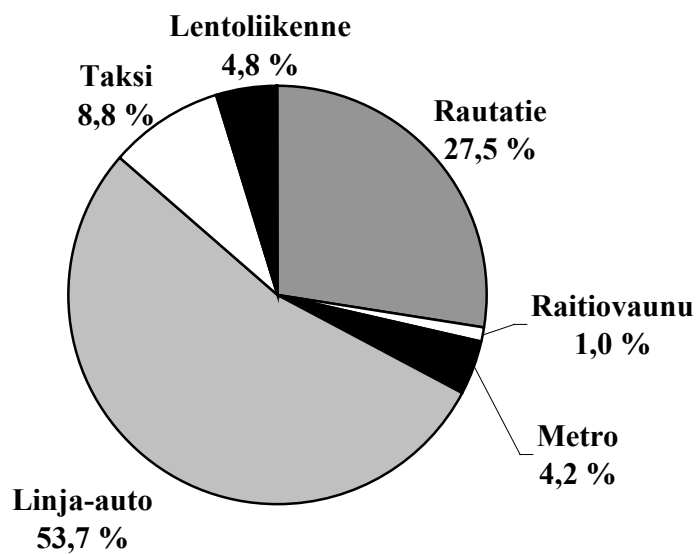
SUORITE 2007

Ajoneuvokilometrit

Liite 3
2 (5)

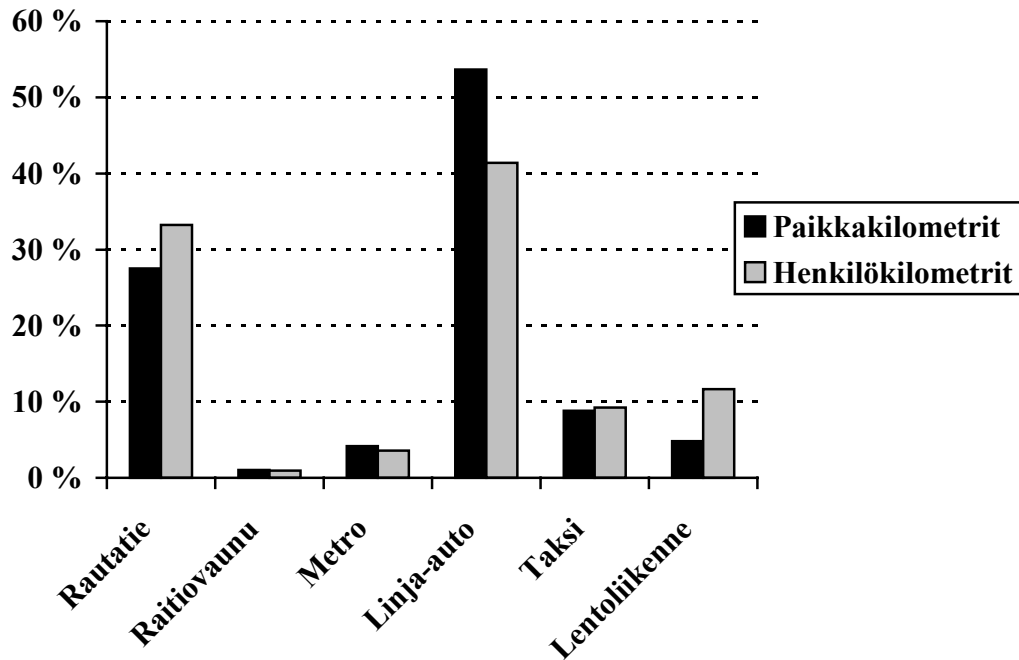
Paikkakilometrit (sisältää myös seisomapaikat)

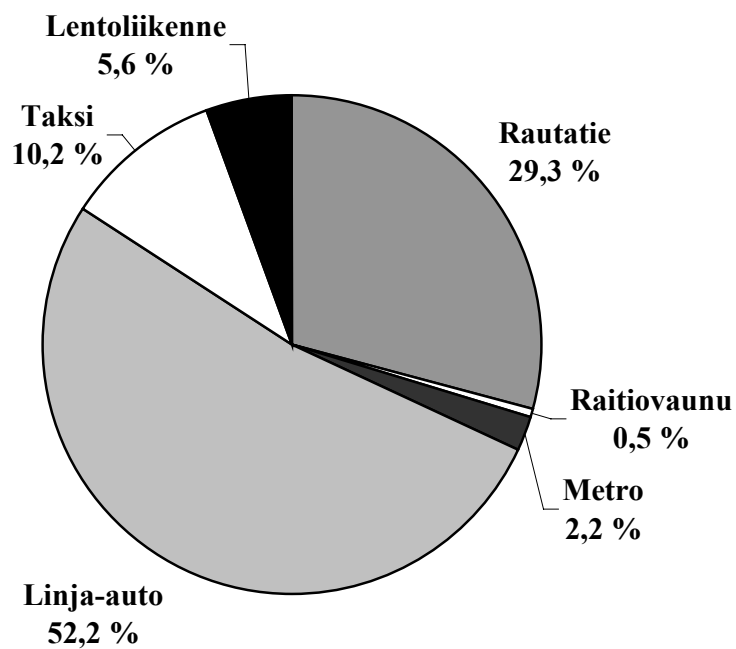
SUORITE 2007

Paikka- ja henkilökilometrit (sisältää myös seisomapaikat)

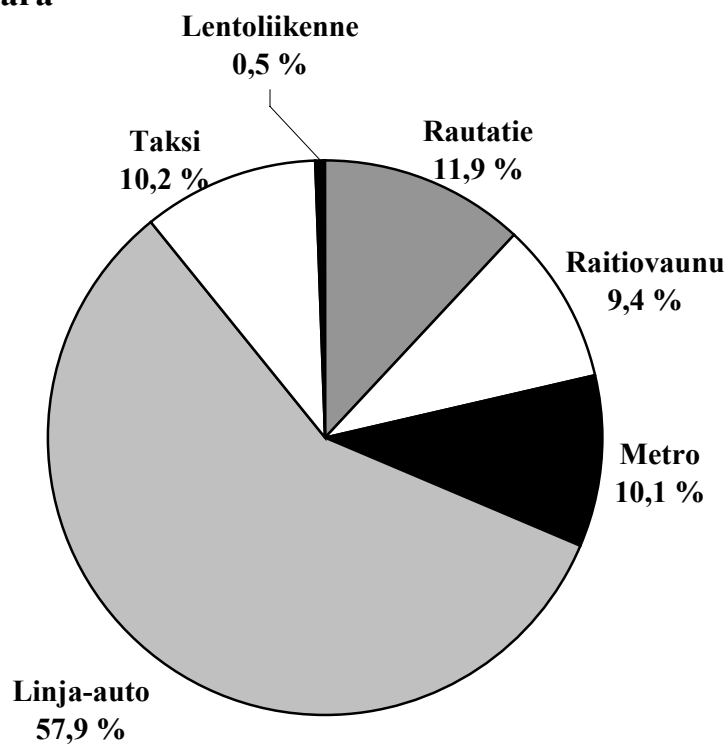
Osuus kaikista paikka- ja henkilökilometreistä

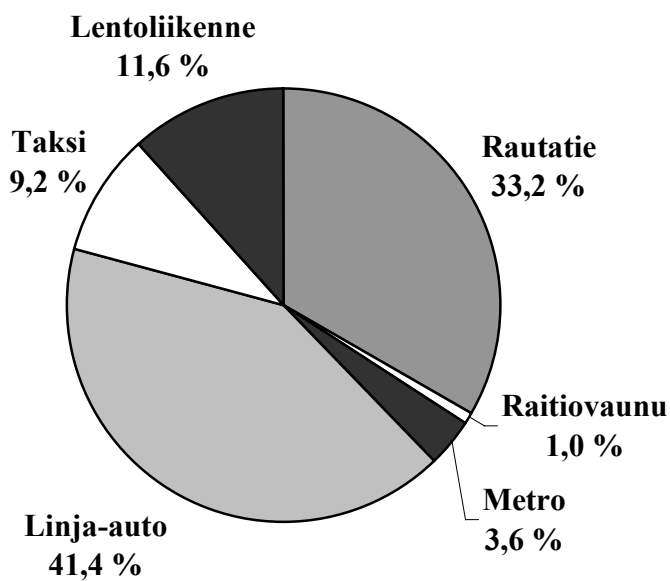
Istumapaikkakilometrit (sisältää junien makuupaikat)

SUORITE 2007 Matkustajamäärä

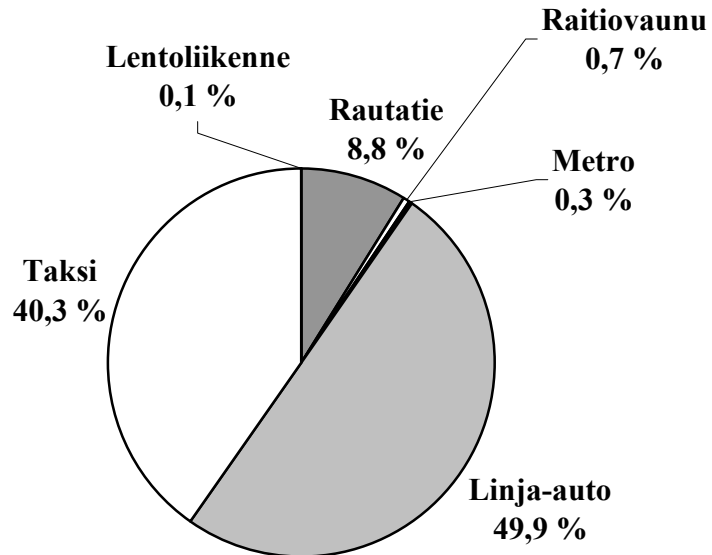

Henkilökilometrit

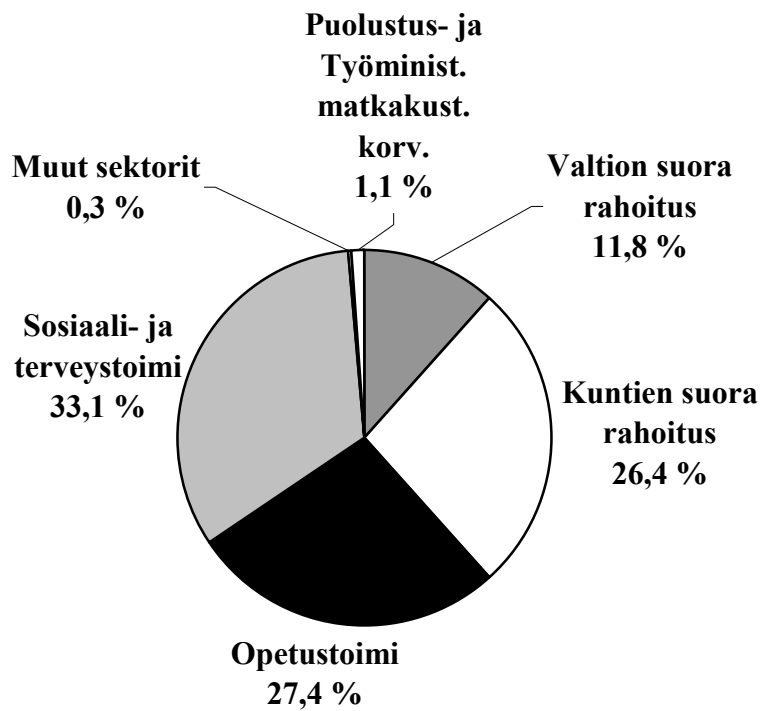

JULKINEN RAHOITUS 2007

Kokonaisrahoituksen kohdentaminen

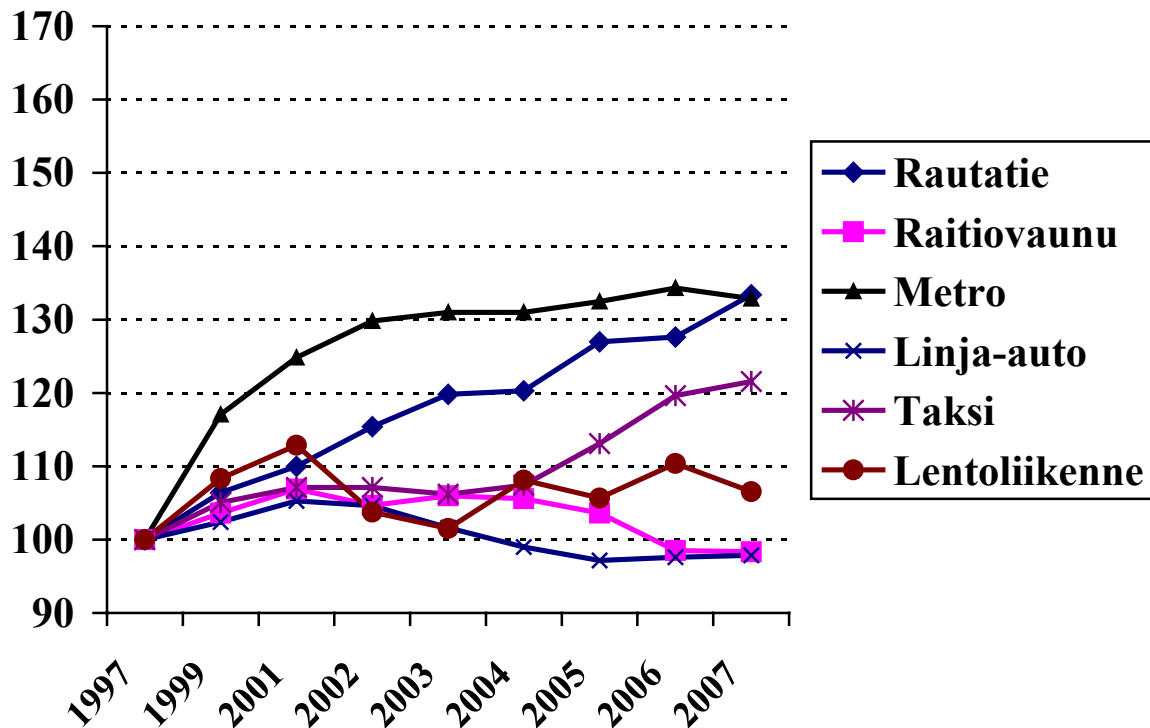

Kokonaisrahoituksen lähteet

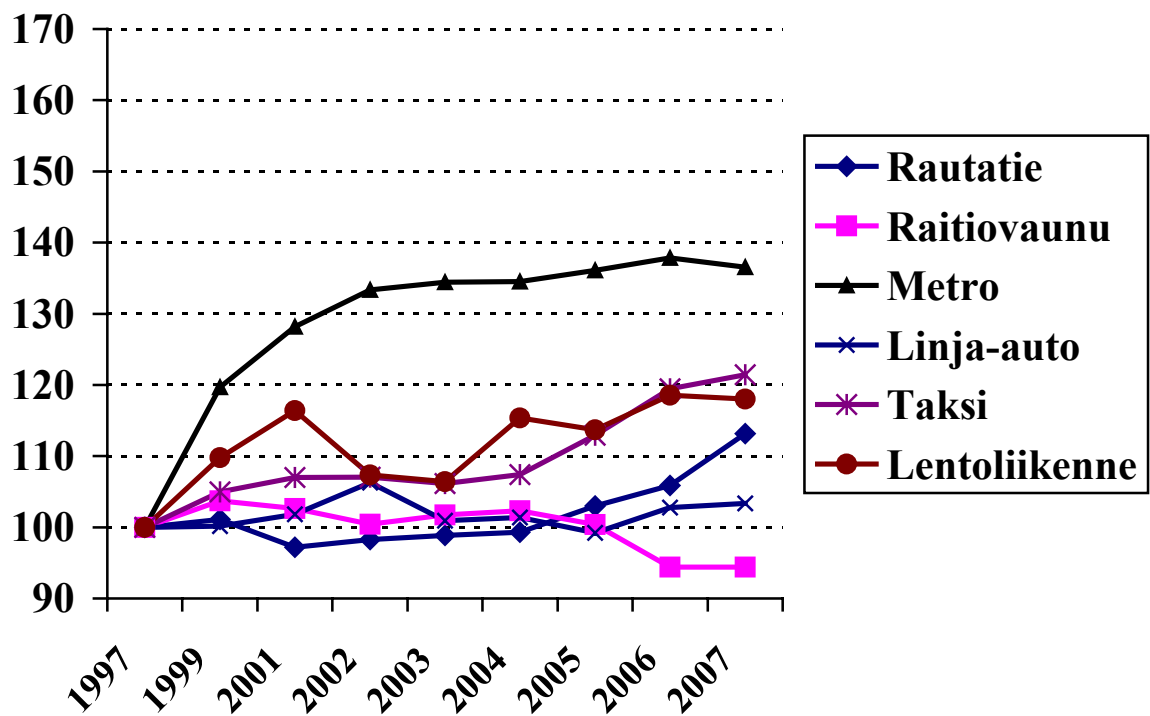
Matkustajamäärät

Indeksi 1997 = 100

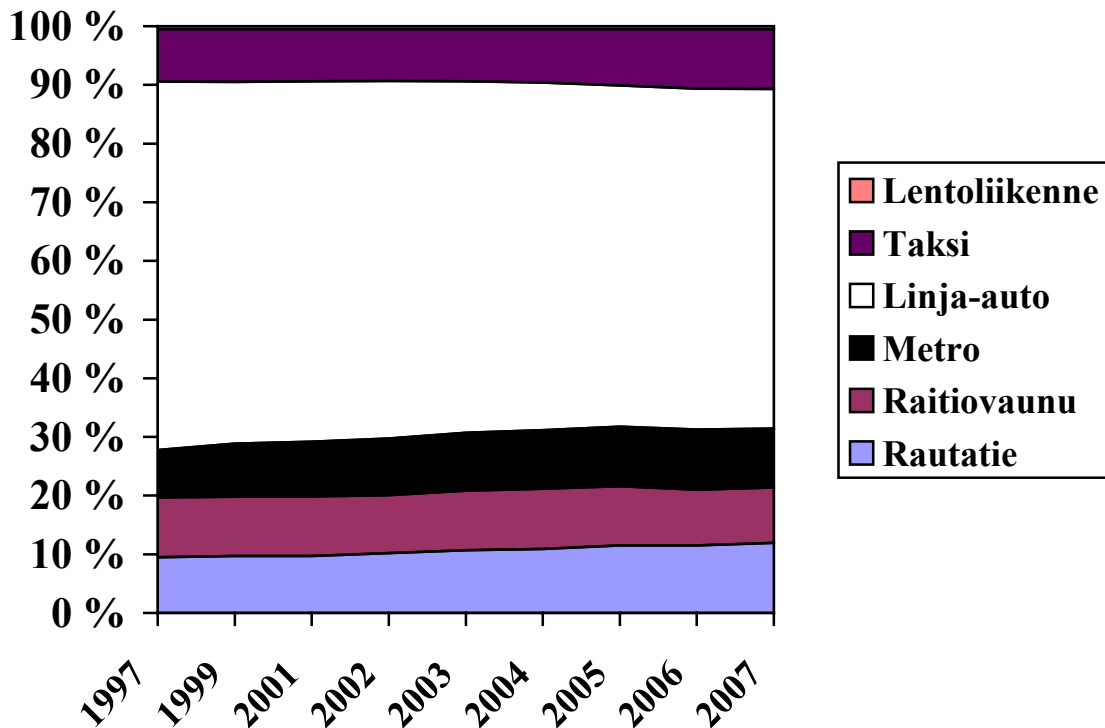
Henkilökilometrit

Indeksi 1997 = 100

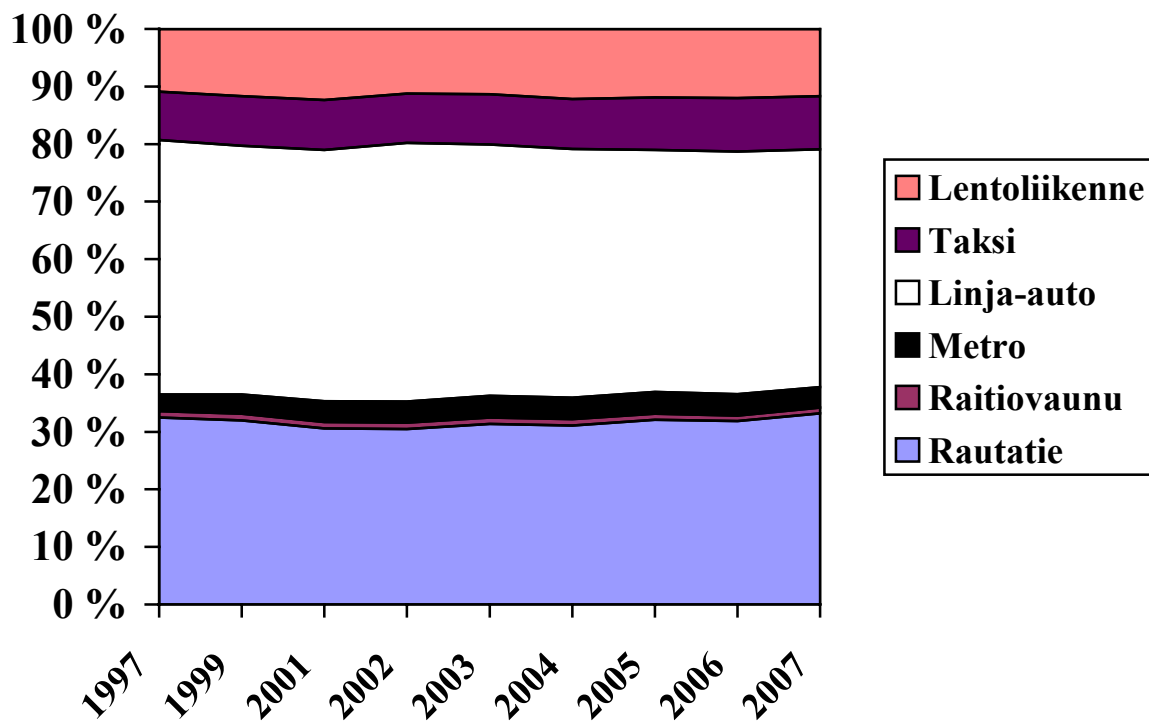
Matkustajamäärät

Julkisen liikenteen markkinaosuudet

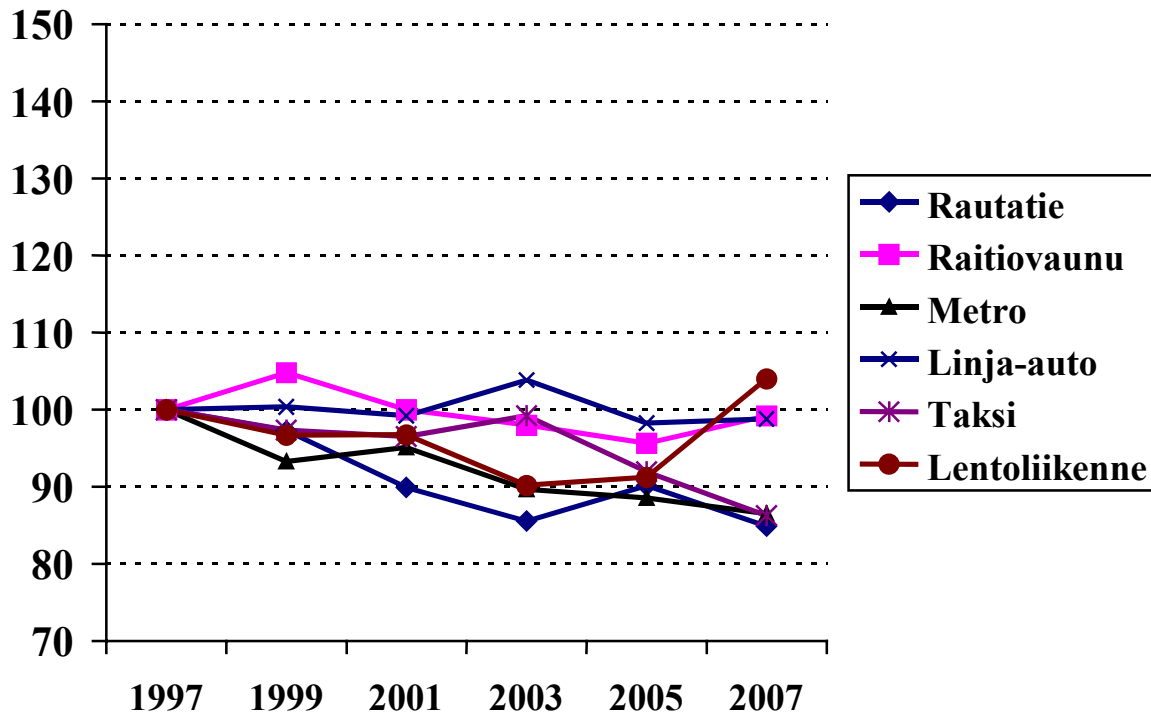
Henkilökilometrit

Julkisen liikenteen markkinaosuudet

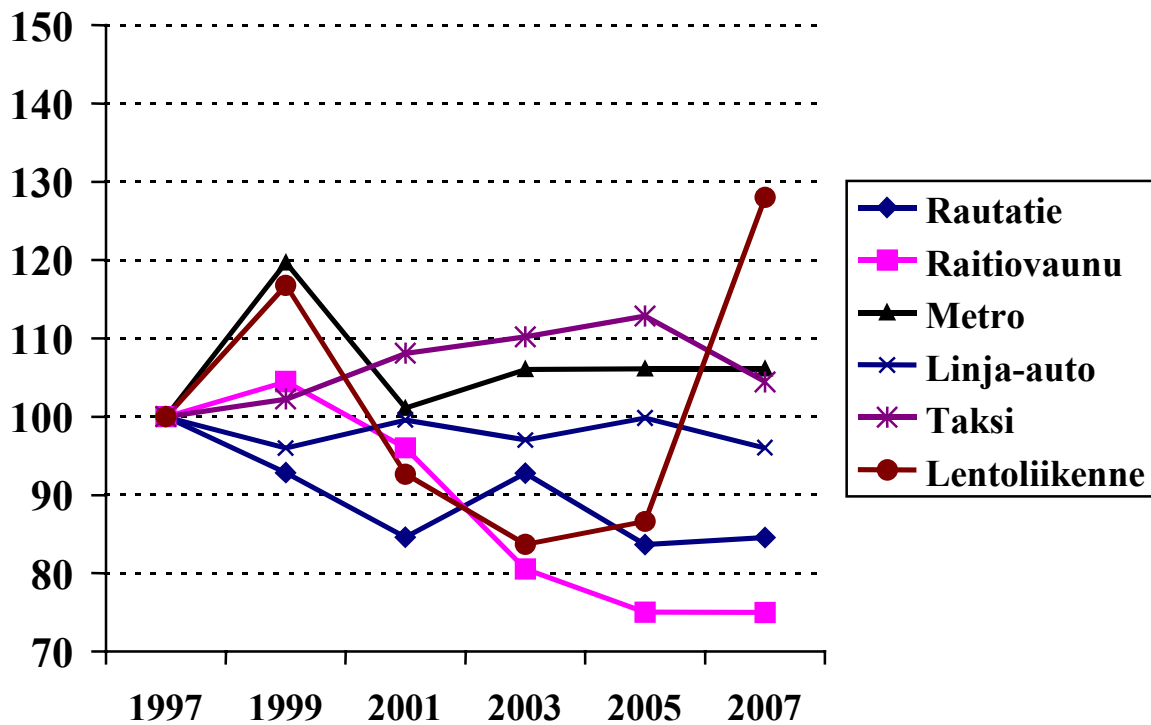
Täyttöaste: henkilö-km / istumapaikka-km (sis. junien makuupaikat)

Indeksi 1997 = 100

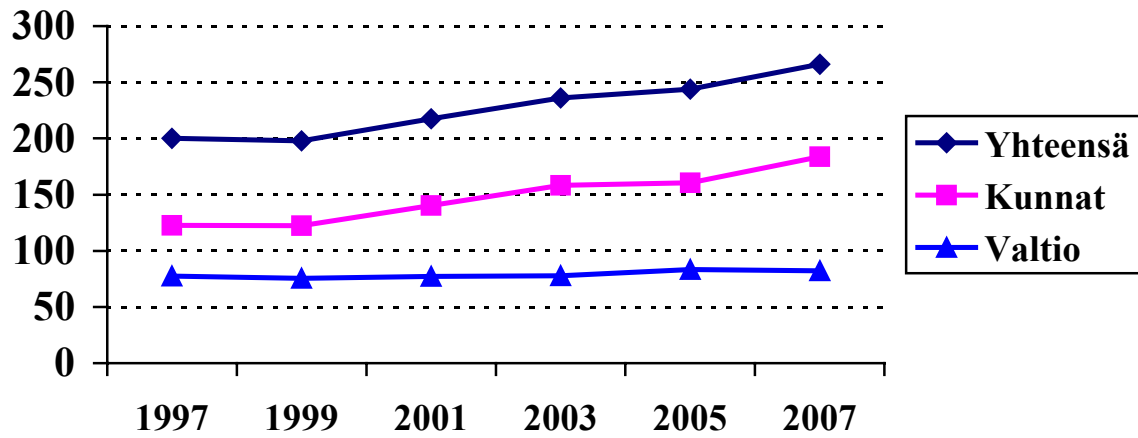
Henkilö-km / matkustajapaikkakapasiteetti

Indeksi 1997 = 100

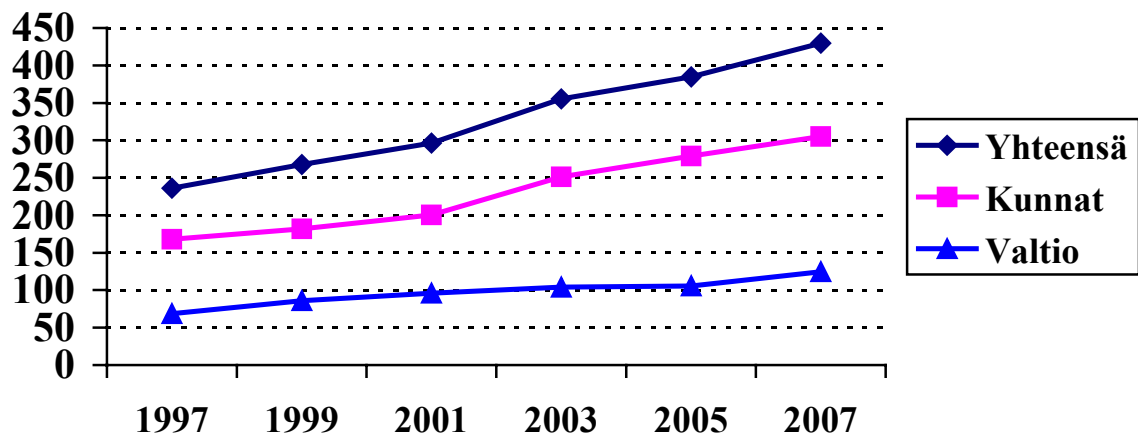

Julkishallinnon rahoitus julkiselle liikenteelle, miljoonaa euroa

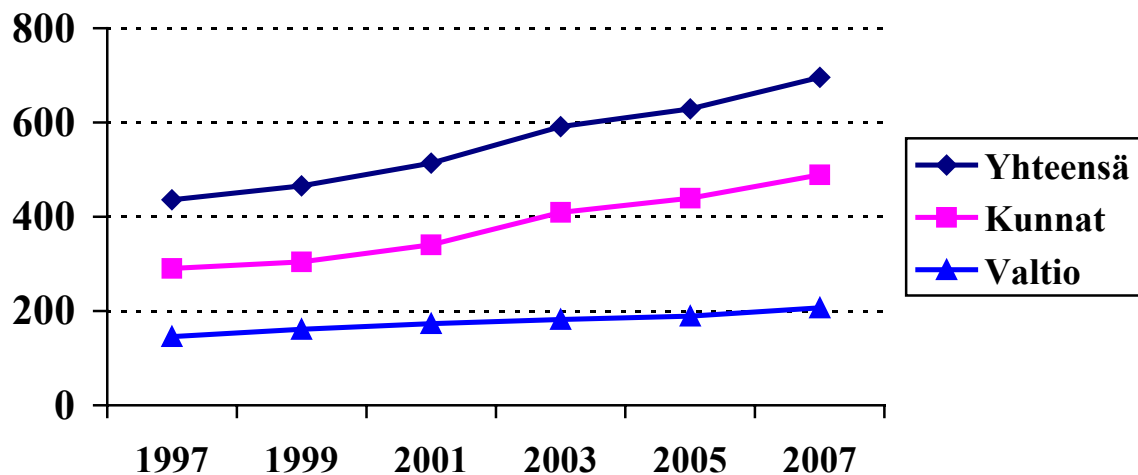
Suora rahoitus (liikenteen osto, valtionavut ja alijäämäisen liikenteen rahoitus)

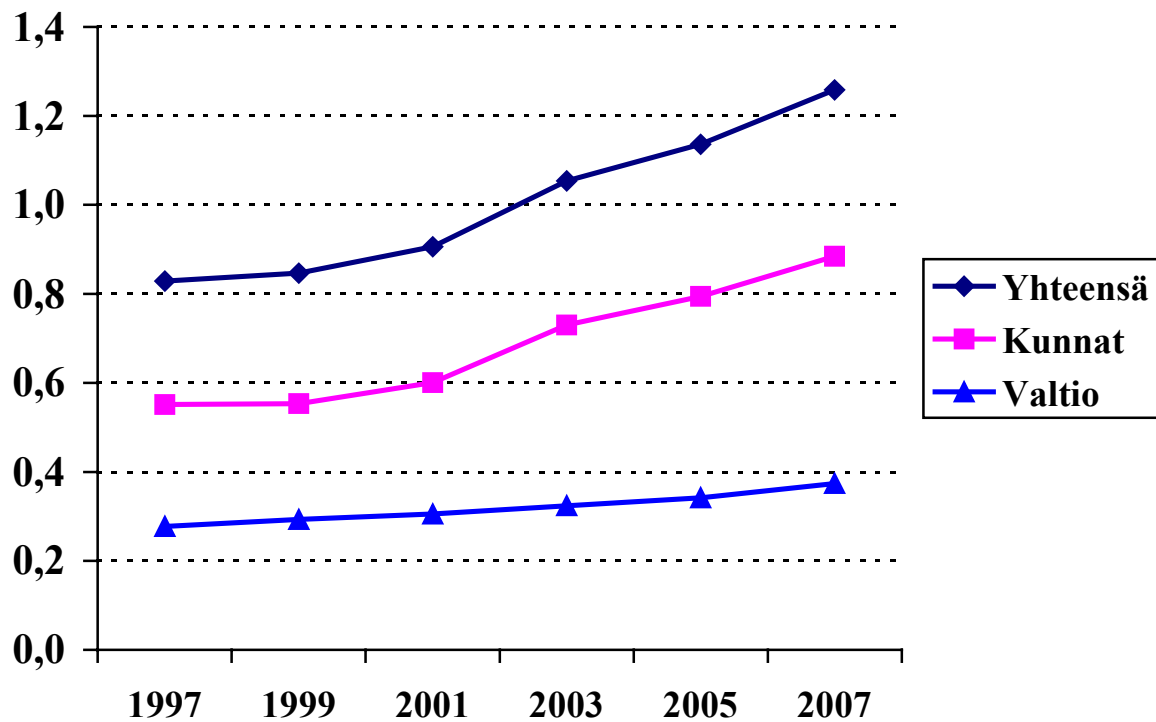
Matkakustannusten korvaukset (erityisryhmien matkaliput ja matkakust. korv.)

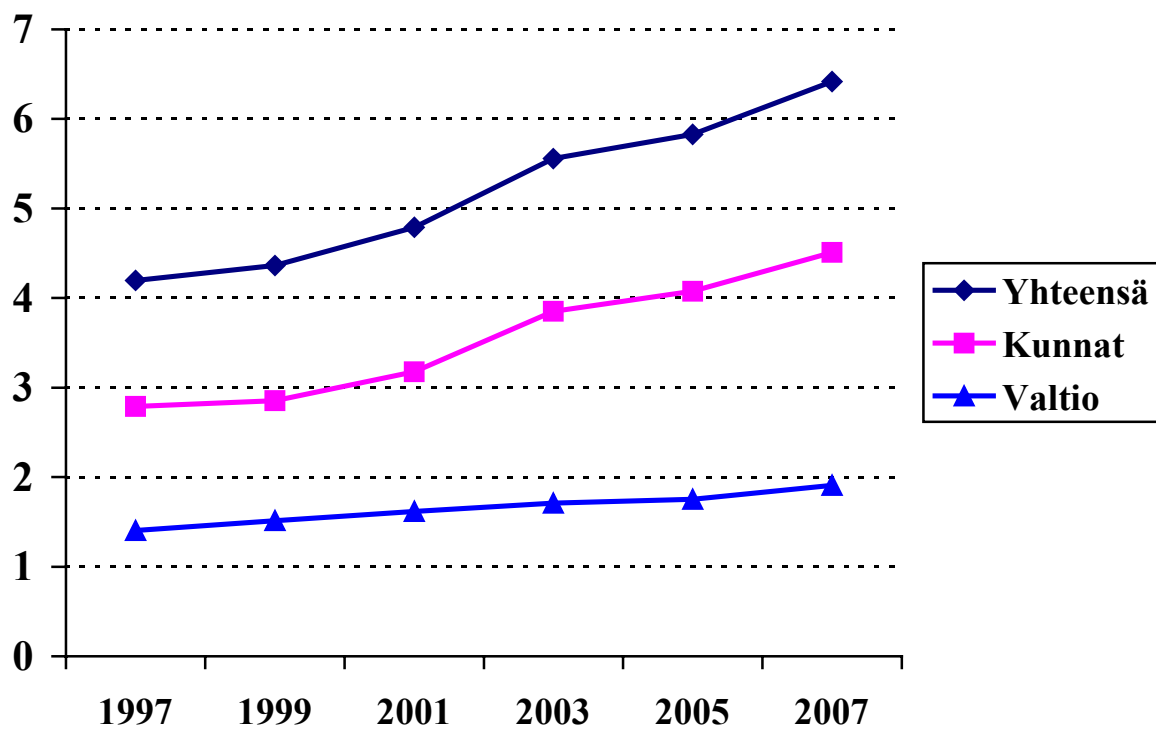
Kokonaisrahoitus (suora rahoitus ja matkakustannusten korvaukset yhteensä)

Julkishallinnon kokonaisrahoitus julkiselle liikenteelle euroa / matkustaja

Julkishallinnon kokonaisrahoitus julkiselle liikenteelle senttiä / henkilö-km

Suorituksen aikasarjat indekseinä
1997 = 100

Ajoneuvo-km

	Rautatie	Raitiovaunu	Metro	Linja-auto	Taksi	Lentoliikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1999	101,6	98,5	125,2	102,1	105,2	107,8	65,0	103,9
2001	101,6	102,2	131,5	105,0	107,3	113,7	64,6	106,0
2002	104,8	101,7	145,1	111,9	107,3	105,9	69,0	108,7
2003	107,4	102,0	145,1	104,9	106,3	108,9	65,3	106,3
2004	105,4	97,8	146,4	106,0	107,5	113,8	69,6	107,0
2005	104,5	97,2	148,1	105,6	113,3	118,8	65,3	109,8
2006	102,9	96,3	147,2	105,0	120,1	118,2	66,6	112,8
2007	104,1	96,3	151,7	106,3	122,1	110,5	70,0	114,3

Matkustajamäärä

	Rautatie	Raitiovaunu	Metro	Linja-auto	Taksi	Lentoliikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1999	106,4	103,6	117,0	102,4	105,1	108,3	117,5	104,4
2001	110,0	106,9	124,8	105,3	107,1	112,9	116,7	107,7
2002	115,4	104,7	129,8	104,6	107,1	103,7	125,0	107,9
2003	119,8	106,0	131,0	101,6	106,2	101,5	108,3	106,6
2004	120,3	105,6	131,0	99,0	107,4	108,1	116,7	105,1
2005	127,0	103,6	132,5	97,2	113,1	105,7	116,7	105,0
2006	127,6	98,5	134,3	97,6	119,6	110,4	116,7	105,6
2007	133,4	98,3	132,9	97,9	121,6	106,5	125,0	106,3

Henkilökilometrit

	Rautatie	Raitiovaunu	Metro	Linja-auto	Taksi	Lentoliikenne	SL lautta	Yhteensä
1997	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1999	101,1	103,7	119,7	100,2	105,0	109,8	112,1	102,5
2001	97,2	102,6	128,2	101,8	107,0	116,4	115,2	103,1
2002	98,3	100,4	133,3	106,3	107,0	107,4	124,2	104,6
2003	98,9	101,7	134,4	100,9	106,1	106,4	109,1	102,3
2004	99,3	102,3	134,5	101,4	107,4	115,4	115,2	103,7
2005	103,0	100,4	136,1	99,2	113,0	113,7	115,2	104,3
2006	105,9	94,4	137,9	102,8	119,5	118,6	118,2	107,8
2007	113,1	94,4	136,6	103,4	121,4	118,0	121,2	110,5

Julkishallinnon suoran rahoituksen jaottelu ostoihin ja lipputukiin

Rahoituksen lähteet yhteensä, milj. euroa

	Valtio				Kunnat				Yhteensä			
	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä
1997	71,8	5,7	68,6	146,1	115,6	6,9	167,8	290,3	187,4	12,6	236,3	436,4
1999	69,0	6,4	85,8	161,3	115,2	7,0	182,0	304,2	184,3	13,4	267,8	465,5
2001	69,2	8,0	96,1	173,3	131,5	8,8	200,3	340,6	200,7	16,8	296,4	513,9
2003	67,9	9,7	104,1	181,7	145,3	12,9	251,4	409,6	213,3	22,6	355,5	591,3
2005	72,4	11,0	105,6	189,0	146,5	14,6	279,1	440,1	218,9	25,5	384,7	629,1
2007	71,2	10,9	124,6	206,8	166,4	17,6	305,8	489,7	237,6	28,5	430,4	696,5

Rahoituksen lähteet joukkoliikenteelle, milj. euroa

	Valtio				Kunnat				Yhteensä			
	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä
1997	67,3	5,7	29,2	102,2	115,6	6,9	81,3	203,8	182,9	12,6	110,5	306,0
1999	64,0	6,4	37,3	107,7	115,2	7,0	82,6	204,8	179,2	13,4	119,9	312,6
2001	64,9	8,0	42,7	115,6	131,5	8,8	86,7	227,0	196,4	16,8	129,4	342,7
2003	67,5	9,7	47,0	124,3	145,3	12,9	117,7	275,9	212,9	22,6	164,7	400,2
2005	69,0	11,0	33,3	113,3	146,5	14,6	130,7	291,7	215,5	25,5	164,0	405,0
2007	67,7	10,9	34,6	113,2	166,4	17,6	153,7	337,7	234,0	28,5	188,4	450,9

Rahoituksen lähteet tilausliikenteelle, milj. euroa

	Valtio				Kunnat				Yhteensä			
	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä	Ostot	Lippu- tuet	Matkakust. korvaukset	Yhteensä
1997	4,6	0,0	39,4	43,9	0,0	0,0	86,4	86,4	4,6	0,0	125,8	130,4
1999	5,0	0,0	48,5	53,5	0,0	0,0	99,4	99,4	5,0	0,0	147,9	152,9
2001	4,3	0,0	53,4	57,7	0,0	0,0	113,6	113,6	4,3	0,0	167,0	171,3
2003	0,4	0,0	57,1	57,5	0,0	0,0	133,7	133,7	0,4	0,0	190,8	191,2
2005	3,4	0,0	72,3	75,7	0,0	0,0	148,4	148,4	3,4	0,0	220,7	224,1
2007	3,6	0,0	90,0	93,6	0,0	0,0	152,0	152,0	3,6	0,0	242,1	245,6

Henkilöliikennesuoritteet - mistä tietoa?

Henkilöliikenteen suoritetietoja saadaan Suomessa useasta eri tietolähteestä. Eri lähteistä saatavissa tiedoissa on joitakin eroja, jotka johtuvat erilaisista rajauksista sekä laskenta- ja tilastointikäytännöistä.

Seuraavassa on esitetty lyhyt katsaus keskeisimpien suoritetietojen lähteisiin.

Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus

Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus, joka toteutetaan kuuden vuoden välein, antaa yleiskuvan suomalaisten liikkumisesta. Tutkimuksen tilaajat ovat liikenne- ja viestintäministeriö, Tiehallinto ja Ratahallintokeskus. Tutkimus on puhelinhaastattelu, jonka otos kohdistuu kaikkiin 6 vuotta täyttäneisiin suomalaisiin. Tulokset perustuvat siten ihmisten omaan ilmoitukseen liikkumisestaan. Tutkimuksesta saadaan muun muassa seuraavia yleisiä liikennesuoritetietoja:

- suomalaisten matkustussuorite henkilöautolla (henkilökm/vuosi, henkilökm/vrk)
- samat tiedot myös linja-autolla liikkumisesta ja kevyestä liikenteestä

Henkilöliikennetutkimuksen suoritetietoja tulkittaessa on hyvä pitää mielessä, että niistä puuttuvat alle 6-vuotiaiden sekä Suomessa liikkuvien ulkomaalaisten matkasuoritteet. Arvioitaessa koko väestön suoritteita kannattaa HLT:n antamia tietoja korottaa koko väestön väkiluvulla.

Tiehallinnon liikennesuoritetiedot

Tiehallinto kerää valtakunnallisia liikennesuoritetietoja liikennelaskentojen avulla. Laskentoja tehdään keskimäärin neljän vuoden kierrolla koko maantieverkolla. Tiehallinto julkaisee muun muassa seuraavia tietoja maanteiden ja katujen osalta:

- matkustussuorite henkilöautolla (henkilökm/vuosi)
- matkustussuorite linja-autolla (henkilökm/vuosi)
- liikennesuorite henkilöautolla (ajoneuvokm/vuosi)
- liikennesuorite pakettiautolla (ajoneuvokm/vuosi)
- liikennesuorite linja-autolla (ajoneuvokm/vuosi)
- liikennesuorite kuorma-autolla (ajoneuvokm/vuosi)

Tietoja tulkittaessa on hyvä ottaa huomioon, että tiedot katuverkon liikennesuoritteista voivat olla epätarkkoja. Ne perustuvat vanhoihin liikennelaskentoihin, joita on päivitetty yleisillä liikenteen muutuskertoimilla sekä joidenkin kaupunkien liikennelaskennoista saatavilla muutuskertoimilla. Huomioitava on myös, että maanteiden liikennelaskennoissa linja-autoja ei erotella muusta raskaasta liikenteestä. Lisäksi matkustussuoritteen laskennassa käytetään apuna henkilöauton ja linja-auton keskiuormituslukuja (henkilöä/ajoneuvo), joiden arviointiin on olemassa useita menetelmiä.

Suoritetietojen vertailua vuodelta 2005

Lähde	Matkustussuorite henkilöautolla (milj. henkilökm /vuosi)	Liikennesuorite henkilöautolla (milj. ajoneuvokm /vuosi)	Matkustussuorite linja-autolla (milj. henkilökm /vuosi)	Liikennesuorite linja-autolla (milj. ajoneuvokm /vuosi)
HLT 2004–2005	61 301*	45 883*	5 628*	-
Tieliikenteen suorit tiedot 2005	61 908	44 220	7 540	580
Julkisen liikenteen suorit tilasto 2005	62 047**	-	4 565	458

* Luku on HLT:n keskiarvoista johdettu, koko väestön väkiluvulla korotettu vuosisuorite

** Luku on keskiarvo Tiehallinnon suorit eluvusta sekä HLT:n koko väestön väkiluvulla korotetusta luvusta

Julkisen liikenteen suorit tilasto

Tilastokeskus laatii liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta Julkisen liikenteen suorit tilastoa. Sen tärkeimmät tietolähteet suorit tietojen osalta ovat VR, Linja-autoliitto, Suomen Taksiliitto, Ilmailulaitos Finavia, YTV, Helsingin, Tampereen ja Turun kaupungit sekä Tilastokeskuksen laatima linja-autojen tilinpäätöstilasto. Tilastosta saadaan muun muassa seuraavia tietoja linja-auto-, raide-, taksi- ja lentoliikenteestä:

- tarjontasuoritteet (ajokm/vuosi, istuinkm/vuosi, paikkakm/vuosi)
- kysyntäsuoritteet (matkustajamäärä/vuosi, henkilökm/vuosi)

Julkisen liikenteen suorit tilastossa ei ole mukana yksityinen bussiliikenne eivätkä linja-autoliikennettä harjoittavat taksirytykset, joten tilaston tiedot eivät anna kokonaiskuvaa aivan kaikesta linja-autoliikenteestä Suomessa.

Lisätietoja

- Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2004 - 2005:
www.hlt.fi
- Tiehallinnon suorit tilastot:
www.tiehallinto.fi/pls/wwwedit/docs/14670.pdf
www.tiehallinto.fi/pls/wwwedit/docs/14469.pdf
- Tilastokeskuksen liikennetilastot:
tilastokeskus.fi/til/lii.html
- Julkisen liikenteen suorit tilasto:
www.mintc.fi/julkaisut
- Henkilöliikennesuoritteet: Taustatietoja ja suosituksia määritelmistä, tilastoinnista ja laskentatavoista. Liikenne- ja viestintäministeriön mietintöjä ja muistioita B26/2001.
www.hlt.fi/B2601.pdf

Huhtikuu 2007